

1	0	7	6	8	0	3	3	3	5	1	4	1	1	4	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Statisztikai számjel

0	1	-	1	0	-	0	4	1	8	2	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Cégjegyzék száma

Budapesti Elektromos Művek Nyrt.

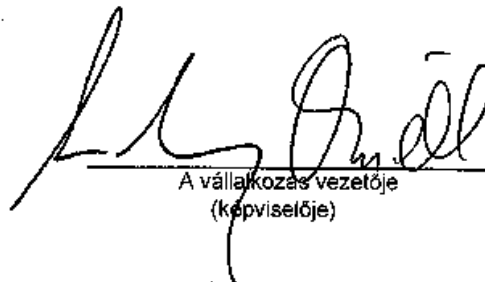
a vállalkozás megnevezése

1132 Budapest, Váci út 72 - 74. / 238-1180 /

a vállalkozás címe, telefonszáma

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ 2008

Keltezés: Budapest, 2009. március 11.

A vállalkozás vezetője
(képviselője)

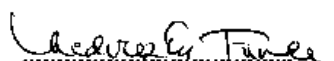
**BUDAPESTI
ELEKTROMOSMŰVEK Nyrt.**

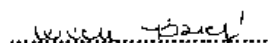
ELMŰ
Budapesti Elektromos Művek Nyrt.

Felelősségvállalási nyilatkozat

Az Értékpapírok forgalomba hozataláról szóló 2001. évi CXX. törvényben előírtak szerint felelősséget vállalunk, hogy a Budapesti Elektromos Művek Nyrt. 2008. év Éves Jelentése a valóságnak megfelelő adatokat és állításokat tartalmaz, nem hallgat el olyan tényt, amely a kibocsátó helyzetének megítélése szempontjából jelentőséggel bír.

Budapest, 2009-04-23

.....
Medveczky Tünde
igazgató

.....
Wilk Józsefné
osztályvezető

**BUDAPESTI
ELEKTROMOS MŰVEK Nyrt.**

PricewaterhouseCoopers Kft.
H-1077 Budapest
Wesselényi u. 16.
H-1438 Budapest, P.O. Box 517
HUNGARY
Telephone: (36-1) 461-9100
Facsimile: (36-1) 461-9101
Internet: www.pwc.com/hu

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Budapesti Elektromos Művek Nyrt. Részvényeseinek és Igazgatóságának

Elvégeztük az Budapesti Elektromos Művek Nyrt. (a vizsgált Társaság) mellékelt 2008. évi konszolidált éves beszámolójának a könyvvizsgálatát, amely konszolidált éves beszámoló a 2008. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 194.096 millió Ft, a mérleg szerinti eredmény 25.633 millió Ft nyereség-, és az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból, konszolidált saját tőke kimutatásból és a jelentős számviteli politikák összefoglalását és az egyéb magyarázó megjegyzéseket tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

A vezetés felelőssége az éves beszámolóért

A konszolidált éves beszámolóban az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes éves beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését és fenntartását; a megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelőségünk a konszolidált éves beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján. A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti és a Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. A fentiek megkövetelik, hogy megfeleljünk bizonyos etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy az éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állításokat.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni az éves beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve az éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló az éves beszámoló ügyvezetés általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Társaság belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja

továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőségének és az ügyvezetés számviteli becslései ésszerűségének, valamint az éves beszámoló átfogó bemutatásának értékelését is.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt könyvvizsgálói záradékunk (véleményünk) megadásához.

Záradék (vélemény)

A könyvvizsgálat során az Budapesti Elektromos Művek Nyrt. konszolidált éves beszámolóját, annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes Nemzeti és a Nemzetközi könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a konszolidált éves beszámolót az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban készítették el. Véleményünk szerint a konszolidált éves beszámoló az Budapesti Elektromos Művek Nyrt. 2008. december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad összhangban az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal.

Budapest, 2009. március 11.

Andrew Simonds
Partner
PriceWaterhouseCoopers Kft.
1077 Budapest, Wesselényi u. 16.
Nyilvántartásba vételi sz.: 001464

Biczó Péter
Bejegyzett könyvvizsgáló
Kamarai tagsági sz.: 004957

Kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámolóhoz**TARTALOMJEGYZÉK**

1. ÁLTALÁNOS RÉSZ	7
1.1. A vállalkozás bemutatása	7
2. SZÁMVITELI POLITIKA FŐ VONÁSAI	14
2.1. A beszámolókészítés módja	14
2.2. Új számviteli szabványok és IFRIC értelmezések	14
2.3. Konszolidáció	19
2.4. Szegmensek szerinti jelentés	21
2.5. Külföldi pénzürtékek átváltása	21
2.6. Tárgyi eszközök	22
2.7. Immateriális javak	23
2.8. Tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése	25
2.9. Pénzügyi eszközök	26
2.10. Készletek	28
2.11. Pénzeszközök	29
2.12. Saját tőke	29
2.13. Kapott kölcsönök	29
2.14. Szállítói, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek	29
2.15. Tárgyévi társasági adókötelezettség és halasztott adó	30
2.16. Munkavállalói juttatások	30
2.17. Céltartalékok és függő kötelezettségek	33
2.18. Árbevétel elszámolása	33
2.19. Lízing elszámolása	35
2.20. Osztalék felosztása	36
3. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS MENEDZSMENT	37
3.1. Pénzügyi kockázati faktorok	37
3.2. Tőkekockázat-kezelés	38
3.3. Valós érték becslések	38
3.4. Pénzügyi kockázatok elemzése és kezelése	39
4. KRITIKUS SZÁMVITELI BECSLÉSEK	44
4.1. Kritikus számviteli becslések és feltételezések	44
4.2. Kritikus megítélések a Csoport számviteli politikájának alkalmazásában	47
5. SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS	48
5.1. Földrajzi szegmensek	50
5.2. Működési szegmensek	50
5.2.1. Az eredménykimutatás szétválasztásának elvei	50
5.2.2. A mérleg szétválasztásának elvei	51
6. MÉRLEG ELEMZÉSE	52
6.1. Tárgyi eszközök	52

6.2. Immateriális javak	55
6.3. Részesedések kapcsolt vállalkozásokban	56
6.3.1. Részesedések leányvállalatokban	56
6.3.2. Részesedések közös vezetésű vállalkozásokban	57
6.4. Értékesíthető pénzügyi eszközök	59
6.5. Kölcsönök	60
6.6. Halasztott adókövetelés	60
6.7. Készletek	62
6.8. Követelések	63
6.8.1. Vevői, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni követelések	63
6.8.2. Esedékes, értékvesztett vevőkövetelések	64
6.8.3. Egyéb követelések	65
6.9. Pénzeszközök	66
6.10. Saját tőke	66
6.11. Hosszú lejáratú kötelezettségek	67
6.11.1. Halasztott bevételek	67
6.12. Rövid lejáratú kötelezettségek	67
6.12.1. Rövid lejáratra kapott hitelek	68
6.12.2. Céltartalékok és függő kötelezettségek	68
6.12.3. Szállítói, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni kötelezettségek	70
6.12.4. Egyéb kötelezettségek	71
7. EREDMÉNYKIMUTATÁS ELEMZÉSE	72
7.1. Értékesítés árbevétele	72
7.2. Aktivált saját teljesítmények	73
7.3. Egyéb üzemi bevételek	73
7.4. Értékcsökkenési leírás	73
7.5. Anyagjellegű ráfordítások	74
7.6. Személyi jellegű ráfordítások	75
7.7. Egyéb üzemi ráfordítások	76
7.8. Részesedés a tőkemódszerrel elszámolt vállalkozások eredményéből	77
7.9. Pénzügyi műveletek eredménye	77
7.10. Adóráfordítás	78
7.11. Részvényinformációk	79
7.12. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók	80
8. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK	84
8.1. Környezetvédelem	84
8.2. Mérlegfordulónap utáni események	84
8.3. Függő követelések és kötelezettségek	84
8.4. Hatósági ellenőrzések	87

1. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1.1. A vállalkozás bemutatása

Társaság neve:	Budapesti Elektromos Művek Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (továbbiakban: Társaság)
Társaság rövidített neve:	ELMŰ Nyrt.
Székhelye:	1132 Budapest, Váci út 72-74.
Társaság elektronikus elérhetősége:	www.elmu.hu elmu@elmu.hu
Cégbíróság:	Fővárosi Bíróság mint cégbíróság Cégjegyzékszám: 01-10-041827 Bejegyzés időpontja: 1993.04.16
A Társaság jegyzett tőkéje:	60 744 410 000 Ft
Igazgatóság:	Emmerich Endresz (elnök) Dr. Marie-Theres Thiell Dr. Kövesdi Zoltán Endre Hans-Günter Hogg
Felügyelő Bizottság:	Dr. Andreas Radmacher (elnök) Dr. Börcsök Dezső Hermann Lüschen Király Miklós Dr. Martin Konermann Kunzer Ferenc Máté Gyula Dr. Schneider Péter
Audit Bizottság:	Dr. Schneider Péter Hermann Lüschen Dr. Martin Konermann
Képviselőre jogosult személyek:	Emmerich Endresz Hans-Günter Hogg Dr. Kövesdi Zoltán Endre Dr. Marie-Theres Thiell Medveczky Tünde

Könyvvizsgáló: A Társaság könyvvizsgálatra kötelezett,
könyvvizsgálója:
PricewaterhouseCoopers Kft.
Biczó Péter, kamarai tagsági szám: 004957

Magyarország legnagyobb áramszolgáltatója, a Budapesti Elektromos Művek Nyrt. a magyar villamosenergia-szolgáltatás területén hosszú hagyományokra tekint vissza.

A '80-as, '90-es évek politikai és gazdasági változásait követően a Társaság a Budapesti Elektromos Művek Vállalat átalakulásával jött létre 1991. december 31-i hatállyal. A privatizáció után a Társaság a tőkeerős, nemzetközi viszonylatban is ismert RWE AG és EnBW AG vállalatok érdekeltségi körébe került. A szervezet gazdasági formája: „Nyilvánosan működő részvénytársaság”.

A Gt. 311. § (1) bekezdése értelmében nyilvánosan működő részvénytársaságnál egy minimum három főből álló audit bizottságot kell létrehozni, amelynek tagjait a közgyűlés a felügyelő bizottság független tagjaiból választja meg.

A Gt. 310. §-nak megfelelően a közgyűlés módosította az alapszabályt, aminek értelmében a Felügyelő Bizottság tagjainak számát hétről nyolcra emelte.

Az ELMŰ Csoport (továbbiakban: Csoport) tartalmazza a Budapesti Elektromos Művek Nyrt.-t mint anyavállalatot, leányvállalatait: az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.-t és az ELPÖFÖR Kft.-t, valamint közös vezetőségű vállalkozásait: a Sinergy Kft.-t és leányvállalatait, a Magyar Áramszolgáltató Kft.-t, a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.-t, az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-t és az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.-t.

A Társaság legfőbb döntéshozó szerve a Közgyűlés, vezető testülete a négytagú Igazgatóság, ellenőrző testülete a nyolc tagú Felügyelő Bizottság.

Tulajdonosok és tulajdoni arányuk, 2008. december 31-i állapot

Tulajdonos neve	Birtokolt darab	Tulajdonosi hányad (%)
RWE Energy Beteiligungsgesellschaft mbH	3 356 432	55,25
EnBW Energie Baden-Württemberg AG.	1 655 421	27,25
Magyar Villamos Művek Zrt.	806 455	13,28
Belföldi jogi személyek	63 682	1,05
Külföldi jogi személyek	32 166	0,53
Önkormányzatok	26 131	0,43
Nem regisztrált kategória	41 566	0,68
Belföldi magánszemélyek	55 714	0,92
Külföldi magánszemélyek	2 742	0,05
Nem nevesített alszámlák (Nominee)	34 131	0,56
Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	1	0,00
Összesen	6 074 441	100,00

Az ELMŰ Nyrt. anyavállalata az RWE Energy Beteiligungsgesellschaft mbH, végső tulajdonosa az RWE AG.

Az ELMŰ Nyrt. alaptőkéje 6 074 441 db 10 000 Ft névértékű névre szóló, azonos tagsági jogokat biztosító (törzs)részvényből áll. A részvények a Budapesti Értéktőzsdén „B” kategóriában jegyzettek.

A konszolidált pénzügyi beszámolót 2009. február 25-én az Igazgatóság hagyta jóvá.

Tevékenységi kör

A Csoport elsődleges feladata villamos energia beszerzése, szállítása, elosztása és értékesítése, mind az egyetemes szolgáltatói, mind a versenypiaci fogyasztók részére. Ezen kívül tágabb értelemben mindazon kapcsolódó, kiegészítő és kiszolgáló melléktevékenységek végzése is a tevékenységi körébe tartozik, amelyek az elsődleges tevékenységek végzését valamilyen módon elősegítik.

Az ELMŰ Nyrt. az ÉMÁSZ Nyrt.-vel együttműködve végzi azokat a Csoport működése szempontjából fontos alaptevékenységeket, amelyek a 2007. január 1-jével – törvényi előírás alapján – végrehajtott tevékenység-szétválasztás (Unbundling) során nem kerültek át a leányvállalathoz és a közös vezetésű vállalkozásokhoz.

Ezen alaptevékenységek egy része a stratégiához, illetve a Csoport irányításához kapcsolódik, mint például a vállalatfejlesztés, a jog és az ingatlangazdálkodás, a controlling és a belső ellenőrzés.

A tevékenységek másik csoportjába tartoznak az olyan belső szolgáltatások, amelyeket a szervezeti egységek az ELMŰ Nyrt.-n túlmenően a Csoport valamennyi tagja számára nyújtanak. Ide sorolható többek között a humán erőforrás kezelése és fejlesztése, a pénzügy és számvitel, a beszerzés és a logisztika, valamint az IT és az ingatlankezelés.

Vannak olyan tevékenységek, amelyeket az ELMŰ Nyrt. szervezeti keretein belül működő egységek, a Csoport nevében és érdekében, főként külső ügyfelek irányába végeznek. Ilyenek például a

kommunikáció és a marketing, az egyetemes szolgáltatás keretében történő villamosenergia-értékesítés és a környezetvédelem.

Az ELMŰ Nyrt. feladatai közé tartozik továbbá az Unbundling kapcsán, illetve azt megelőzően létrehozott leányvállalat és közös vezetésű vállalkozások tulajdonosi irányítása.

Leányvállalatok

ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.

Az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.-t az ELMŰ Nyrt. alapította 100 %-os tulajdoni aránnyal. A vállalat törzstőkéje 261 270 MFt. A társaság elsődleges feladata a villamos energiának az elosztóhálózatokon történő továbbítása, a fogyasztókhoz történő eljuttatása, valamint az ezzel összefüggő szolgáltatások nyújtása.

ELPÖFÖR Építési és Üzemeltetési Kft.

Az ELMŰ Nyrt. 100 %-os részesedéssel rendelkezik az ELPÖFÖR Kft.-ben. A vállalat tevékenységi köre termelő és szolgáltató létesítmények építése, valamint épületfenntartás és korszerűsítés.

Közös vezetésű vállalkozások

Sinergy Kft.

A tulajdonosok (ELMŰ Nyrt. 50 % és ÉMÁSZ Nyrt. 50 %) azzal a céllal hozták létre a Sinergy Kft.-t, hogy fő tevékenységükön, a villamosenergia-szolgáltatáson túl a fogyasztók speciális, energetikához kapcsolódó igényeit is teljesíteni tudják.

A Sinergy Kft. az alábbi tevékenységeket folytatja:

- villamos energia beszerzése, szolgáltatása és értékesítése,
- ipari és kommunális fogyasztók részére üzemi fűtőművekben és ipari erőművekben saját célú áram- és hőtermelés, valamint hűtés, illetve energiagazdálkodási szolgáltatások végzése,
- üzletviteli tanácsadás,
- mérnöki tevékenység, tanácsadás.

A vállalkozásnak öt leányvállalata van: a Kazinc-Therm Kft., a Tisza-Therm Kft., a Tisza-WTP Kft., az Ózdi Erőmű Kft. és a BC-Therm Kft., valamint egy közös vezetésű vállalata a Zuglói-Therm Kft.

A Kazinc-Therm Kft. kereskedelmi tevékenységét Kazincbarcika, a Tisza-Therm Kft. Tiszaújváros, az Ózdi Erőmű Kft. Ózd területén végzi. Fő tevékenységeik:

- gőz- és melegvízellátás,
- villamosenergia-termelés és -elosztás,
- víztermelés, -kezelés, -elosztás.

A Tisza-WTP Kft. kereskedelmi tevékenységét Tiszaújváros területén végzi. Fő tevékenysége víztermelés, -kezelés, -elosztás.

A 2007-es üzleti évben a Sinergy Kft. 3 MFt jegyzett tőkével megalapította a BC-Therm Kft-t. A társaság fő feladata a BorsodChem Zrt., mint Közép-Kelet Európa meghatározó vegyipari termelő vállalata növekvő hőenergia-igényének kielégítése, illetve az ellátás biztonságának fokozása lesz. A kereskedelmi üzem tervezett kezdete 2009. február.

Magyar Áramszolgáltató Kft.

A Magyar Áramszolgáltató Kft.-t az ELMŰ Nyrt. és az ÉMÁSZ Nyrt. alapították, a tulajdonosi arány 50-50 %. A vállalkozás fő tevékenysége a liberalizált energiapiacra történő villamosenergia-kereskedelem, illetve a feljogosított fogyasztók részére történő villamosenergia-értékesítés.

A társaság 2006. december 16-i taggyűlésén döntött a jegyzett tőke 100 MFt-tal történő felemeléséről. A törzstőkeemelés fedezetét a tőketartalék – melynek összege 350 MFt – mint törzstőkén felüli vagyon biztosította. Ezzel a Magyar Áramszolgáltató Kft. törzstőkéje 200 MFt-ra változott. A törzstőke felemelése a tagok törzsbetéteit a korábbi törzsbetétek arányában növelte. A jegyzett tőke növelésének cégbírósági bejegyzése 2007. április 19-én megtörtént.

Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.

A Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.-t a Társaság a Fővárosi Önkormányzattal közösen alapította 50-50 %-os szavazati aránnyal. A Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft. fő tevékenysége a főváros köz- és díszvilágításának üzemeltetése, az energiatakarékosságot szolgáló beruházások megvalósítása. A Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft. tárgyi eszközeire 2004. évben 1 060 MFt értékvesztést számolt el a Társaság.

ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.

Az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.-t a Budapesti Elektromos Művek Nyrt. és az Észak-magyarországi Áramszolgáltató Nyrt. közösen alapították 2006. augusztus 30-án, 50-50 %-os tulajdonosi aránnyal. A vállalat törzstőkéje 3 MFt. Az ÉMÁSZ Nyrt. 2006. december 20-án az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.-ben lévő 0,6 MFt névértékű üzletrészt adott el az ELMŰ Nyrt.-nek. Ezáltal a tulajdoni arányok megváltoztak: ELMŰ Nyrt. 70 %, ÉMÁSZ Nyrt. 30 %.

A társaság tevékenysége az ügyfélszolgálat, telecentrum, számlázás és adatfeldolgozás, valamint az ezekkel összefüggő szolgáltatások nyújtása.

ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.

Az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-t a Budapesti Elektromos Művek Nyrt. és az Észak-magyarországi Áramszolgáltató Nyrt. közösen alapították 2006. augusztus 30-án, 50-50 %-os tulajdonosi aránnyal. Az ÉMÁSZ Nyrt. 2006. december 20-án az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-ben lévő 0,45 MFt névértékű üzletrészt adott el az ELMŰ Nyrt.-nek. Ezáltal a tulajdoni arányok megváltoztak: ELMŰ Nyrt. 65 %, ÉMÁSZ Nyrt. 35 %. A társaság tevékenysége a villamos energia elosztóhálózat

tervezése, létesítése, üzemeltetése, karbantartása, illetve bővítése, valamint az ezekkel összefüggő szolgáltatások nyújtására terjed ki.

Piaci helyzet

Az Európai Unió szabályozását követő új, villamos energiáról szóló törvény értelmében 2008. január 1-jétől minden felhasználónak lehetősége van szabadpiaci kereskedőtől vásárolni az energiát, azonban a lakossági, valamint a kiefeszültségen vételező, valamennyi telephelyük tekintetében 3x50 ampernél nem nagyobb csatlakozási teljesítményű felhasználók a közüzemi ellátást felváltó, hatóságilag ellenőrzött áron történő egyetemes szolgáltatást is választhatják. Az ELMŰ Nyrt. mint kereskedelmi engedélyes az egyetemes szolgáltatási és a szabad piacon is aktív szerepet játszik.

Az egyetemes szolgáltatás – funkcióját tekintve – különösen a háztartási-, azon kívül a legkisebb, egyedi kis-üzleti felhasználók számára hatósági árkontroll mellett biztosít garantált ellátást. Az ELMŰ Nyrt. ennek keretében „megörökölte” a megszűnt közüzemi kereskedelem fogyasztóit, melyek a korábban kialakult bizalom, illetve a szabadpiacihoz képest kedvezőbb árak következtében nagyrészt hűségesek maradtak szolgáltatójukhoz.

A jogi szabályozók bizonytalanságai következtében a teljes évet a hatóság által eredetileg meghirdetett értékesítési árak mellett bonyolítottuk, áremelésre nem került sor. A vásárlási költségek szintén a Magyar Energia Hivatal által megszabott keretek között maradtak, így a Társaság az egyetemes szolgáltatók számára elismert 1,90 Ft/kWh árrés-szintet tudta realizálni.

A szabad piaci kereskedelem területén, az egyetemes szolgáltatás igénybevételére nem jogosult, volt közüzemi-, illetve a már korábban piacra került felhasználók szabadon választhattak kereskedőt. Ezen felhasználók egy része továbbra is az ELMŰ Nyrt., más része az ELMŰ Nyrt. és az ÉMÁSZ Nyrt. által alapított Magyar Áramszolgáltató Kft., míg harmadik része más, konkurens villamosenergia-kereskedő társaság partnere lett.

A piacnyitással együtt járó fogyasztói elvándorlás a 2007-es évben forgalmazott energiamennyiség csekély hányadát érintette.

A villamos energia kínálati oldalán nem történt lényegi változás, sem számottevő új termelőkapacitás nem épült, sem az import lehetőségek nem bővültek oly módon, hogy a kereskedelem lehetőségeit számottevően megváltoztatták volna. A jelentős piaci erővel rendelkező MVM Trade Zrt. az európai jogi normáknak megfelelően megkezdte az egyes erőművekkel hatályban lévő hosszú távú megállapodásai (HTM) felülvizsgálatát, aminek következményei – például árverseny a termelők között – majd csak 2009 folyamán mutatkozhatnak meg.

A globális pénzügyi piac kialakult változékonysága és ingatagsága világméretű hitelválságban mutatkozik meg. A folyamatban lévő globális fizetőképességi krízis, amely a 2007. év közepén kezdődött, egyebek mellett alacsonyabb mértékű tőkepiaci részvételi hajlandóságot eredményezett, emellett gyengítette a fizetőképességet a banki szférában, ezzel emelte a bankközi kölcsönarányt, és mindemellett magas értékpapír-piaci változékonysághoz vezetett. A globális pénzügyiaci bizonytalanság bankcsődöket eredményezett az Amerikai Egyesült Államokban, Nyugat-Európában, Oroszországban és világszerte mindenhol. A létrejött gazdasági válság teljes kiterjedése valóban azt bizonyítja, hogy lehetetlen előre látni annak minden következményét, vagy teljes mértékben védekezni ellene, ezért a Csoport

menedzsmentje fokozott figyelmet fordít a gazdasági válság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre gyakorolt hatásainak felmérésére és a növekvő kockázatok kezelésére.

A fentiekben leírt kedvezőtlen körülményeknek köszönhetően, várhatóan romlani fog a Csoport ügyfeleinek a fizetési hajlandósága a jövőben. Ezért a Csoport fokozott figyelmet fordít a vevői kintlévőségek alakulására, melyek rendszeres ellenőrzése megfelelő kontrollt biztosít a követelésállomány nagyságának alakulására nézve.

Továbbá a tőkepiaci folyamatok kedvezőtlen alakulása, érte ezalatt a pénzügyi források szűkösebbé válását, a Csoport finanszírozási költségei, amely részben tőke- és részben hitelforrásból valósul meg, várhatóan növekedni fognak. A Csoport, annak érdekében, hogy a cash pool elszámolási rendszeren keresztül optimalizálja az egyes tagvállalatok és a Csoport finanszírozási igényeit, ezáltal csökkentse a finanszírozási költségeket, fokozott figyelemmel kíséri a Csoport finanszírozási helyzetét. A finanszírozáshoz szükséges limitértékeket az ELMŰ Nyrt. állapítja meg a Csoport üzleti tervét figyelembe véve. A finanszírozási limitek, a saját tőke arányait figyelembe véve, biztosítják a megfelelő szintű idegentőke-ellátottságot. A pénzforgalmi adatok napi/heti/havi rendszeres figyelése, az aktuális tény adatokból levezetett gördülő likviditási prognózisok megfelelő kontrollt adnak a finanszírozási limitek betartásához. A gördülő prognózisokból levezetett nettó pénzügyi vagyon értékeit negyedévente hozzáigazítják a tény és éves prognózis adatokhoz is, ezáltal biztosítva az adatok széles körű konzisztenciáját.

A Csoport felmérte a kibontakozó világgazdasági válságnak a Csoport jövőbeni működésére és eredményességére nézve várható hatásait, és tekintettel az iparági működés és tarifaszabályozás sajátosságaira, úgy ítéli meg, hogy a fenti körülmények nem jelentenek értékvesztés-indikátort. A nem pénzügyi eszközök jelentős része az elosztóhálózathoz kapcsolódik, amelynek működtetésére vonatkozó árszabályozás biztosítja a hosszú távú rentábilis működést. A Csoport a belátható jövőben jelentős pozitív működési cash flow-t tervez, amely biztosítja a hosszú lejáratú nem pénzügyi eszközök megtérülését.

2. SZÁMVITELI POLITIKA FŐ VONÁSAI

2.1. A beszámolóképzés módja

A konszolidált éves beszámoló az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) összhangban készült el.

2005. évtől kezdődően, Magyarország uniós csatlakozásával kötelező az IFRS alkalmazása a magyar tőzsdén jegyzett vállalkozások beszámolójánál. Ennek megfelelően a Társaság 2008. december 31-i fordulónappal a konszolidált éves beszámolóját az Európai Unió által befogadott IFRS szabványoknak megfelelően készíti el.

A Csoport a bekerülési érték modellt alkalmazza, kivéve az értékesíthető pénzügyi eszközök, valamint az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek esetében.

A Csoport az itt bemutatott számviteli elveket és eljárásokat konzisztensen alkalmazza a bemutatott valamennyi évben.

Mérlegkészítés napja a mérleg fordulónapját követő második munkanap.

2.2. Új számviteli szabványok és IFRIC értelmezések

2008. évben érvénybe lépett, a Csoportra nézve releváns értelmezések és szabványok

Nincsenek olyan új szabványok vagy meglévőkhöz módosítások és új értelmezések, melyek a 2008. évben léptek hatályba, és a Csoport pénzügyi kimutatásainak összeállítása során relevánsak.

2008. évben érvényben lévő, a Csoportra nézve nem releváns értelmezések és szabványok

- a) IFRIC 11, IFRS 2 – Részvény alapú kifizetés – Csoporton belüli és saját részvényekkel kapcsolatos ügyletek (2007. március 1-jén vagy az után kezdődő üzleti évben alkalmazandó, az Európai Unió 2007. júniusban fogadta be).

Az értelmezés útmutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy a saját részvényeket vagy csoportszintű szervezeteket érintő részvényalapú tranzakciókat (például vételi vagy eladási jogok az anyavállalat részvényeire) törzsrészvénnyel vagy készpénzzel kiegyenlített részvényalapú tranzakcióként könyveljük-e el az anyavállalat és a befektetéseit élvező vállalatok egyedi beszámolóiban.

Ez az értelmezés nem befolyásolja a Csoport pénzügyi kimutatásait.

- b) IFRIC 12 – Szolgáltatási koncessziós megállapodások (2008. január 1-jén vagy az után kezdődő éves periódusokra vonatkozik, az Európai Unió még nem fogadta be ezt az értelmezést).

Ez az értelmezés azon vállalatokra vonatkozik, amelyek szolgáltatásokhoz kapcsolódó koncessziós megállapodásokban vesznek részt, valamint útmutatás ad az állami-magán szolgáltatási koncessziók

szolgáltatónál történő elszámolásához. Ez az értelmezés nem befolyásolja a Csoport pénzügyi kimutatásait.

- c) IFRIC 13 – Ügyfélhűség-programok (2007. júniusban jelent meg. 2008. július 1-jén vagy az után kezdődő éves periódusokra vonatkozik, az Európai Unió is befogadta az értelmezést.).

Az IFRIC 13 tisztázza, hogy ahol árukat vagy szolgáltatásokat vásárlói hűségprogramokkal együtt értékesítenek (pl. hűségpontok, ingyenes termékek), ott a hatókörén belül eső programokat a bevételek elkülönülten azonosítható alkotóelemeként számolják el. Foglalkozik azzal, hogy:

- hogyan kell értékelni ezt az alkotóelemet,
- mikor kell megjeleníteni ezt a bevételt.

Az IFRIC 13 nem vonatkozik a Csoport működésére, mivel a Csoport egyetlen tagja sem működtet hűségprogramokat.

- d) IFRIC 14, IAS 19 – Járadékkal meghatározott eszközök értékhatára, szavatoló tőke követelmények és ezek kölcsönhatásai (2008. január 1-jén vagy az után kezdődő éves periódusokra vonatkozik, az Európai Unió is befogadta az értelmezést).

Az értelmezés útmutatást biztosít, hogy az IAS 19 alapján hogyan kell azon többletösszeg korlátját meghatározni, amelyet eszközként lehet elismerni. Arról is felvilágosítást ad, hogy egy törvény által előírt vagy szerződésen alapuló minimális szavatoló tőke követelmény hogyan befolyásolhatja a nyugdíjalap eszközeit és kötelezettségeit.

Ez az értelmezés nem befolyásolja a Csoport pénzügyi kimutatásait, mivel a Csoportnak nincs finanszírozott meghatározott járulékot nyújtó nyugdíjalapja.

Érvénybe lépést megelőzően önkéntesen alkalmazott, a Csoportra nézve releváns értelmezések és szabványok

Nincsenek olyan szabványok és értelmezések, amelyek a Csoport pénzügyi kimutatásai összeállításakor, az érvénybe lépést megelőzően önkéntesen alkalmazásra kerültek.

Beszámolási időszakot követően hatályos, a Csoportra nézve várhatóan releváns értelmezések és szabványok

Bizonyos új szabványok és értelmezések jelentek meg, amelyek várhatóan relevánsak lesznek a Csoport azon számviteli időszakaira vonatkozóan, amelyek 2009. január 1-jén vagy az után kezdődnek, vagy későbbi időszakokra, és amelyeket a Csoport a tárgyévet megelőzően nem alkalmazott:

- a) **Módosítás – IFRS 2 Részvény alapú kifizetések szabványhoz kapcsolódóan** (2008. januárban jelent meg. 2009. január 1-én vagy az után kezdődő üzleti évben alkalmazandó). Az Európai Unió befogadta 2008. decemberben.

A módosítás tisztázza, hogy csak a szolgáltatási feltételek és teljesítési feltételek minősülnek a kifizetés alapjául szolgáló feltételeknek. A részvény alapú kifizetések egyéb jellemzői nem kifizetés alapjául szolgáló feltételek. A módosítás rögzíti, hogy minden érvénytelenítés, akár a Társaság, akár másik fél által történik, ugyanúgy kezelendő elszámolási szempontból. A Csoport jelenleg értékeli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait.

- b) **IFRS 8 – Működési szegmensek** (2009. január 1-jén vagy az után kezdődő éves időszakokra vonatkozik, az Európai Unió is befogadta).

Az IFRS 8 szerint a szegmensek egy gazdasági társaság alkotó elemei, amelyeket az egység vezető operatív döntéshozói rendszeresen felülvizsgál, és amelyek a belső jelentéseknek megfelelően kerülnek meghatározásra. Az IFRS 8 követelményeket támaszt a termékek és szolgáltatások, földrajzi területek és a jelentős ügyfelek bemutatásával kapcsolatban is. A Csoport 2009. január 1-jétől fogja alkalmazni az IFRS 8 szabályait, mely következtében a jelenleg kialakított, az IAS 14-nek megfelelő szegmensbontás nem fog jelentősen megváltozni a Csoport jelenlegi értékelése szerint.

- c) **IAS 32 és IAS 1-hez kapcsolódó módosítás az eladási opciós pénzügyi instrumentumok mérlegbe sorolása és a felszámolásból eredő kötelezettségek vonatkozásába** (érvényes 2009. január 1-jétől, az Európai Unió is befogadta).

A módosítás szerint néhány olyan pénzügyi instrumentum, amely megfelel a pénzügyi kötelezettség definíciójának, azt tőkébe kell sorolni. A Csoport jelenleg értékeli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait.

- d) **IAS 23-hoz kapcsolódó átdolgozások – Hitelfelvételi költségek** (kibocsátva 2007. március. 2009. január 1-jén vagy az után kezdődő éves időszakokra vonatkozik, továbbá az Európai Unió is befogadta a felülvizsgált szabványt).

A legfontosabb változás az összes hitelfelvételi költség ráfordításként való azonnali megjelenítésének lehetőségéhez kapcsolódik, amely a javasolt eljárás volt az IAS 23-ban korábbi (1993. évi) változása. Az átdolgozott szabvány megszünteti a gazdálkodó egység egy „minősített” eszköz beszerzéséhez, építéséhez vagy gyártásához közvetlenül kapcsolódó hitelfelvételi költségeknek azonnali ráfordításként történő elszámolásának a lehetőségét. Így a Csoport az ilyen hitelfelvételi költségeket az adott eszköz bekerülési értékének részeként kell, hogy aktiválja.

Az átdolgozott szabvány olyan jövőbeli hitelfelvételi költségekre is vonatkozik, ahol a fentieknek megfelelő eszközök aktiválásának időpontja 2009. január 1-jén vagy azután kezdődik. A Csoport jelenleg értékeli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait.

- e) IAS 1-hez kapcsolódó átdolgozások – Pénzügyi kimutatások bemutatása (kibocsátva 2007. szeptember hónapban. 2009. január 1-jén vagy az után kezdődő korábbi időszakokra vonatkozik, továbbá az Európai Unió is befogadta).

A felülvizsgált IAS 1 a pénzügyi beszámolók bemutatásának átfogó követelményeit fogalmazza meg, iránymutatást ad szerkezeti és minimális tartalmi elvárások vonatkozásában.

A Csoport arra számít, hogy az átdolgozott IAS 1 hatással lesz pénzügyi kimutatásainak benyújtására, de nem befolyásolja konkrét tranzakciók vagy állományok kimutatását vagy mérését.

- f) IAS 27-hez kapcsolódó átdolgozás – Konszolidált és egyedi pénzügyi kimutatások (kibocsátva 2008. január. 2009. július 1-jén, vagy az után kezdődő éves időszakokra vonatkozik, továbbá az Európai Unió is befogadta).

Egy anyavállalat leányvállalatban meglévő részesedésének azon változásait (a kisebbségi tulajdonosokkal folytatott tranzakciók eredményeként), amelyek nem vezetnek a leányvállalat feletti ellenőrzés elvesztéséhez, a saját tőkén keresztül kell elszámolni. Nem lehet nyereséget vagy veszteséget elszámolni az ilyen tranzakciókra tekintettel, és a goodwill átértékelésére sincs lehetőség. A bekövetkezett változás és a fizetett vagy kapott ellenérték valós értéke közötti minden eltérést közvetlenül a saját tőkében kell elszámolni.

A Csoport alacsonynak ítéli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait, mert nincs kisebbségi tulajdonos.

- g) IFRS 3-hoz kapcsolódó átdolgozás – Üzleti kombinációk (átdolgozva 2008. január. Olyan vállalati egyesülésekre vonatkozik, melyek akvizíciójának dátuma a 2009. július 1-jén vagy az után kezdődő első éves beszámolási időszak kezdetére vagy az utánra esik, az Európai Unió még nem fogadta be).

Az átdolgozott IFRS 3 lehetővé teszi a társaságok számára, hogy a kisebbségi tulajdonosok kimutatását az akvizícióval érintett társaság azonosítható nettó eszközeinek arányos összegében végezzék el, vagy valós értéken mutassák ki. Az átdolgozott IFRS 3 sokkal részletesebb útmutatást ad a vásárlási módszerek üzleti kombinációkra való alkalmazásához. Megszüntették azt a követelményt, amely szerint a részletekben megvalósított felvásárlások esetében minden egyes lépésnél a valós értékelést kell alkalmazni minden eszközre és forrásra a cégérték arányos részének kiszámítására. Ehelyett a cégértéket a felvásárlás előtt a társaságban meglévő befektetések valós értéke, az átadott ellenérték és a megszerzett nettó eszközök a felvásárlás napján fennálló különbségeként határozzák meg. A felvásárlással kapcsolatos költségek költségként kerülnek elszámolásra, nem pedig a cégérték részeként. A Csoport jelenleg értékeli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait.

- h) IAS 28 – Társult vállalatokban való befektetésekhez kapcsolódó módosítás, amely érvényes 2009. január 1-jétől, az Európai Unió még nem fogadta be).

Egy társult vállalatba történő befektetés önálló eszközként kezelendő az értékvesztés szempontjából. Az értékvesztés visszaírása a befektetés értékével szemben számolandó el, maximum a befektetés értékvesztés előtti eredeti értékéig. A Csoport jelenleg értékeli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait, amelynek előreláthatóan nem lesz jelentős hatása, mert jelenleg sincs goodwill a befektetések mérlegértékében kimutatva.

- i) IAS 36 – Eszközök értékvesztése (érvényes 2009. január 1 – jétől, az Európai Unió még nem fogadta be).

Amennyiben a megtérülő érték az értékesítési költséggel csökkentett valós érték módszerrel diszkontált cash flow számszerűsítése alapján került megállapításra, a kiegészítő mellékletben bemutatandó információk körének meg kell egyeznie azzal, melyeket a használati érték számszerűsítése esetén kell bemutatni. A Csoport jelenleg értékeli a módosított szabvány konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett hatásait.

- j) IFRIC 18 – Eszközátvétel ügyfelektől (hatályos 2009. július 1-jétől vagy azt követően kezdődő üzleti évekre, ugyanakkor visszamenőleges korlátozott alkalmazása is megengedett. Az Európai Unió még nem fogadta be az értelmezést).

Az IFRIC 18 útmutatást ad azokat az IFRS követelményeket illetően, amelyek olyan tranzakciókra vonatkoznak, amikor egy ügyféltől az ő hálózatra kapcsolásához, vagy az ő valamilyen termékkel vagy szolgáltatással történő folyamatos ellátásához tárgyi eszköz (vagy tárgyi eszköz beszerzésére szánt pénzeszköz) átvételére kerül sor. A Csoport jelenleg értékeli az értelmezés konszolidált pénzügyi kimutatásaira tett várható hatásait.

Beszámolási időszakot követően hatályos, a Csoportra nézve várhatóan nem releváns értelmezések és szabványok

- a) IFRIC 15 – Ingatlanépítésre vonatkozó megállapodások (hatályos 2009. január 1-jétől vagy azt követően kezdődő üzleti évekre, az Európai Unió még nem fogadta be az értelmezést).

Az értelmezés tisztázza, hogy az IAS 18 Bevételek-et, vagy IAS 11 Kivitelezési szerződések-et kell-e alkalmazni adott tranzakcióra vonatkozóan. Várhatóan azt eredményezi, hogy IAS 18-at a tranzakciók széles körére lesz szükséges alkalmazni. Az IFRIC 15 nem releváns a csoportműveletek szempontjából, mivel valamennyi bevételi tranzakció elszámolása az IAS 18 és nem az IAS 11 szerint történik.

- b) IFRIC 16 – Külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetés fedezése (hatályos a 2008. október 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre, az Európai Unió még nem fogadta be az értelmezést).

Az IFRIC 16 útmutatást ad a nettó befektetések fedezésével kapcsolatban, úgymint mely kockázatok tekinthetők fedezett kockázatnak, illetve a csoporton belül hol tartható a fedezeti instrumentum. Fedezeti számvitelt csak olyan árfolyamkockázat esetén lehet alkalmazni, amely az anyavállalat és a külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetése által alkalmazott eltérő funkcionális pénznemből ered.

Fedezeti instrumentum lehet egy származékos vagy nem-származékos pénzügyi instrumentum, amelyet a csoport bármely tagja vagy tagjai tarthatnak (kivéve a fedezeti ügylet tárgyát képező külföldi érdekeltség), amennyiben teljesülnek az IAS 39 megjelölési, dokumentációs és hatékonysági követelményei. Mivel a Csoportnál nem fordul elő ilyen fedezeti ügylet, illetve nem alkalmazza a fedezeti számvitelt, az IFRIC 16 értelmezés várhatóan nem érinti a Csoport beszámolóját.

- c) IFRIC 17 – Nem pénzbeli osztalékfizetés a tulajdonosoknak (hatályos a 2009. július 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre, az Európai Unió még nem fogadta be az értelmezést).

Az IFRIC 17 útmutatást ad azokra az esetekre, hogy mikor számolja el a vállalkozás a fizetendő nem pénzbeli (pl. tárgyi eszköz) osztalékot, hogyan értékelje a vállalkozás a fizetendő osztalékot, illetve hogyan kell elszámolnia a felosztott eszközök nyilvántartási értéke és a fizetendő osztalék nyilvántartási értéke közti esetleges különbséget. Mivel a Csoport nem fizet nem pénzbeli osztalékokat, az IFRIC 17 várhatóan nem érinti a Csoport beszámolóját.

2.3. Konszolidáció

Leányvállalatok

Leányvállalatok azok a társaságok (a speciális céllal létrehozott cégeket is beleértve), amelyek pénzügyi és működési politikáját az anyavállalat közvetlenül vagy más tagvállalatokon keresztül közvetetten irányítani tudja; általában a szavazati jogokat biztosító részvények több mint felének birtoklása révén. Annak értékelésekor, hogy az anyavállalat ellenőriz-e egy másik vállalatot, figyelembe kell venni az aktuálisan érvényesíthető, illetve konvertálható potenciális szavazati jogok meglétét és hatásait is. A leányvállalatok teljes mértékben konszolidálásra kerülnek attól az időponttól, amikor az ellenőrzési jog átkerül az anyavállalathoz. Attól az időponttól kezdve, amikor az anyavállalat ellenőrzési joga megszűnik, és leányvállalata már nem minősül társult (IAS 28), illetve közös vezetésű vállalkozásnak (IAS 31), kikerülnek a Csoport konszolidált pénzügyi beszámolójából.

A Csoport által megszerzett leányvállalatok értéke az úgynevezett felvásárlás módszer alapján kerül elszámolásra. Az egységelmélet alapján a kisebbségi részesedés a saját tőke elemeként jelenik meg, így a velük folytatott tranzakciók a saját tőkét érintik.

A konszolidált beszámolóban ki kell szűrni a vállalkozási (csoporton belüli) tranzakciókat, egyenlegeket és a csoporton belüli vállalatok közötti tranzakciók nem realizált nyereségét. A nem realizált veszteségeket sem tartalmazhatja a beszámoló, kivéve abban az esetben, ha a tranzakció során bizonyítható az átadott eszköz értékvesztése. A leányvállalatok számviteli politikája szükség esetén módosításra került a csoport által alkalmazott számviteli politikának és elveknek való megfelelés érdekében.

Társult vállalkozások

Társult vállalkozás az a – konszolidálásba teljes körűen be nem vont – gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy a leányvállalata jelentős befolyással rendelkezik, mértékadó, de nem ellenőrző befolyást gyakorol a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára. A társult vállalkozások eredetileg bekerülési értéken vannak nyilvántartva, és az úgynevezett tőkemódszer alapján kerülnek elszámolásra. A Csoport konszolidált éves beszámolójába tőkemódszerrel értékelt társult vállalkozás nem került bevonásra.

Közös vezetésű vállalkozások

A közös vezetésű vállalkozások olyan szerződéses megállapodásokon alapuló szervezetek, ahol a tagvállalatok közösen vállalják valamely gazdasági tevékenység végzését. A közös vezetésű vállalkozást a tulajdonostársak közösen irányítják.

A közös vezetésű vállalkozások eredetileg bekerülési értéken vannak nyilvántartva, és az úgynevezett tőkemódszer alapján kerülnek elszámolásra. A tőkemódszer alapján a befektetés kezdetben bekerülési értéken szerepel, és a könyv szerinti érték a megszerzés után a befektetőnek a befektetést élvező társaság nyereségéből vagy veszteségéből való részesedés elszámolása következtében nő vagy csökken. A befektetéstől kapott osztalék csökkenti a befektetés könyv szerinti értékét. Szükség lehet a könyv szerinti érték módosítására a befektetőnek a befektetésben lévő arányos érdekeltiségének olyan módosulása miatt is, amikor a befektetés saját tőkéjének változásai nem az eredménykimutatásban kerültek elszámolásra. Ilyen változások keletkezhetnek az ingatlanok, gépek, berendezések és befektetések átértékeléséből és az üzleti kombinációk során felmerülő különbözetek módosításaiból. Ezek a változások közvetlenül a befektető tőkéjében kerülnek elszámolásra.

Amennyiben a Csoportra jutó negatív eredmény meghaladja a részesedés értékét, akkor legfeljebb a részesedés értékéig értékvesztés kerül elszámolásra, kivéve, ha a Csoportnak kötelezettsége van a tőkepótlásra.

Ki kell szűrni a beszámolóból a Társaság és közös vezetésű vállalkozása közötti tranzakciókhoz kapcsolódó nem realizált nyereséget a Társaság közös vezetésű vállalkozáson belüli részesedésének megfelelő mértékben. A nem realizált veszteségeket csak abban az esetben tartalmazhatja a beszámoló, ha a tranzakció során bizonyítható az átadott eszköz értékvesztése. A közös vezetésű vállalkozások számviteli politikája szükség esetén módosításra került a Csoport által alkalmazott számviteli politikának és elveknek való megfelelés érdekében.

Ha a közös vezetésű vállalkozások esetében a részesedésarányos veszteség meghaladja az ezen társaságokban meglévő befektetés könyv szerinti értékét, akkor ennek alapján a befektetések értéke nullára kerül leírásra.

Továbbá, ha nincs tőkepótlási kötelezettsége a befektetőnek, akkor további tartalék képzésére ezen befektetésekhez kapcsolódóan nincs szükség.

2.4. Szegmensek szerinti jelentés

Az üzleti szegmensek vagyoni elemek és tevékenységek olyan csoportjai, amelyek a termékek értékesítése vagy a szolgáltatások nyújtása során más kockázatoknak, illetve előnyöknek vannak kitéve, mint a többi üzleti szegmens.

A szegmensek szerinti jelentés az IAS 14 előírásainak, és egyben az uniós direktíváknak megfelelően, azaz a tevékenységek független szegmensekre való elkülönített bemutatásáról szóló előírások szerint készült.

A magyar Villamos Energia Törvényben meghatározott szegmentációs előírások megfelelnek az IFRS szegmentálási követelményeinek.

A vezetőség által megállapított üzleti szegmensek a következők:

- Hálózati tevékenység;
- Értékesítési tevékenység;
- Egyéb tevékenység.

Mivel a Csoport tevékenységének meghatározó részét Magyarországon folytatja, ezért az IFRS értelmében egy földrajzi szegmensnek minősül. A más földrajzi szegmensből származó bevételek nem érik el az IFRS által meghatározott limitet.

2.5. Külföldi pénzürtékek átváltása

Funkcionális és közzétételi pénznem

A Csoporthoz tartozó egyes társaságok pénzügyi beszámolóiban szereplő tételek az adott társaság elsődleges gazdasági környezetének pénznemében vannak beállítva (funkcionális pénznem). A konszolidált pénzügyi beszámoló magyar forintban készül, amely a Csoport funkcionális és közzétételi pénzneme is egyben.

Tranzakciók és egyenlegek

A külföldi devizás tranzakciók a teljesítés időpontjában érvényes árfolyamokon kerülnek átszámításra a funkcionális pénznemre. Az ilyen tranzakcióknak a pénzügyi rendezés során, illetve a külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközök és kötelezettségek év végi átértékelése során keletkező árfolyamnyereségei, illetve -vesztései az eredménykimutatásban a pénzügyi műveletek bevételei, illetve ráfordításai között kerülnek elszámolásra.

A kölcsönökkel és készpénzzel vagy rövid futamidejű könnyen készpénzzé tehető befektetésekkel összefüggő árfolyamnyereség vagy -vesztés az eredménykimutatásban a pénzügyi műveletek bevételei vagy a pénzügyi műveletek ráfordításai között szerepel. Minden egyéb árfolyamnyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az egyéb üzemi ráfordítások vagy bevételek között szerepel.

2.6. Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembehelyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok) kell kimutatni, amelyek tartósan – közvetlenül vagy közvetett módon – szolgálják a vállalkozó tevékenységét. Itt kell kimutatni a beruházásokat is.

Bekerülési érték

Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembehelyezése érdekében az üzembehelyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege.

A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembehelyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembehelyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait, a bizományosi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket és a vámterheket foglalja magában.

Később felmerült költségek csak akkor kerülnek az eszköz könyv szerinti értékében figyelembe vételre, illetve külön eszközként nyilvántartásba, ha valószínű, hogy az adott tétel jövőbeni gazdasági előnyöket biztosít a Csoport számára, és a tétel költsége megbízható módon megállapítható. Az összes egyéb javítás és karbantartás költsége a felmerülés időpontjában ráfordításként kerül elszámolásra az eredménykimutatásban.

Bekerülést követő értékelés

A Csoport a tárgyi eszközök értékelése során a bekerülési érték modellt alkalmazza.

A tárgyi eszközök értékelése az éves mérlegben az értékcsökkenési leírással és értékvesztéssel csökkentett – szükség szerint az elszámolt értékvesztés visszairásával növelt – bekerülési értéken történik. Az eszközök maradványértéke és hasznos élettartama minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgálat alá és szükség esetén módosításra kerül.

A Csoport a tárgyi eszközök értékcsökkenési leírásánál – hasznos élettartam meghatározásával – a lineáris elszámolási módszert alkalmazza, az egyes eszközkategóriák alábbi becsült hasznos élettartama alapján:

Épületek (hosszú élettartam)	50 év
Épületek (közepes élettartam)	33,3 év
Épületek (rövid élettartam)	16,7 év
Egyéb építmények (alagút, földalatti építmény, erőművi csatorna)	25 év
Egyéb építmények (hálózaton kívüli vezetékek)	20 év
Egyéb építmények (üzemen belüli saját köz- és térvilágítási berendezés)	25 év
Egyéb építmények (terek, udvarok, utak kiképzése, burkolása)	16,7 év
Egyéb építmények (parkok, sportpályák, pihenő területek kiképzése)	50 év
Hálózat	12,5-25 év
Transzformátor-állomás, alállomás	14,3-20 év
Gépek, berendezések, felszerelések	1-10 év
Informatikai technikai eszközök	3 év
Járművek	5 év

Az épületek, egyéb építmények és a hálózatok a 6.1. fejezetben található mozgástáblában az ingatlanok oszlopában, a transzformátor-állomások és alállomások a műszaki berendezések, gépek, járművek oszlopában, az informatikai technikai eszközök az egyéb berendezések, felszerelések, járművek oszlopában szerepelnek. A gépek, berendezések, felszerelések és a járművek megtalálhatók mind a műszaki, mind az egyéb berendezések, gépek, felszerelések és járművek oszlopában.

Egy eszköz értékcsökkenése akkor kezdődik, amikor az eszköz használatra készen áll, azon a helyszínen és helyzetben van, amelyben a menedzsment által kívánt módon működtetni lehet. Az eszközök értékcsökkenése a következő két időpont közül a korábbi bekövetkezése esetén fejeződik be: ha az eszköz értékesítési célú eszközök közé átsorolásra vagy kivezetésre kerül.

A jelentősebb felújítások értéke az érintett eszközök fennmaradó hasznos élettartama alatt vagy a következő jelentős felújítás időpontjáig tartó időszak alatt kerül elszámolásra a rövidebb időtávon.

A Csoport a beruházásokra és a földterületekre nem számol el értékcsökkenést.

Abban az esetben, ha egy eszköz könyv szerinti értéke magasabb, mint a megtérülő értéke, az eszköz értéke azonnal leírásra kerül a megtérülő értéknek megfelelő összegre.

A tárgyi eszközök értékesítése során a könyv szerinti értékhez viszonyítva különbözet keletkezhet. Az ebből eredő nyereséget vagy veszteséget egyéb üzemi bevételként, illetve egyéb üzemi ráfordításként, nettó módon kell elszámolni. A felmerült hitelkamatokat ráfordításként kell kimutatni a felmerülés időpontjában a pénzügyi ráfordítások között.

2.7. Immateriális javak

Az immateriális javak között a mérlegben a fizikai megjelenés nélküli nem-monetáris eszközöket (a vagyoni értékű jogokat - az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével -, a szellemi termékeket), továbbá az immateriális javak értékhelyesbítését kell kimutatni.

Az immateriális javak nyilvántartása a mérlegben az értékcsökkenési leírással és értékvesztéssel csökkentett – szükség szerint az elszámolt értékvesztés visszaírásával növelt – bekerülési értéken történik.

A Csoport számviteli politikájának megfelelően az immateriális javak értékelése nulla maradványérték figyelembe vételével történik. Az immateriális javak hasznos élettartama minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgálat alá és szükség esetén módosításra kerül.

a) Vagyoni értékű jogok

A vagyoni értékű jogok bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. A meghatározott élettartam alapján (5 év) kiszámított értékcsökkenési leírással csökkentett értékben szerepelnek a nyilvántartásban.

A Csoport vagyoni értékű jogok között mutatja ki azokat a szoftvereket, amelyeknek csak a használati jogát vásárolta meg.

b) Szellemi termékek

A vásárolt számítógépes szoftverek és licencek a felmerült beszerzési és telepítési költségek alapján kerülnek aktiválására. A beszerzési költség az eszköz hasznos élettartama (5 év) során kerül leírásra.

c) Fejlesztés aktivált értéke

A fejlesztési projektekhez kapcsolódó költségek (új, illetve javított termékek tervezéséhez és teszteléséhez kapcsolódó költségek) immateriális javakként aktiválásra kerülnek, amennyiben a lent bemutatott feltételek egyidejűleg teljesülnek. Egyéb esetben a fejlesztési ráfordítások költségként kerülnek elszámolásra a felmerülés idejében. A korábban költségként elszámolt fejlesztési költségek későbbi időszakban nem aktiválhatóak eszközként. A korábban eszközként aktivált és pontosan meghatározható hasznos élettartammal bíró fejlesztési költségek esetében értékcsökkenés kerül elszámolásra (a kereskedelmi célú előállítás megkezdésének időpontjától) az aktivált eszköz várható hasznos élettartama alapján, amely legfeljebb öt év lehet. A fejlesztési költségek immateriális javakként csak akkor kerülhetnek aktiválásra, ha a Csoport bizonyítani tudja a következőket:

- technikailag megvalósítható az érintett termék fejlesztése, így az használható lesz;
- a gazdasági egység eladási vagy használati célból fejleszteni szándékozik a terméket;
- fennáll a termék használatba vételének vagy értékesítésének lehetősége;
- kimutatható a termékfejlesztés által generált várható jövőbeni gazdasági haszon;
- megfelelő technikai, pénzügyi és egyéb erőforrások rendelkezésre állnak a fejlesztés megvalósításához;
- a felmerült költségek egyértelműen hozzárendelhetők a termékhez a fejlesztés ideje alatt.

2.8. Tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése

Azon eszközöknél, ahol a beszerzés időpontjában a hasznos élettartam nem határozható meg, az értékvesztés vizsgálata évente történik. A Csoport rendelkezik olyan eszközzel, amelynél a hasznos élettartam nem határozható meg.

Az értékcsökkenésre kerülő eszközök esetében az értékvesztés vizsgálatára és elszámolására akkor kerül sor, amikor a körülmények változásai, illetve bizonyos események arra utalnak, hogy az eszköz könyv szerinti értéke esetlegesen nem realizálható.

Értékvesztésként az az összeg kerül elszámolásra, amennyivel az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értéket. A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és használati értéke közül a magasabb.

Az értékvesztés megbecslése szempontjából az eszközöket azon a legalacsonyabb szinten csoportosítjuk, amelyen külön azonosítható cash flow-k léteznek (pénzgeneráló egységnek minősülnek).

A Csoport a legkisebb pénzgeneráló egységnek a vállalatot tekinti.

A Csoport minden mérlegfordulónapon felméri, hogy van-e bármilyen jelzés arra, hogy a korábbi években egy eszközre elszámolt értékvesztés miatti veszteség már nem áll fenn, vagy csökkent. Ha létezik bármilyen jelzés, a Csoport felbecsüli az eszköz megtérülő értékét. Az értékvesztés miatti veszteség visszairása legfeljebb az értékvesztés elszámolása miatti mostani nettó értékéig történhet.

2.9. Pénzügyi eszközök

Pénzügyi eszközök kategorizálása

A Csoport a pénzügyi eszközök között a következő kategóriákat különbözteti meg:

- a) az eredményen keresztül valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök,
- b) kölcsönök és követelések,
- c) értékesíthető pénzügyi eszközök,
- d) lejáratig tartott értékpapírok.

A pénzügyi eszközök annak alapján kerülnek besorolásra, hogy milyen célból történt az eszköz vásárlása. A pénzügyi eszközök besorolását a Csoport határozza meg a mérlegbe történő felvételkor, majd ezt minden fordulónapon felülvizsgálja.

A Csoportnak a 2007-es és a 2008-as évek egyikében sem volt lejáratig tartott értékpapírja.

a) Eredménykimutatáson keresztül valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök

Ebbe a kategóriába két alkategória tartozik: a kereskedelmi célú pénzügyi eszközök, valamint az eredetileg valós értéken, az eredményen keresztül elszámolt pénzügyi eszközök. A Csoport azokat a pénzügyi eszközöket sorolja ebbe a kategóriába, amelyeket elsősorban rövidtávon történő értékesítés céljából vásárolt, vagy amelyeket így minősített.

A származékos ügyletek szintén ebbe a kategóriába tartoznak. A származékos (derivatív) ügyletek olyan pénzügyi instrumentumok, melyeknek értéke egy mögöttes tényező értékének változása miatt változik (kamatláb, árfolyam, index). Ezek az ügyletek nem vagy csak csekély kezdeti befektetést igényelnek; elszámolásuk, pénzügyi rendezésük egy későbbi időpontban történik meg. A származékos ügyletek kereskedési céllal tartott eszközök, hacsak nem teljesítik az IAS 39 által meghatározott követelményeket, mert akkor fedezeti ügyletnek minősülnek.

A derivatív pénzügyi eszközök kezdetben és a későbbiek folyamán is valós értéken kerülnek kimutatásra. A Csoportnál származékos ügyletek csak a Magyar Áramszolgáltató Kft.-nél jelennek meg, mely tőkmódszerrel kerül konszolidálásra, így a konszolidált mérleg nem tartalmaz ilyen mérlegsort.

b) Kölcsönök és követelések

A kölcsönök és követelések olyan pénzügyi eszközök, amelyek meghatározott vagy meghatározható visszafizetésekkel rendelkeznek, és amelyeket semmilyen aktív piacon nem jegyeznek. Akkor keletkeznek, amikor a Csoport közvetlenül pénzt, árut vagy szolgáltatást ad, illetve nyújt egy vevőnek, de nem célja a követeléssel kereskedni. Kimutatásuk a forgóeszközök között történik, kivéve a mérleg fordulónapja után 12 hónapnál hosszabb lejáratúakat, amelyek a befektetett eszközök között kerülnek besorolásra. A rövid lejáratú kölcsönök az egyéb követelések között szerepelnek a mérlegben.

c) Értékesíthető pénzügyi eszközök

Az értékesíthető pénzügyi eszközök olyan nem származékos pénzügyi eszközök, amelyeket a Csoport eredetileg ebbe a kategóriába sorolt, vagy amelyeket nem sorolt semmilyen más kategóriába. Kimutatásuk a befektetett eszközök között történik, kivéve azokat, amelyeket a Csoport a mérleg fordulónapjától számított 12 hónapon belül értékesíteni szándékozik.

Mérlegben történő megjelenítés és értékelés

A pénzügyieszköz-vásárlások és -értékesítések a kereskedelmi nappal kerülnek elszámolásra, amely az az időpont, amikor a Csoport az eszköz vételére vagy eladására kötelezettséget vállal. A pénzügyi eszközök bekerülési értéke a tranzakciós költségekkel növelt valós érték. Ez minden olyan pénzügyi eszközre érvényes, amelyek elszámolása nem az eredményen keresztül, valós értéken történik. A pénzügyi eszközök tovább nem kerülnek kimutatásra, amikor a pénzügyi eszközből származó cash flow-ra való jog megszűnik, vagy átruházásra kerül, és a Csoport lényegében a tulajdonlással kapcsolatos minden jogról és haszonról lemondott.

Az értékesíthető pénzügyi eszközök és az eredményen keresztül valós értéken nyilvántartott pénzügyi eszközök nyilvántartása később is valós értéken történik. A hitelek és követelések, valamint a lejáratig tartott értékpapírok nyilvántartása az amortizált bekerülési értéken történik az effektív kamat módszer alkalmazásával. Az eredményen keresztül valós értéken nyilvántartott pénzügyi eszközök kategórián belül a valós érték változásából származó nem realizált nyereségek és veszteségek az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra a felmerülésük időszakában. Az értékesíthető pénzügyi eszközökhöz sorolt tőkeinstrumentumok valós értékének változásából származó nem realizált nyereségek és veszteségek elszámolása a saját tőkében történik.

Ha az értékesíthető pénzügyi eszközökhöz sorolt értékpapírok eladásra kerülnek, vagy értékvesztés következik be, a halmozott valósérték-módosítások az eredménykimutatásban, a pénzügyi műveletek eredményében kerülnek elszámolásra. Az értékesíthető pénzügyi eszközök utáni kamatok a pénzügyi műveletek bevétele soron kerül kimutatásra.

A tőzsdén jegyzett értékpapírok valós értéke az aktuális vételi árfolyam alapján kerül meghatározásra. Ha egy adott pénzügyi eszköznek nincs aktív piaca (továbbá a tőzsdén nem jegyzett értékpapírok esetében), a Csoport a valós értéket különböző értékelési technikák alkalmazásával határozza meg. Többek között a nemrégiben, piaci feltételek mellett végbement tranzakciók és egyéb, lényegében azonos típusú instrumentumok figyelembe vételével, diszkontált cash flow elemzések végzésével, valamint a kibocsátó adott körülményeihez igazított opciós árfolyammodell alkalmazásával.

Azon tőkeelemekbe történő befektetések, amelyeknek nincs aktív piacon jegyzett piaci ára, és amelyek valós piaci ára megbízhatóan nem állapítható meg, bekerülési értéken értékelendők.

Értékvesztés elszámolása a pénzügyi eszközök esetében

A Csoport minden egyes mérlegfordulónapon értékeli, hogy van-e objektív bizonyíték valamely pénzügyi eszköz, illetve eszközcsoport értékvesztésére. Az értékesíthető pénzügyi eszközök értékvesztésének mérlegelésekor a Csoport figyelembe veszi az értékpapír valós értékének jelentős vagy hosszan tartó csökkenését. Ebben az esetben a halmozott veszteség – amely a beszerzési ár és az aktuális valós érték különbsége, levonva abból az adott pénzügyi eszköz értékvesztése kapcsán korábban elszámolt veszteséget – átvezetésre kerül a saját tőkéből az eredménykimutatás egyéb üzemi ráfordítás kategóriájába.

A vevőkkel szembeni követelések értékvesztése abban az esetben kerül lekönnyvelésre, ha objektív bizonyíték van arra, hogy a Csoport nem lesz képes realizálni az összes esedékes összeget a követelésekre vonatkozó eredeti feltételeknek megfelelően. A leírás összege az eszköz könyv szerinti értéke és a becsült jövőbeni pénzbevétel tényleges kamatlábbal diszkontált jelenértéke közötti különbséggel egyenlő. Az értékvesztés a múltbeli tapasztalatok alapján kerül kiszámításra, és ezzel csökken a követelés könyv szerinti értéke. Az értékvesztés összege az eredménykimutatásban kerül elszámolásra az egyéb üzemi ráfordítások között.

A Csoport a Számviteli politika alapján a vevők értékvesztésének elszámolását villamosenergia-vevők, hálózathasználati díjas vevők, egyéb vevők, valamint jogi útra terelt peres vevői körre bontja.

A Csoport a villamosenergia-vevőkön belül, az üzleti fogyasztói körre egyedi minősítés alapján, valamint a további fogyasztói körök esetén pedig csoportos minősítés alapján számol értékvesztést.

A Csoport minden mérlegfordulónapon felméri, hogy van-e bármilyen jelzés arra, hogy a korábbi években egy eszközre elszámolt értékvesztés miatti veszteség már nem áll fenn, vagy csökkent. Ha létezik bármilyen jelzés, a Csoport felbecsüli az eszköz megtérülő értékét. Az értékvesztés miatti veszteség visszairása legfeljebb az eszköz eredeti értékéig történhet, amely az eredménykimutatásban az egyéb üzemi ráfordítások értékét csökkenti.

2.10. Készletek

A készletek olyan eszközök, amelyeket a Csoport

- a szokásos üzleti tevékenység keretében történő értékesítési céllal szerzett be,
- amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, feldolgozás valamely fázisában vannak, vagy elkészült állapotban értékesítésre várnak,
- amelyeket az értékesítendő termékek előállítása vagy a szolgáltatások nyújtása során fognak felhasználni (anyagok).

A készleteket a beszerzési költség (bekerülési érték) és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikon kell értékelni. A nettó realizálható érték a szokásos üzleti körülmények alapján becsült értékesítési ár, levonva abból az értékesítéshez kapcsolódó közvetlen költségeket. A beszerzési költség a súlyozott átlagár módszer alapján kerül megállapításra.

A késztermékek és a befejezetlen termelés nyilvántartási értéke a tervezési költségeket, az alapanyagokat, a közvetlen munkaköltségeket, az egyéb közvetlen költségeket és a kapcsolódó általános termelési költségeket tartalmazza (szokásos üzemi kapacitás alapján).

A bekerülési érték nem tartalmazhatja a nem szokásos mértékű anyag, munka és egyéb termelési költség veszteségeket, raktározási költségeket, kivéve ha az a termelési folyamat része, az adminisztratív igazgatási költségeket, amelyek nem a készletek jelenlegi állapotba és helyrehozásához merültek fel, valamint az értékesítési költségeket.

2.11. Pénzeszközök

A pénzeszközök a készpénzt, a látra szóló betétet és a három hónapnál rövidebb eredeti lejáratú bankbetéteket foglalják magukban.

2.12. Saját tőke

A Csoport alaptőkéje (törzstőkéje) azonos tagsági jogokat biztosító törzsrészcsevényekből áll. A Csoport visszavásárolt saját részccvényvel nem rendelkezik.

Az új részccvények vagy opciók kibocsátásához közvetlenül kapcsolódó költségnövekményt a törzstőkében levonásként, az eladásból származó bevételek adója nélkül mutatjuk ki.

2.13. Kapott kölcsönök

A kölcsönök eredetileg valós értéken kerülnek elszámolásra, csökkentve az ügyletek felmerült tranzakciós költségével. A felvett kölcsönök a későbbiekben visszafizetéssel csökkentett tőkésített kamattal növelt értéken szerepelnek a mérlegben, a kapott összeg (tranzakciós költségek nélkül) és a visszafizetendő összeg közötti esetleges eltérések az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra a kölcsön időtartama alatt, az effektív kamat módszer alapján.

A felvett kölcsönök a rövid lejáratú kötelezettségek között szerepelnek a mérlegben, kivéve akkor, ha a Csoportnak feltétel nélküli joga van arra, hogy a kötelezettség kiegyenlítését a mérleg fordulónapjától számított 12 hónapon túlra halassza el.

2.14. Szállítói, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek

A Csoport a szállítói kötelezettségeket és a kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szembeni kötelezettségeket könyv szerinti (bekerülési) értéken tartja nyilván. Ez az érték a kapott árukért és szolgáltatásokért a jövőben fizetendő ellenszolgáltatás piaci értéke.

2.15. Tárgyévi társasági adókötelezettség és halasztott adó

A Csoport pénzügyi beszámolóiban kimutatott társasági adó, különadó és helyi iparüzési adó értéke a magyar adótörvények alapján meghatározott adófizetési kötelezettségen alapul, amely a halasztott adóval módosul.

A Csoport a helyi iparüzési adót jövedelemtípusú adóként mutatja be, mert a Csoport arra a megállapításra jutott, hogy ez az adó inkább a jövedelemtípusú adók jegyeit viseli, mint a működési adókét.

Halasztott adó az eszközök és források adóalapként figyelembe vett és a konszolidált pénzügyi beszámolóban nyilvántartott értékei közötti átmeneti eltérésekre vonatkozóan kerül elszámolásra, az úgynevezett kötelezettség módszer alapján. Nem kerül elszámolásra halasztott adó abban az esetben, ha az egy olyan eszköz vagy forrás kezdeti elszámolásához kapcsolódik - kivéve az üzleti kombináció esetében -, amely az adott tranzakció idején sem a számviteli, sem az adóköteles eredményre nincsen hatással. A halasztott adó mértéke a mérleg fordulónapjáig törvénybe iktatott és a kapcsolódó halasztott adókövetelés realizálásakor, illetve a halasztott adókötelezettség rendezésekor várhatóan érvényes adókulcsok (és törvények) alapján kerül megállapításra.

A halasztott adókövetelések olyan összegben kerülnek elszámolásra, amilyen mértékben valószínű, hogy jövőbeni adóköteles nyereség fog rendelkezésre állni, amellyel szemben az átmeneti eltérések felhasználhatóak.

Halasztott adó kerül elszámolásra a leányvállalatokban, közös vezetésű vállalatokban és társult vállalatokban lévő befektetésekhez kapcsolódóan felmerülő átmeneti eltérések miatt, kivéve abban az esetben, ha az átmeneti eltérés ellentételezésének ütemezését a Csoport kontrollálja, és valószínű, hogy az átmeneti eltérés a belátható jövőben nem fordul vissza.

A halasztott adókövetelés és -kötelezettség összevont egyenlege kerül kimutatásra a mérlegben, amennyiben a visszafordulásra lehetőség van, és ha a követelés és kötelezettség azonos pénzügyi hatósággal kapcsolatos.

2009. évtől az energiatermelőknek és -kereskedőknek 8 % mértékű jövedelemadót (ún. „Robin Hood” adót) kell fizetniük a 2008. évi LXVII. törvény előírásai alapján. Az adó alapja lényegében a társasági nyereségadó alapja. A törvény 2009. január 1-jén lép hatályba, és 2011. január 1-jén hatályát veszíti.

2.16. Munkavállalói juttatások

A munkavállalói juttatás keretében a munkavállalói viszony megszűnésekor nyújtott támogatások az alábbi formákban valósulnak meg.

a) Előnyugdíjjal kapcsolatos kötelezettségek

A Csoport a gazdasági érdekek érvényesítésének felelőssége mellett nagy hangsúlyt fektet azokra a munkavállalókra, akiknek aktív munkaviszonya megszűnik.

Az előnyugdíjazási rendszer keretében, azok a dolgozók, akik 53. életévüket 2004. december 31-ig betöltötték, az állami korengedményes nyugdíj korhatáráig, dolgozói kezdeményezésre, előnyugdíjazásban részesülhettek. A Csoport újonnan belépő munkatársai már nem vehetnek részt az előnyugdíjazási rendszerben. 2004. december 31-vel az előnyugdíjazási rendszer megszűnt.

A Csoport az előnyugdíjjal kapcsolatos kötelezettségeire céltartalékot képzett, melynek kifutása 2008. december 31. a jelenleg érvényben lévő megállapodások alapján. A céltartalék-számítás metodikáját a „Megállapodás a versenycélú átalakulás személyzeti intézkedéseiről” szabályzat tartalmazza. A mérleg fordulónapjától számított 12 hónapon túl esedékes juttatások diszkontált jelenértéken szerepelnek a mérlegben.

b) Végkielégítés

Végkielégítés kifizetésére akkor kerül sor, ha a munkaviszony a nyugdíjazás szokásos időpontja előtt munkáltatói rendes felmondással megszűnik, illetve ha a munkavállaló vállalja az önkéntes kilépést ilyen juttatás fejében. A Csoport abban az esetben számol el végkielégítési juttatásokat, ha az érintett felé kommunikálja azon nyilvánvaló szándékát, hogy megszünteti bizonyos alkalmazottai munkaviszonyát az erre vonatkozó részletes, formális szabályok szerint, a visszavonás lehetősége nélkül, illetve ha az önkéntes kilépések ösztönzése érdekében ajánl fel végkielégítést. A mérleg fordulónapjától számított 12 hónapon túl esedékes juttatások diszkontált jelenértéken szerepelnek a mérlegben.

A Csoport a végkielégítéssel kapcsolatos kötelezettségeire céltartalékot képzett.

A végkielégítésben részesülők létszáma az előző évek fluktuációjának, a munkáltatói rendes felmondás a kilépők arányában, ezen belül a végkielégítésre jogosultak létszáma, várható szervezetkorszerűsítés és a minőségi cserék gyakoriságának figyelembevételével tervezhető.

c) Kedvezményes alkalmazotti tarifa

A Gazdasági és Közlekedési Miniszter 116/2007. (XII.29.) GKM rendelete (a villamosenergia-iparban fennálló vagy eltöltött munkaviszonnyal összefüggésben igénybe vehető villamosenergia-vásárlási kedvezményről) értelmében a villamosenergia-ipari „C” tarifa 2007. december 31-i dátummal megszűnt. Helyette 2008. január 1-jei hatállyal a villamosenergia-iparban fennálló vagy eltöltött munkaviszonnyal összefüggésben igénybe vehető villamosenergia-vásárlási kedvezmény lép életbe.

A rendelet szerint a kedvezményes villamosenergia-fogyasztásban részesülők az egyetemes szolgáltatótól vásárolt villamos energiát két, általuk választott felhasználási helyen az egyetemes szolgáltatási díjnál alacsonyabb áron vételezhetik. A kedvezményesen vételezhető villamos energia mennyisége évente a két felhasználási helyen összesen legfeljebb 15 000 kWh.

Az első kedvezményes felhasználási helyen a kedvezményes villamosenergia-díj a jogosult számára a villamos energiát értékesítő egyetemes szolgáltató – kedvezmény igénybevétele nélküli – lakossági egyetemes szolgáltatási díjának az alábbiakban meghatározott százaléka:

Kedvezményes fogyasztás mértéke	Kedvezményes villamosenergia-díj az egyetemes szolgáltató részére egyébként fizetendő díj százalékában
0 kWh-tól 6 000 kWh-ig	37%
6 000 kWh-tól 9 000 kWh-ig	40%
9 000 kWh-tól 12 000 kWh-ig	50%
12 000 kWh-tól 15 000 kWh-ig	60%

A második kedvezményes felhasználási helyen vételezett villamos energia díja a kedvezmény igénybevétele nélküli lakossági egyetemes szolgáltatási díj 60 %-a.

A villamosenergia-piac teljes megnyitását követően az egyetemes szolgáltatók látják el kedvezményes árú villamos energiával az erre jogosultakat.

Az egyetemes szolgáltató részére egyébként fizetendő díj és a kedvezményes díj közötti különbséget az aktív jogosultak munkáltatója, a villamosenergia-ipari özvegyek - rendeletben szabályozott feltételek esetén - az elhunyt jogosult volt munkáltatója, egyéb esetben - többségében nyugdíjas jogosultak - a rendszerirányító (MAVIR Zrt.) téríti meg. Az egyetemes szolgáltató a térítésre kötelezettekkel egyedi nyilvántartás alapján a rendeletben szabályozott módon számol el.

d) Dolgozóknak adott kölcsön

A dolgozói és menedzser kölcsönöket bekerüléskor valós értéken kell a könyvekbe felvenni, majd a további értékelések során az effektív kamatláb módszerével amortizált bekerülési értéken kell nyilvántartani.

A dolgozói kölcsönök névértéke és valós értéke közötti különbséget az elhatárolt személyi jellegű ráfordítások között kerül elszámolásra. Az effektív kamatláb módszerével számított, dolgozói kölcsönök után járó kamatbevétel a pénzügyi bevételek között kerül elszámolásra, míg a kölcsön futamideje alatt ugyanebben az összegben az elhatárolt személyi jellegű ráfordítások elismerésre kerülnek a személyi jellegű ráfordítások között.

2.17. Céltartalékok és függő kötelezettségek

A környezet helyreállítására, átszervezésre, peres ügyekből származó jogi kötelezettségekre és jövőbeni kötelezettségekre vonatkozó céltartalékok akkor kerülnek képzésre, ha

- a Csoportnak múltbeli események nyomán jogi vagy hallgatólagos kötelezettsége van,
- inkább valószínű, mint nem, hogy források elvonására lesz szükség a kötelezettség rendezéséhez,
- az összeg megbízhatóan megbecsülhető.

A környezetvédelmi céltartalék elszámolása jogszabályi előírások és szakértői tanulmányok alapján történik.

A céltartalékok a mérleg fordulónapján meglévő kötelezettségek teljesítéséhez szükséges kiadások vezetés által becsült összegének jelenértékén vannak értékelve. A jelenérték meghatározásához használt (adó előtti) diszkontláb figyelembe veszi a pénz időértékére vonatkozó aktuális piaci becsléseket és a kötelezettséghez kapcsolódó kockázatokat.

Több hasonló kötelezettség esetén a rendezéshez szükséges forráselvonás valószínűsége az azonos csoportba sorolt kötelezettségek egésze alapján kerül megállapításra. Céltartalék képzésére akkor is sor kerül, ha az azonos osztályba sorolt kötelezettségek bármelyike esetében csak kicsi a valószínűsége a forráselvonásnak.

A céltartalékok képzése és felhasználása, a személyi jellegű céltartalékok kivételével, az egyéb üzemi ráfordítások között kerül elszámolásra az eredménykimutatásban (ld.: 7.6. és 7.7. fejezet). A személyi jellegű céltartalékok képzése és felhasználása az eredménykimutatásban a személyi jellegű ráfordítások között kerül elszámolásra.

2.18. Árbevétel elszámolása

Az értékesítés árbevételét az értékesített termék vagy szolgáltatás kapott ellenértékének valós értékén kell elszámolni, és nem tartalmazhatja a kapcsolódó adókat (áfa), kedvezményeket és az adott engedményeket. Halasztott fizetés esetén nettó jelenértéken kell elszámolni.

A bevétel elszámolásának feltétele a vevői tulajdonjog megszerzése (feltéve, ha már pénzügyileg teljesített a vevő), a vevő által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez kapcsolódik, és a fizetési feltételek szokványosak.

Az anyavállalat és a konszolidált éves beszámolóba bevont leányvállalat közötti értékesítésekből származó bevételek az eredménykimutatásból eliminálásra kerülnek.

Az eredménykimutatás értékesítés árbevétele sora az energiaadóval csökkentett értéket tartalmazza. Az energiaadóból származó elszámolt árbevétel összege egyenlő a ráfordítás összegével.

a) Villamos energia értékesítése

Az áramértékesítés árbevétele tartalmazza a mérőleolvasás, illetve átalánydíjas megállapodás alapján kibocsátott számlák ellenértékét és a még ki nem számlázott, de már elhasznált áram időbeli elhatárolását.

A villamosenergia-árbevétel a fogyasztók teljes körére történő elhatárolása, becslése az előző hónap elhatárolási adatainak, valamint a tárgyévi prognózis és az éves leolvasás figyelembe vételével havonta történik az előző évek tapasztalatai alapján kialakított modell segítségével. A modell alapján kiszámított elhatárolandó árbevételt különböző statisztikai és egyéb módszerekkel rendszeresen ellenőrzi az Árképzés és Jelentéskészítés Osztály. A hálózati veszteség elszámolása az eladott áruk beszerzési értékében történik.

b) Rendszerhasználati díj árbevétele

A rendszerhasználati díj árbevétele tartalmazza azon, a Csoporton kívüli fogyasztók által fizetett díjat, amely a Csoport hálózatán történő áramvételezés esetén kerül kiszámlázásra.

c) Hálózatfejlesztési hozzájárulásból és csatlakozási díjból származó bevételek

A fogyasztóknak hálózatfejlesztési díjfizetési kötelezettségük van, amikor a villamos energia hálózathoz csatlakoznak, a hálózat bővítésének tényleges költsége alapján. Ezekből a fejlesztési hozzájárulásból származó összeg elhatárolásra kerül, és csak az érintett eszköz hasznos élettartamával arányosan kerül árbevételként elszámolásra. Az elhatárolt fejlesztési hozzájárulások a mérlegben a halasztott bevételek között szerepelnek.

A fogyasztóknak csatlakozási díjat kell fizetniük a mérőórák kapacitásának bővítése érdekében.

A csatlakozási díj megfizetésével a fogyasztó az adott csatlakozási ponton jogot szerez a rendelkezésre álló teljesítmény igénybevételére, amely jogosultság a fogyasztási hellyel együtt átruházható. A rendelet (117/2007. (XII.29.) GKM) szerint a fejlesztési célra átvett pénzeszközöket (csatlakozási díjakat) a Csoport a hálózati beruházások költségeinek fedezetére használja fel.

Ezekből a fejlesztési hozzájárulásból és csatlakozási díjakból származó összeg elhatárolásra kerül, és csak az érintett eszköz hasznos élettartamával arányosan kerül árbevételként elszámolásra.

d) Egyéb árbevétel

Az egyéb árbevétel jelentős részét a következő, rendszeresen jelentkező árbevételek alkotják:

- Az anyag- és áruértékesítésből származó árbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a Csoport átadja a "termékeket" a vevőnek; a vevő elfogadta a termékeket; és az áruhoz kapcsolódó követelés behajthatósága kellő módon biztosított. A Csoport az anyag- és áruértékesítésből származó árbevételek között számolja el többek között az alvállalkozóknak értékesített hálózatépítéshez felhasznált anyagok, fogyasztásmérők eladásából származó árbevételeit;
- A szolgáltatások értékesítéséből származó árbevétel abban az időszakban kerül elszámolásra, amikor a szolgáltatások teljesítésre kerülnek, amelyek értéke a ténylegesen nyújtott szolgáltatás összes teljesítendő szolgáltatáson belüli aránya alapján kerül megállapításra, mint például a tagvállalatok közötti szolgáltatások árbevétele.

2.19. Lízing elszámolása

a) Amikor a Csoport a lízingbevevő

Az olyan tárgyi eszköz haszonbérletek, amelyek keretében lényegében minden kockázat és haszon átruházódik a Csoportra, a pénzügyi lízingek között kerülnek elszámolásra. A pénzügyi lízing ügyletek a lízing kezdetekor aktiválásra kerülnek a lízingelt eszköz valós értéke és a minimális lízingdíjak jelenértéke közül az alacsonyabbik értéken. Minden lízingfizetési részlet felosztásra kerül a nyilvántartott bérletdíj-fizetési kötelezettség és a finanszírozási díj között olyan módon, hogy az egyes időszakokban jelentkező kötelezettségek összegére egy állandó kamatláb vonatkozzon. A nyilvántartott bérletdíj-fizetési kötelezettségek - a finanszírozási díjak nélkül - az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek között szerepelnek. A finanszírozási díj kamat eleme az eredménykimutatásban (pénzügyi műveletek ráfordítása) kerül elszámolásra a bérleti időszak során olyan módon, hogy a fennálló, fennmaradó fizetési kötelezettség egyenlegére állandó időszaki kamatláb vonatkozzon minden egyes időszakban. A pénzügyi lízing keretében megszerzett tárgyi eszközökre értékcsökkenés kerül elszámolásra az eszköz hasznos élettartama és a haszonbérlet időtartama közötti rövidebb időszak figyelembe vételével.

Az olyan működési lízingek, amelyek keretében a bérbeadó lényegében a tulajdonjoghoz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot megtart, az operatív lízingek között kerülnek elszámolásra. Az operatív lízingügyletek kapcsán teljesített kifizetések (a bérbeadótól kapott esetleges ösztönzők figyelembe vételét – levonását – követően) költségként kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban a haszonbérlet időtartama alatt, lineáris alapon.

b) Amikor a Csoport a lízingbeadó

Azon eszközök lízingbe adásának esetében, amikor a Csoport lényegében a tulajdonjoghoz kapcsolódó minden előnyt és kockázatot átad, az ügylet, értékesítési bevételként és pénzügyi lízing követelésként kerül kimutatásra. A bevétel megegyezik a jövőbeli minimum lízingdíjak jelenértékének és egy nem garantált maradványértéknek az összegével. Az értékesített eszköz bekerülési értéke a lízing kezdetekor kerül elszámolásra. Ha a Csoport a lízingbe adott eszköz működtetésében az átadást követően is részt vesz, akkor a nyereség elhatárolásra kerül és a lízing időszaka alatt kerül figyelembe vételre. A kapott lízingdíj megbontásra kerül a követelés csökkenés és a pénzügyi bevétel között olyan módon, hogy állandó nagyságú kamatláb vonatkozzon a pénzügyi lízingkövetelésre minden egyes időszakban. A pénzügyi lízing kamateleme a pénzügyi műveletek bevétele között kerül elszámolásra.

A harmadik felek részére operatív lízing keretében bérbe adott eszközök a tárgyi eszközök között szerepelnek a mérlegben. Az ilyen eszközökre értékcsökkenés kerül elszámolásra hasznos élettartamuk során, a Csoport tulajdonában lévő, hasonló tárgyi eszközöknél alkalmazott módszereknek megfelelően. A bérleti bevétel (a bérlőknek adott esetleges ösztönzők figyelembe vételét – levonását – követően) lineáris alapon kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a haszonbérlet időtartama alatt.

A Csoport a szerződések megkötésekor megvizsgálja, hogy az adott szerződés beágyazott lízinget tartalmaz-e. Amennyiben tartalmaz, abban az esetben a lízingek elszámolására vonatkozó számviteli politika alkalmazásával kerül elszámolásra.

2.20. Osztalék felosztása

A Csoport részvénytulajdonosai részére kifizetendő osztalék kötelezettségként szerepel a pénzügyi beszámolóban, abban az időszakban, amikor az osztalékot a Csoport közgyűlése jóváhagyta.

3. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS MENEDZSMENT

3.1. Pénzügyi kockázati faktorok

A Csoport tevékenységei különböző pénzügyi kockázatokat vetnek fel. Legjelentősebb a piaci kockázat (ezen belül árfolyamkockázat, árkockázat, kamatláb kockázat). Megjelenik továbbá a hitelezési kockázat és egy kisebb fajta likviditási kockázat.

A kockázatkezelési feladatokat a Kockázatkezelési Bizottság látja el, melynek hatásköre jelenleg a piaci és a hitelezési kockázatok kezelésére korlátozódik. Az Igazgatóság szabályzatokat ír elő az átfogó kockázatkezelésre vonatkozóan, továbbá írásban rögzíti az egyes területekre, például a hitelezési és piaci kockázatra vonatkozóan, a vállalati irányelveket.

A Csoport átfogó kockázatkezelési politikája a pénzügyi teljesítményt befolyásoló, potenciális negatív hatások minimalizálására irányul.

a) Piaci kockázat

Árfolyamkockázat

A Csoportnak árfolyamkockázata elsősorban ahhoz kapcsolódóan merül fel, hogy az ELMŰ Nyrt. részben devizás hitelekkel kerül finanszírozásra, valamint, hogy a Magyar Áramszolgáltató Kft. devizás partnerekkel is bonyolít áramkereskedelmet.

A Kockázatkezelési Bizottság felelős az eurós nettó pozíciók rendszeres ellenőrzéséért, jelentési kötelezettsége van a Vezetés és az Igazgatóság felé, és – szükség esetén – megfelelő fedezeti stratégiákat ajánl.

Az Igazgatóság kockázatkezelési politikája az euró esetében az elkövetkező 12 hónap során várható tranzakciók 100 %-ára vonatkozóan írja elő, olyan származékos pénzügyi instrumentumok (határidős ügyletek) használatát, melyekkel az árfolyamkockázat közgazdasági értelemben fedezhető.

Ezek az ügyletek számviteli szempontból azonban nem teljesítik a fedezeti elszámolás követelményeit.

Ezen előírások a Magyar Áramszolgáltató Kft. ügyleteire vonatkoznak. A Csoport konszolidált éves beszámolójába bevont többi társaság esetében az árfolyamkockázat nem jelentős.

Egyéb árkockázat

2007. és 2008. december 31-én a Csoport nem rendelkezett jelentős befektetésekkkel, amelyekre hatással lennének olyan kockázati változók, mint a tőzsdei árfolyamok vagy más mutatószámok.

Kamatláb kockázat

Az adott kölcsönök és a kamatozó pénzügyi eszközök szintje minimális, így a kamatláb kockázat mértéke eszközoldalon alacsony. A Csoport részben változó kamatlábak melletti hitelfinanszírozású, így ki van téve a kamatlábak változásából adódó kedvezőtlen hatásnak. A Kockázatkezelési Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a külső kölcsönök szintjét, és jelenti a Vezetőség felé a kamatláb kockázat miatti fedezet szükségességét.

b) Hitelezési kockázat

A Csoport jelentős mértékű hitelezési kockázatnak van kitéve. Irányelvek biztosítják, hogy lehetőleg csak olyan felekkel lépjen üzleti kapcsolatba (vásárlás és értékesítés), akiknek megfelelő hitelminősítése van. Bevezetésre kerültek olyan előírások, melyek korlátozzák annak a hitelnek az összegét, amely a Vezetőség – Hitelkockázati Bizottsági ülésén meghozott – jóváhagyása nélkül adható bármely partnernek. Ezt a határt a üzleti partner mérete és hitelbesorolása együttesen határozza meg. Ha ezt a limitet túllépik, az üzlet csak bankgarancia vagy más - megfelelő biztosítékot nyújtó - fedezet mellett valósulhat meg.

A Csoportnak nincs olyan vevője, akinek egyenlege az összes vevőkövetelés 10 %-át meghaladja.

c) Likviditási kockázat

Az óvatos likviditási kockázati menedzsment keretei között megfelelő készpénz és hitellehetőségek által garantált finanszírozással kell rendelkezni, és képesnek kell lenni a piaci pozíciók lezárására.

A Csoport számlavezető bankjaival rendszeres a kapcsolattartás, a szerződésekben meghatározott pénznemekre vonatkozó, megfelelő hitellehetőség folyamatos biztosítása érdekében.

3.2. Tőkekockázat-kezelés

A tőkeszerkezet kezelése során a Csoport célja, hogy megőrizze a folyamatos működés képességét, hogy a részvényesek, és más érdekeltek számára hasznot biztosítson, valamint, hogy optimális tőkeszerkezetet tartson fenn a tőke költségének csökkentése érdekében.

A fentiekben leírtak érdekében a Csoport a cash pool elszámolási rendszeren keresztül optimalizálja az egyes tagvállalatok és a Csoport finanszírozási igényeit. A finanszírozáshoz szükséges limitértékeket az ELMŰ Nyrt. állapítja meg a Csoport üzleti tervét figyelembe véve. A finanszírozási limitek, a saját tőke arányait figyelembe véve, biztosítják a megfelelő szintű idegentőke-ellátottságot. A pénzforgalmi adatok napi/heti/havi rendszeres figyelése, az aktuális tény adatokból levezetett gördülő likviditási prognózisok megfelelő kontrollt adnak a finanszírozási limitek betartásához. A gördülő prognózisokból levezetett nettó pénzügyi vagyon értékeit negyedévente hozzáigazítják a tény és éves prognózis adatokhoz is, ezáltal biztosítva az adatok széles körű konzisztenciáját.

3.3. Valós érték becslések

A Csoportnak nincsenek olyan pénzügyi eszközei, amelyekkel aktív piacon kereskedik.

Az aktív piaci forgalomban nem lévő pénzügyi instrumentumok valós értékét a Csoport különböző értékelési technikák alkalmazásával határozza meg. A Csoport többféle módszert alkalmaz, továbbá feltételezéseket használ az egyes mérlegfordulónapokon fennálló piaci feltételeknek megfelelően. A hosszú lejáratú kölcsönök esetében a hasonló instrumentumok esetében érvényes tőzsdei jegyzett vagy ennek hiányában tőzsdén kívüli kereskedői árfolyamokat alkalmaznak. A többi pénzügyi instrumentum valós értékének meghatározására egyéb technikákat alkalmaznak, mint például a becsült diszkontált

cash flow meghatározása. A határidős devizaügyleti kötések valós értékét a mérlegfordulónapon érvényes határidős piaci devizaárfolyamok alapján határozza meg a Csoport.

Bekerülési értéken értékelendők azok a tőkeelemekbe történő befektetések, melyeknek nincsen aktív piacon jegyzett piaci ára, és amelyek valós piaci ára megbízhatóan nem állapítható meg.

A vevők és szállítók valós értékének meghatározása a könyv szerinti érték értékvesztéssel való kiigazításával történik. A pénzügyi kötelezettségek valós értéke, a kimutatások céljára, a jövőbeli szerződés szerinti cash flow diszkontálásával kerül megbecslésre. A diszkontálást a Csoport a hasonló pénzügyi instrumentumok esetében érvényes piaci kamatlábon végzi.

3.4. Pénzügyi kockázatok elemzése és kezelése

HITELEZÉSI KOCKÁZAT KEZELÉSE

A Csoport a Számviteli politika alapján a vevők értékvesztésének elszámolását villamosenergia-vevők, hálózathasználati díjas vevők, egyéb vevők, valamint jogi útra terelt peres vevői körre bontja.

A Csoport a villamosenergia-vevőkön belül, az üzleti fogyasztói körre egyedi minősítés alapján, valamint a további fogyasztói körök esetén pedig csoportos minősítés alapján számol értékvesztést.

A Csoport késedelmesen fizető fogyasztókkal szemben a törvényi előírásoknak megfelelően felszólítási eljárás megindítását kezdeményezi, amely sikertelensége esetén átadja behajtásra a fennálló követelést. Továbbá az egyetemes szolgáltatói csoportnál a hatályos jogszabály szerint vannak olyan fogyasztói csoportok, amelyek védettséget élveznek. Ez azt jelenti, hogy a részükre nyújtott szolgáltatás a felszólítási folyamat eredménytelensége után sem szüntethető meg.

Vevőkövetelések és értékvesztése csoportos minősítés alapján

Megnevezés	2008.12.31			
	Villamos energia vevők	Hálózathasználati díjas vevők	Egyéb vevők	Peresített vevők
Nem esedékes, nem értékvesztett	20 547	1 359	964	-
Esedékes, nem értékvesztett követelések	7 679	871	1 454	-
Esedékes, értékvesztett követelések	1 970	414	63	2 890
Vevőkövetelések bruttó értéke	30 196	2 644	2 481	2 890
Értékvesztés	1 079	199	30	2 866
Vevőkövetelések nettó értéke	29 117	2 445	2 451	24

MFt

Megnevezés	2007.12.31			Peresített vevők
	Villamos energia vevők	Hálózathasználati díjas vevők	Egyéb vevők	
Nem esedékes, nem értékvesztett	10 549	717	2 864	-
Esedékes, nem értékvesztett követelések	12 193	206	812	-
Esedékes, értékvesztett követelések	1 546	-	145	4 538
Vevőkövetelések bruttó értéke	24 288	923	3 821	4 538
Értékvesztés	542	-	66	3 918
Vevőkövetelések nettó értéke	23 746	923	3 755	620

MFt

Vevőkövetelések és értékvesztése egyedi minősítés alapján

Megnevezés	2008.12.31		2007.12.31	
	Bruttó érték	Értékvesztés	Bruttó érték	Értékvesztés
Villamosenergia-vevők egyedi minősítés alapján	8 726	269	6 196	47
Egyedileg minősített vevőkövetelések összesen	8 726	269	6 196	47

MFt

Kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni követelések, valamint egyéb követelések minősítése

Megnevezés	2008.12.31		
	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	Egyéb követelések
Nem esedékes, nem értékvesztett	6 012	6	3 112
Esedékes, nem értékvesztett követelések	5	-	-
Esedékes, értékvesztett követelések	-	-	-
Követelések bruttó értéke	6 017	6	3 112
Értékvesztés	-	-	-
Követelések nettó értéke	6 017	6	3 112

MFt

Megnevezés	2007.12.31		
	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	Egyéb követelések
Nem esedékes, nem értékvesztett	2 124	5	8 599
Esedékes, nem értékvesztett követelések	- 131	-	178
Esedékes, értékvesztett követelések	-	-	-
Vevőkövetelések bruttó értéke	1 993	5	8 777
Értékvesztés	-	-	-
Vevőkövetelések nettó értéke	1 993	5	8 777

MFt

Csoportos minősítésű, lejárt, de nem értékvesztett követelések korosítása vevőcsoportonként

Megnevezés	2008.12.31			
	1-30 nap között	31-60 nap között	61-90 nap között	Összesen
Villamos energia vevők	6 013	807	859	7 679
Hálózathasználati díjas vevők	620	139	112	871
Egyéb vevők	1 240	266	94	1 600
Peresített követelések	-	-	-	-
Összesen	7 873	1 212	1 065	10 150

MFt

Megnevezés	2007.12.31			Összesen
	1-30 nap között	31-60 nap között	61-90 nap között	
Villamos energia vevők	10 669	845	679	12 193
Hálózathasználati díjas vevők	187	16	3	206
Egyéb vevők	668	122	22	812
Peresített követelések	-	-	-	-
Összesen	11 524	983	704	13 211

LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE ÉS KEZELÉSE

A Csoport a likviditási kockázatot a várható lejáratú időpontok alapján kezeli, közzéteszi mind a pénzügyi kötelezettségek, mind a szállítói kötelezettségek várható lejáratú időpontjainak az elemzését. A Csoportnál a kötelezettségek lejáratú időpontjai szerződéseken alapulnak. A Csoport pénzügyi kötelezettségei részben folyószámla- és bankhitelekkel adódnak, amely kötelezettségek az alábbi táblázatban az esedékesség napjáig fizetendő kamatokkal együtt, nem diszkontálva kerülnek bemutatásra a megfelelő lejáratú kategóriákban.

Megnevezés	2008.12.31				Összesen
	1-30 nap között	31-90 nap között	91-360 nap között	1 - 5 év között	
<i>CIB Hungária Bank Zrt.</i>	-	-	4 068	-	4 068
<i>ING Bank Zrt.</i>	-	-	1 880	-	1 880
<i>MKB Bank Nyrt.</i>	-	-	1 354	-	1 354
<i>K&H Bank Nyrt.</i>	-	-	8 631	-	8 631
<i>CIB Hungária Bank Zrt. (Rulírozó hitel)</i>	-	7 147	-	-	7 147
Folyószámlahitelek összesen	-	7 147	15 933	-	23 080
Pénzügyi kötelezettségek összesen	-	7 147	15 933	-	23 080
Szállítói és kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek	27 871	-	-	-	27 871
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen	27 871	7 147	15 933	-	50 951

Megnevezés	2007.12.31				Összesen
	1-30 nap között	31-90 nap között	91-360 nap között	1 - 5 év között	
<i>CIB Hungária Bank Zrt.</i>	-	-	3 971	-	3 971
<i>ING Bank Zrt.</i>	-	-	528	-	528
<i>MKB Bank Nyrt.</i>	-	-	32	-	32
<i>K&H Bank Nyrt.</i>	-	2 765	-	-	2 765
<i>OTP Bank Nyrt.</i>	-	3 028	-	-	3 028
<i>MKB Bank Nyrt.</i>	-	-	2 567	-	2 567
<i>OTP Bank Nyrt.</i>	-	-	5 123	-	5 123
<i>CIB Hungária Bank Zrt.</i>	-	-	4 108	-	4 108
Folyószámlahitelek összesen	-	5 793	16 329	-	22 122
Pénzügyi kötelezettségek összesen	-	5 793	16 329	-	22 122
Szállítói és kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek	29 919	-	-	-	29 919
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen	29 919	5 793	16 329	-	52 041

Bank megnevezése	2008.12.31			
	Hitel összeg	Lejáratig fizetendő kamat	Kötelezettség összesen	Lejárat ideje
CIB Hungária Bank Zrt.	3 950	118	4 068	2009.04.17
ING Bank Zrt.	1 795	85	1 880	2009.06.19
MKB Bank Nyrt.	1 288	66	1 354	2009.06.25
K&H Bank Nyrt.	8 341	290	8 631	2009.04.29
CIB Hungária Bank Zrt. (Rulírozó hitel)	7 000	147	7 147	2009.03.16
Rövid lejáratú folyószámlahitelek összesen	22 374	706	23 080	
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek összesen	22 374	706	23 080	

Bank megnevezése	2007.12.31			
	Hitel összeg	Lejáratig fizetendő kamat	Kötelezettség összesen	Lejárat ideje
CIB Hungária Bank Zrt.	3 872	99	3 971	2008.04.30
ING Bank Zrt.	509	19	528	2008.06.30
MKB Bank Nyrt.	31	1	32	2008.05.27
K&H Bank Nyrt.	2 714	51	2 765	2008.03.28
OTP Bank Nyrt.	2 971	57	3 028	2008.03.30
MKB Bank Nyrt.	2 500	67	2 567	2008.05.06
OTP Bank Nyrt.	5 000	123	5 123	2008.04.25
CIB Hungária Bank Zrt.	4 000	108	4 108	2008.05.07
Rövid lejáratú folyószámlahitelek összesen	21 597	525	22 122	
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek összesen	21 597	525	22 122	

A Csoport 2008. és 2007. évi beszámolója a kamatláb és az árfolyam változásából adódó kockázatnak csak az itt bemutatott pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódóan van kitéve, ugyanis más jelentős kamatozó vagy devizás pénzügyi instrumentummal nem rendelkezik.

A kamatláb kockázat szempontjából az alábbi érzékenységi elemzés elkülönítve mutatja be a piaci kamatláb változásának a hatását.

Ha 2008. december 31-én a folyószámla- és bankhitelek szerződésenkénti kamatlábai 3 %-kal változtak volna, akkor ez a változás a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- a kamatláb csökkenése esetén 203 M Ft-tal növekedne a Csoport eredménye,
- a kamatláb növekedése esetén 203 M Ft-tal csökkenne a Csoport eredménye.

ELMŰ Csoport pénzügyi instrumentumainak kategorizálása

Az IFRS 7 követelményei szerint a pénzügyi eszközök egyes osztályaihoz magyarázó, értelmező közleményt kell készíteni. Az IFRS 7 nem tartalmaz előre meghatározott listát ezekről az osztályokról, csak annyit szabályoz, hogy az egy osztályba tartozó pénzügyi eszközök megegyező természetűek legyenek, azonos jellemzőkkel rendelkezzenek, és az egyes osztályokba tartozó elemek álljanak összhangban a mérlegcsoportok elemeivel.

A pénzügyi instrumentumok „osztály” nem azonos a pénzügyi instrumentumok „kategóriával”. A kategóriákat az IAS 39 definiálja, melyek a következők:

- az eredményen keresztül valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök,
- kölcsönök és követelések,
- értékesíthető pénzügyi eszközök,
- lejáratig tartott értékpapírok,
- az eredményen keresztül valós értéken elszámolt pénzügyi kötelezettségek,
- amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek.

Az osztályokat alacsonyabb szinten kell meghatározni, mint azt az IAS 39 teszi, és össze kell hangolni a mérleg soraival, az IFRS 7 előírásai szerint. A kategóriák szintjeinek meghatározása szabályozáson alapszik, az osztályok részletezettsége a Csoport döntésén alapul, amit a Számviteli politikában rögzít.

A Csoport pénzügyi instrumentumainak kategorizálását az alábbi táblázatok mutatják:

Kategóriák (IAS39 szerint definiált)		Mérlegsorok	Megjegyzés
Pénzügyi eszközök	Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Derivatív pénzügyi követelések	Csak a Magyar Áramszolgáltató Kft.-nél jelenik meg, mely tőke módszerrel kerül konszolidálásra, így a konszolidált mérleg nem tartalmaz ilyen mérlegsort
	Kölcsönök és követelések	Kölcsönök	Dolgozói lakáskölcsön 1 éven túli része
		Egyéb hosszú lejáratú követelések	Vevői követelés 1 éven túli része
		Vevői, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni követelések	Áruértékesítésből és szolgáltatásnyújtásból adódó rövid lejáratú vevői követelések
		Egyéb követelések	Egyéb követelések a munkavállalókkal szemben
		Pénzeszközök	Bankbetétek, pénztárak
	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Befektetési céllal tartott, tulajdoni részesedést jelentő (nem konszolidált) befektetések
Lejáratig tartott értékpapírok	Nem releváns	Nincs ilyen pénzügyi eszköz a Csoportnál	
Pénzügyi kötelezettségek	Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Derivatív pénzügyi kötelezettségek	Csak a Magyar Áramszolgáltató Kft.-nél jelenik meg, mely tőke módszerrel kerül konszolidálásra, így a konszolidált mérleg nem tartalmaz ilyen mérlegsort
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi kötelezettségek	Folyószámla- és bankhitelek, hosszú lejáratú rulírozó hitel (CIB Hungária Bank Zrt.)
		Szállítói, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni kötelezettségek	Áruvásárlásból és szolgáltatás-igénybevételből adódó szállítói kötelezettségek
		Egyéb kötelezettségek	Egyéb kötelezettségek a munkavállalókkal szemben

MFt

Pénzügyi eszközök 2008.12.31	Kölcsönök és követelések	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Összesen
Kölcsönök	26	-	26
Vevői és kapcsolt felekkel szembeni követelések	48 517	-	48 517
Egyéb követelések	3 112	-	3 112
Pénzeszközök	2 120	-	2 120
Értékesíthető pénzügyi eszközök	-	37	37
Összesen	53 775	37	53 812

MFt

Pénzügyi kötelezettségek 2008.12.31	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek	22 374	22 374
Szállítói és kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek	27 871	27 871
Egyéb kötelezettségek	3 580	3 580
Összesen	53 825	53 825

4. KRITIKUS SZÁMVITELI BECSLÉSEK

Az alkalmazott becslések és megítélések folyamatos értékelés alatt állnak, és a múltbeli tapasztalatokra és egyéb tényezőkre épülnek, beleértve az aktuális körülmények alapján vélhetően bekövetkező jövőbeni eseményekre vonatkozó várakozásokat is.

4.1. Kritikus számviteli becslések és feltételezések

A Csoport becsléseket és feltételezéseket fogalmaz meg a jövőre vonatkozóan. Az ebből eredő számviteli becslések, természetükből adódóan, csak ritka esetben egyeznek meg a tényleges eredményekkel. Azok a becslések és feltételezések, amelyek miatt jelentős mértékben módosulhat az eszközök és források mérlegben szereplő értéke a következő pénzügyi év során, az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Az eszközök hasznos élettartamának becslése

A Csoport megbecsüli, hogy az adott tárgyi eszköz mennyi ideig használható, és ez alapján kerül megállapításra az eszközök hasznos élettartama.

Gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy a tényleges hasznos élettartam néha eltér a becsült értéktől. A 2008. december 31-i nettó tárgyi eszköz és immateriális javak értéke 129 421 MFt, és 11 069 MFt a tárgyidőszakban elszámolt értékcsökkenés. A leírási kulcsok 1 %-os csökkenése az eredményt 2 466 MFt-tal javítaná.

A Csoport évente ellenőrzi a becsült várható hasznos élettartamokat, és változás esetén módosítja az értékcsökkenési kulcsokat. A hálózati eszközök (nyomvonalas építmények és transzformátorállomások) a teljes eszközállomány 84,99 %-át teszik ki, hasznos élettartamuk 12,5-25 év.

A befektetett eszközök realizálható értékének becslése

A Csoport értékvesztésre utaló jelek esetén vizsgálja befektetett eszközeinek realizálható értékét, és ezeknek a vizsgálatoknak megfelelően mindig a valós érték mértékéig kerülnek leértékelésre az eszközök, ha szükséges. Az értékvesztési vizsgálatok során a Csoport különféle becsléseket alkalmaz az eszköz használatából származó jövőbeni pénzáramokra vonatkozóan – az infláció és a növekedési ráta figyelembe vételével. A becslések alapjául a gazdasági környezetre, a fogyasztásra és a villamos energia eladási árára vonatkozó előrejelzések szolgálnak. Ha a helyzet megváltozik a jövőben, további értékvesztés kerül elszámolásra, vagy korábban elszámolt értékvesztés – részben vagy egészben – kerül visszairásra.

Céltartalékok elszámolása

A Csoport 2008. évben környezetvédelmi helyreállításra, végkielégítésre, megállapodásos bérre, szabadságra, jövőbeni kötelezettségekre és peres ügyekre képzett céltartalékot, összesen 2 984 MFt értékben. Hosszú lejáratú céltartalék képzésére nem került sor.

Az elemzéseket és a becsléseket a Csoport a jogi tanácsadókkal közösen készíti a valószínűség, időzítés és várható forráskiáramlás összegének meghatározása érdekében. A környezetvédelemmel kapcsolatban felmerülő tételek nem rendelhetők konkrét eszközhöz és nem tervezhetőek előre az eszközök telepítésénél. Ennek alapján azok nem a tárgyi eszköz bekerülési értékében, hanem a szennyezés évében kerülnek költségként elszámolásra. A becsült költségek – amelyekre a kifizetés valószínűsíthető – a Csoport pénzügyi kimutatásaiban a céltartalékok között kerülnek elszámolásra. A tényleges kiadás eltérhet a céltartalékként elszámolt összegtől jogi normák esetleges változása, a környezetvédelmi helyreállításban alkalmazható technológia fejlődése vagy a harmadik felek által fedezett költségek változása miatt. Ha ezeknek a kötelezettségeknek a tényleges összege eltér a képzett céltartalék összegétől, akkor a különbözetet az eredménykimutatásban kell elszámolni.

Ha a peres ügyek várható kimenetelének megítélése 10 %-kal eltérne a Csoport becsléseitől, akkor ez a változás a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- várható kimenetel romlása esetén 60 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye,
- várható kimenetel javulása esetén 60 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye.

Ha a végkielégítés költségének összege 10 %-kal eltérne a Csoport becsléseitől, akkor ez a változás a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- költség növekedése esetén 12 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye,
- költség csökkenése esetén 12 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye.

Ha a környezetvédelmi helyreállítás költségének összege 10 %-kal eltérne a Csoport becsléseitől, akkor ez a változás a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- költség növekedése esetén 17 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye,
- költség csökkenése esetén 17 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye.

Villamos energia beszerzésének és értékesítésének időbeli elhatárolása

A beszámolási időszak végével becslések készülnek a villamos energia szállítói számláinak és árbevételének, valamint a rendszerhasználati díj szállítói számláinak és árbevételének az elhatárolására vonatkozóan.

A villamosenergia-árbevételnek a fogyasztók teljes körére történő elhatárolása, becslése az előző hónap elhatárolási adatainak, valamint a tárgyévi prognózis és az éves leolvasás figyelembe vételével havonta történik az előző évek tapasztalatai alapján kialakított modell segítségével. A modell alapján kiszámított elhatárolandó árbevételt különböző statisztikai és egyéb módszerekkel rendszeresen ellenőrzi az Árképzés és Jelentéskészítési Osztály.

A hálózathasználati díjakkal kapcsolatos ráfordítás és árbevétel időbeli elhatárolásának összege az alábbi elv alapján kerül meghatározásra.

A hálózathasználati díjakhoz kapcsolódó ráfordítás- és árbevétel főkönyvek zárására legkésőbb az aktuális hónapot követő hó második munkanapján kerül sor. A beszámolási időszakra vonatkozó számlák, amelyek a hálózathasználati ráfordítást tartalmazzák, illetve a hálózathasználati díjakról kiállított számlák eddig az időpontig még nem állnak teljes egészében a Csoport rendelkezésére. A Csoport saját mérési adatok alapján mind mennyiségi, mind értékbeni becslést készít. A becslés adatait az adott időszakra vonatkozó hálózathasználati mérleg is tartalmazza.

Az így elhatárolt villamos energia és rendszerhasználati díj árbevétele a mérlegben a vevői követelések között, míg a ki nem számlázott, de felmerült villamos energia és rendszerhasználati díj költsége a szállítói kötelezettség soron jelenik meg.

Ha a villamosenergia-beszerezés mennyiségének elhatárolt értéke 10 %-kal változna, akkor ez a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- az elhatárolt mennyiség csökkenése esetén 1 298 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye,
- az elhatárolt mennyiség növekedése esetén 1 298 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye.

Ha a villamosenergia-értékesítés mennyiségének elhatárolt értéke 10 %-kal változna, akkor ez a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- az elhatárolt mennyiség növekedése esetén 1 164 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye,
- az elhatárolt mennyiség csökkenése esetén 1 164 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye.

Vevői követelések értékvesztése

Az üzleti fogyasztókkal szemben fennálló követelések értékvesztésének becslése egyedi és portfólió alapon történik, a behajtás tapasztalati adatai alapján. A tömegfogyasztókkal szembeni követelések esetében pedig múltbeli tapasztalatok alapján történik az értékvesztés elszámolása.

Ha az alkalmazott átlagos értékvesztési kulcsok 10 %-kal változnának a teljes vevőállományt figyelembe vevő értékvesztés-kalkulációnál, akkor ez a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- az átlagos értékvesztési kulcs csökkenése esetén 534 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye,
- az átlagos értékvesztési kulcs növekedése esetén 534 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye.

Kapott hálózatfejlesztési hozzájárulás és csatlakozási díj elhatárolása

A fogyasztóknak hálózatfejlesztési díjfizetési kötelezettségük van, amikor a villamosenergia-hálózathoz csatlakoznak, a hálózat bővítésének tényleges költsége alapján. A közcélú villamosenergia-hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről szóló 117/2007. (XII.29.) GKM rendelet előírja, hogy a meglévő hálózatra történő csatlakozás esetén a fogyasztó a hálózati engedéllyel szerződéses keretek között megállapodik a csatlakozási díj mértékében. A csatlakozási díj megfizetésével a fogyasztó az adott csatlakozási ponton jogot szerez a rendelkezésre álló teljesítmény igénybevételére, amely jogosultság a fogyasztási helyvel együtt átruházható. A rendelet szerint a fejlesztési célra átvett pénzeszközöket (csatlakozási díjakat) a Csoport a hálózati beruházások költségeinek fedezetére használja fel.

Ezekből a fejlesztési hozzájárulásokból és csatlakozási díjából származó összeg elhatárolásra kerül, és csak az érintett eszköz hasznos élettartamával arányosan kerül árbevételként elszámolásra. Az elhatárolt fejlesztési hozzájárulások és csatlakozási díjak a mérlegben a halasztott bevételek között szerepelnek.

A 2008. évi értékcsökkenéssel arányosan bevételként elszámolt hálózatfejlesztési hozzájárulás és csatlakozási díj értéke 3 832 MFt volt.

Ha az elhatárolt hálózatfejlesztési hozzájárulás és csatlakozási díj feloldásának alapjául szolgáló eszközök átlagos leírási kulcsa 1 %-kal eltérne a Csoport becsléseitől, akkor ez a változás a Csoport eredménykimutatására az alábbi hatással lenne:

- kedvező irányú változás esetén 405 MFt-tal növekedne a Csoport eredménye,
- kedvezőtlen irányú változás esetén 405 MFt-tal csökkenne a Csoport eredménye.

4.2. Kritikus megítélések a Csoport számviteli politikájának alkalmazásában

Beágyazott lízing

A Csoportnak meg kellett ítélnie, hogy bizonyos megállapodások tartalmazzak-e lízinget, és így a megállapodás tárgyául szolgáló eszközök a beágyazott lízing kategóriájába tartoznak-e az IFRIC 4 alapján.

A Csoport nyilvántartásaiban az érintett években nincs olyan eszköz, amely beágyazott lízingnek minősülne.

A közös vezetésű vállalkozások esetében azonban azonosításra került olyan megállapodás, amely az IFRIC 4 alapján lízinget tartalmaz. Ezen esetben a megállapodás annak tartalma alapján lízingügyletként van kezelve.

5. SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS

Megnevezés	2008.12.31				
	Egyedi IFRS-adatok				Kiszűrések
	Hálózati tevékenység	Értékesítési tevékenység	Egyéb tevékenység	Összesen	Összesen
Eredménylevezetés					
Értékesítés árbevétele külső felekkel szemben	18 537	250 135	18 535	287 207	-
Szegmensek közötti értékesítés árbevétele	80 908	-	1 999	82 907	- 82 907
Összes árbevétel	99 445	250 135	20 534	370 114	- 82 907
Működési eredmény	19 259	20 885	- 6 631	33 513	-
Pénzügyi műveletek eredménye	606	- 2 517	205	1 706	-
Részesezési eredmény	- 292	1 459	9 181	10 348	- 9 274
<i>Ebből: a társult vállalkozások nettó nyereségéből való részesezés</i>	- 292	1 459	334	1 501	-
Adózás előtti eredmény	19 573	19 827	2 755	42 155	- 9 274
Nyereségadók	4 377	6 014	- 3 144	7 247	-
Nettó nyereség	15 196	13 813	5 899	34 908	- 9 274
Egyéb információk					
Szegmens eszközök (halasztott adókövetelés és értékesíthető pénzügyi eszközök nélkül)	134 245	32 730	127 252	294 227	- 108 358
Befektetés tőkeemódszerrel elszámolt közös vezetésű vállalkozásban	0	1 617	5 830	7 447	-
Szegmens eszközök összesen	134 245	34 347	133 082	301 674	- 108 358
Szegmens kötelezettségek (adók és hitelek nélkül)	17 660	5 820	54 246	77 726	- 13 862
Szegmens kötelezettségek összesen	17 660	5 820	54 246	77 726	- 13 862
Tőke kiadások (Tárgyi eszközök állományának növekedése)	16 560	-	1 359	17 919	-
Értékcsökkenés	9 163	-	1 907	11 070	-
- tárgyi eszközök	9 119	-	1 338	10 457	-
- immateriális javak	44	-	569	613	-
Vevők értékvesztése	949	3 428	66	4 443	-
Környezetvédelmi költségek	132	-	-	132	-

Megnevezés	2008.12.31				
	Konszolidált adatok				
	Hálózati tevékenység	Értékesítési tevékenység	Egyéb tevékenység	Összesen	
Eredménylevezetés					
Értékesítés árbevétele külső felekkel szemben	18 537	250 135	18 535	287 207	
Szegmensek közötti értékesítés árbevétele	-	-	-	-	
Összes árbevétel	18 537	250 135	18 535	287 207	
Működési eredmény	- 58 826	101 711	- 9 372	33 513	
Pénzügyi műveletek eredménye	606	- 2 517	205	1 706	
Részesezési eredmény	- 292	1 459	93	1 074	
<i>Ebből: a társult vállalkozások nettó nyereségéből való részesezés</i>	- 292	1 459	334	1 501	
Adózás előtti eredmény	- 58 512	100 653	- 9 260	32 881	
Nyereségadók	4 377	6 014	- 3 144	7 247	
Nettó nyereség	- 62 889	94 639	- 6 116	25 634	
Egyéb információk					
Szegmens eszközök (halasztott adókövetelés és értékesíthető pénzügyi eszközök nélkül)	120 762	32 730	32 377	185 869	
Befektetés tőkeemódszerrel elszámolt közös vezetésű vállalkozásban	0	1 617	5 830	7 447	
Szegmens eszközök összesen	120 762	34 347	38 207	193 316	
Szegmens kötelezettségek (adók és hitelek nélkül)	17 281	5 820	40 763	63 864	
Szegmens kötelezettségek összesen	17 281	5 820	40 763	63 864	
Tőke kiadások (Tárgyi eszközök állományának növekedése)	16 560	-	1 359	17 919	
Értékcsökkenés	9 163	-	1 907	11 070	
- tárgyi eszközök	9 119	-	1 338	10 457	
- immateriális javak	44	-	569	613	
Vevők értékvesztése	949	3 428	66	4 443	
Környezetvédelmi költségek	132	-	-	132	

Megnevezés	2007.12.31				
	Egyedi IFRS-adatok				Kiszűrések
	Hálózati tevékenység	Értékesítési tevékenység	Egyéb tevékenység	Összesen	Összesen
Eredménylevezetés					
Értékesítés árbevétele külső felekkel szemben	7 833	249 601	19 920	277 354	-
Szegmensek közötti értékesítés árbevétele	115 620	3 304	-	118 924	- 118 924
Összes árbevétel	123 453	252 905	19 920	396 278	- 118 924
Működési eredmény	19 042	4 630	- 860	22 812	-
Pénzügyi műveletek eredménye	- 499	- 371	- 134	- 1 004	-
Részesedési eredmény	-	-	1 133	1 133	-
<i>Ebből: a társult vállalkozások nettó nyereségéből való részesedés</i>	-	-	1 133	1 133	-
Adózás előtti eredmény	18 543	4 259	139	22 941	-
Nyereségadók	5 927	- 6 304	202	175	-
Nettó nyereség	12 616	10 563	- 63	23 116	-
Egyéb információk					
Szegmens eszközök (halasztott adókövetelés és értékesíthető pénzügyi eszközök nélkül)	130 880	33 922	24 036	188 838	- 20 709
Befektetés tőke módszerrel elszámolt közös vezetésű vállalkozásban	-	-	6 472	6 472	-
Szegmens eszközök összesen	130 880	33 922	30 508	195 310	- 20 709
Szegmens kötelezettségek (adók és hitelek nélkül)	21 220	37 435	14 551	73 206	- 11 614
Szegmens kötelezettségek összesen	21 220	37 435	14 551	73 206	- 11 614
Tőke kiadások (Tárgyi eszközök állományának növekedése)	16 998	108	704	17 810	-
Értékcsökkenés	8 711	140	1 710	10 561	-
- tárgyi eszközök	8 699	140	915	9 754	-
- immateriális javak	12	-	795	807	-
Vevők értékvesztése	1 462	3 066	45	4 573	-
Környezetvédelmi költségek	114	-	-	114	-

Megnevezés	2007.12.31				
	Konszolidált adatok				
	Hálózati tevékenység	Értékesítési tevékenység	Egyéb tevékenység	Összesen	
Eredménylevezetés					
Értékesítés árbevétele külső felekkel szemben	7 833	249 601	19 920	277 354	
Szegmensek közötti értékesítés árbevétele	-	-	-	-	
Összes árbevétel	7 833	249 601	19 920	277 354	
Működési eredmény	21 909	- 5 199	6 102	22 812	
Pénzügyi műveletek eredménye	- 499	- 371	- 134	- 1 004	
Részesedési eredmény	-	-	1 133	1 133	
<i>Ebből: a társult vállalkozások nettó nyereségéből való részesedés</i>	-	-	1 133	1 133	
Adózás előtti eredmény	21 410	- 5 570	7 101	22 941	
Nyereségadók	5 927	- 6 304	202	175	
Nettó nyereség	15 483	734	6 899	23 116	
Egyéb információk					
Szegmens eszközök (halasztott adókövetelés és értékesíthető pénzügyi eszközök nélkül)	110 571	33 922	23 636	168 129	
Befektetés tőke módszerrel elszámolt közös vezetésű vállalkozásban	-	-	6 472	6 472	
Szegmens eszközök összesen	110 571	33 922	30 108	174 601	
Szegmens kötelezettségek (adók és hitelek nélkül)	21 052	37 435	3 105	61 592	
Szegmens kötelezettségek összesen	21 052	37 435	3 105	61 592	
Tőke kiadások (Tárgyi eszközök állományának növekedése)	16 998	108	704	17 810	
Értékcsökkenés	8 711	140	1 710	10 561	
- tárgyi eszközök	8 699	140	915	9 754	
- immateriális javak	12	-	795	807	
Vevők értékvesztése	1 462	3 066	45	4 573	
Környezetvédelmi költségek	114	-	-	114	

5.1. Földrajzi szegmensek

A Csoport minden tevékenységét Magyarországon folytatja, ezért az IFRS értelmében egy földrajzi szegmensnek minősül.

5.2. Működési szegmensek

A Csoport a hálózati, az értékesítési és az egyéb tevékenységek szétválasztását célzó modell alapján kidolgozta a számviteli szétválasztás alapjául szolgáló elszámolási módszertant. Ezt alapul véve történik meg a tevékenységek közötti bevétel- és ráfordítás-, illetve eszköz- és forrásmegosztás.

A **hálózati tevékenység** magában foglalja a Villamos Energia Törvény által elosztói engedélyesként meghatározott tevékenységet (ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.), valamint a Csoport által tőkemódszerrel bevont ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-t, mely vállalat tevékenysége a villamos energia elosztóhálózat tervezése, létesítése, üzemeltetése, karbantartása, illetve bővítése, valamint az ezekkel összefüggő szolgáltatások nyújtására terjed ki.

Az **értékesítési tevékenység** magában foglalja a Villamos Energia Törvény által egyetemes szolgáltatói és villamosenergia-kereskedelmi engedélyesként meghatározott tevékenységet (ELMŰ Nyrt.), valamint a Csoport által tőkemódszerrel bevont Magyar Áramszolgáltató Kft.-t, mely vállalat fő tevékenysége a liberalizált energiapiacra történő kereskedelem, illetve a feljogosított fogyasztók villamosenergia-ellátása és villamos energia beszerzése.

Az **egyéb tevékenységek** szegmensben kerül kimutatásra az ELMŰ Nyrt. központi, irányítási tevékenysége, valamint a Csoport által tőkemódszerrel bevont ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálat Kft., mely vállalat tevékenysége a villamosenergia-értékesítéssel kapcsolatos ügyfélszolgálati tevékenység nyújtására terjed ki, valamint a hálózati és értékesítési tevékenységhez nem hozzákapcsolható, tőkemódszerrel bevont részesedések (Sinergy-csoport, Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.).

A szegmensenkénti IFRS beszámoló elkészítése a Csoport tagvállalatainak tevékenységenkénti beszámolója alapján történt.

5.2.1. Az eredménykimutatás szétválasztásának elvei

Árbevétel-elszámolás elvei

Az engedélyes tevékenységekhez kapcsolódó árbevételek a tarifarendelemben szabályozott módon keletkeznek. Az egyéb tevékenységek árbevételei a piaci feltételek szerint alakulnak.

Az engedélyes tevékenységekből származó árbevételeket az 57/2002-es GKM rendeletben rögzített feltételek szerint és bontásban könyveli a Csoport.

Költségelszámolás elvei

A tényköltségek rögzítése költségeredet szerint a számviteli nyilvántartással egyidőben kontrolling objektumokra, a költséghelyekre és a különböző rendelőfajtákra történik.

A tevékenységi költségosztás gerincét az irányítási modellen alapuló, tagvállalatok közötti szerződéses kapcsolaton (SLA) alapuló tényleges elszámolások jelentik.

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások megbontása a szegmensekhez rendelhető létszám arányában történik.

Értékcsökkenési leírás

Az értékcsökkenés felosztása a tárgyi eszközök és immateriális javak szegmensek közötti megosztásának arányában történik.

Egyéb és pénzügyi bevételek és ráfordítások elszámolásának elvei

Az elszámolások a MEH-irányelv egyéb és pénzügyi eredménytétel szétválasztására vonatkozó ajánlásainak megfelelően történnek.

A közvetlenül hozzárendelhető egyéb és pénzügyi bevételek és ráfordítások ahhoz az engedélyes tevékenységhez kerülnek könyvelésre, amelyek tevékenységi mérlegében a kapcsolódó eszköz, illetve forrás szerepel. Amennyiben a közvetlen tevékenységhez rendelés nem valósítható meg, akkor vetítési alappal (a záró vevőállomány megosztása alapján) kerül a tevékenységek között megbontásra.

5.2.2. A mérleg szétválasztásának elvei

A mérleg szétválasztása során alkalmazott alapelv szerint az adott tevékenységhez (hálózat, értékesítés, egyéb) tartozó főkönyvi számlákat el lehet különíteni. A főkönyvi alábontás azonban némely esetben nem egyezik a tevékenységek szerint indokolt alábontással, így ezeket a tételeket az analitikából kell összegyűjteni, vagy a rájuk jellemző vetítési alap vagy statisztikai mutatók, ún. mesterséges megosztási viszonyszámok, illetve egyéb speciális módszer segítségével kell felosztani.

A **szegmens eszközök** magukba foglalják az immateriális javakat, tárgyi eszközöket, készleteket, követeléseket és pénzeszközöket, de nem tartalmazzák a halasztott adót és az értékesíthető pénzügyi eszközöket.

A **szegmens kötelezettségek** az adón és hiteleken kívüli kötelezettségeket tartalmazzák.

6. MÉRLEG ELEMZÉSE

6.1. Tárgyi eszközök

MFt

Megnevezés	Eszköztípus			Befejezetlen beruházás	Beruházásokra adott előlegek	Összesen
	Ingatlanok	Műszaki berendezések, gépek, járművek	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek			
Bruttó érték 2008.01.01.	158 080	79 188	3 118	448		240 834
Időszaki növekedés	9 406	6 092	321	2 031	-	17 850
Időszaki csökkenés	- 222	- 485	- 150	- 50	-	- 907
Főkönyvi átsorolás	- 870	1 186	- 69	247	-	-
Selejtezés miatti kivezetés	- 1 838	- 344	- 109	- 73	-	- 2 364
Bruttó érték 2008.12.31.	164 556	85 637	3 111	2 109		255 413

Megnevezés	Eszköztípus			Befejezetlen beruházás	Beruházásokra adott előlegek	Összesen
	Ingatlanok	Műszaki berendezések, gépek, járművek	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek			
Halmazott értékcsökkenés 2008.01.01.	79 844	41 878	2 133			123 855
Növekedés	6 326	3 577	282	-	-	10 185
Csökkenés	- 86	- 309	- 31	-	-	- 426
Főkönyvi átsorolás	- 693	744	- 51	-	-	-
Selejtezés miatti kivezetés	- 1 696	- 307	- 100	-	-	- 2 103
Halmazott értékcsökkenés 2008.12.31.	83 695	45 583	2 233			131 511
Nettó érték 2008.12.31.	80 861	40 054	878	2 109		123 902
Nettó érték 2008.01.01.	78 236	37 310	985	448		116 979
Selejtezés miatti kivezetés nettó értéke 2008.12.31.	- 142	- 37	- 9	- 73		- 261

MFt

Megnevezés	Eszköztípus			Befejezetlen beruházás	Beruházásokra adott előlegek	Összesen
	Ingatlanok	Műszaki berendezések, gépek, járművek	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek			
Bruttó érték 2007.01.01.	147 035	72 757	3 082	1 954	4	224 832
Időszaki növekedés	12 460	6 767	181	-	-	19 408
Időszaki csökkenés	- 453	- 72	- 14	- 79	- 4	- 622
Főkönyvi átsorolás	- 14	3	11	1 407	-	1 407
Selejtezés miatti kivezetés	- 948	- 267	- 142	- 20	-	- 1 377
Bruttó érték 2007.12.31.	158 080	79 188	3 118	448		240 834

Megnevezés	Eszköztípus			Befejezetlen beruházás	Beruházásokra adott előlegek	Összesen
	Ingatlanok	Műszaki berendezések, gépek, járművek	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek			
Halmazott értékcsökkenés 2007.01.01.	74 757	38 580	1 988			115 325
Növekedés	6 007	3 454	293	-	-	9 754
Csökkenés	- 115	- 56	- 14	-	-	- 185
Főkönyvi átsorolás	- 2	-	2	-	-	-
Selejtezés miatti kivezetés	- 803	- 100	- 136	-	-	- 1 039
Halmazott értékcsökkenés 2007.12.31.	79 844	41 878	2 133			123 855
Nettó érték 2007.12.31.	78 236	37 310	985	448		116 979
Nettó érték 2007.01.01.	72 278	34 177	1 094	1 954	4	109 507
Selejtezés miatti kivezetés nettó értéke 2007.12.31.	- 145	- 167	- 6	- 20		- 338

A hálózati eszközök bruttó értéke 224 892 MFt, kumulált értékcsökkenése 122 113 MFt, nettó értéke 102 779 MFt 2008.12.31-én. Ezáltal a hálózat a teljes tárgyi eszközállomány 84,99 %-át teszi ki. Hasznos élettartamuk 12,5-25 év.

A tárgyi eszközök állományának nettó értéke a 2007. évhez viszonyítva 6 923 MFt-tal növekedett.

A tárgyévi beruházások értéke 17 919 MFt. Az ELMŰ Csoport ennek jelentős hányadát elsősorban az ellátás biztonságának további javítása érdekében a hálózat korszerűsítésére fordította, melynek eredményeként jelentős javulást ért el az üzemzavarok számának csökkenésében. A Csoport saját előállítású eszközeinek tárgyidőszaki aktivált értéke 50 MFt, amely a hálózati beruházásokhoz kapcsolódik. Az aktivált saját teljesítmény tárgyidőszaki értéke a lejáró hitelesítési idejű fogyasztásmérők cseréjéhez kivételezett anyagok értékét, valamint a felmerült munkaórákat tartalmazza. A tárgyidőszakban elszámolt amortizáció értéke 10 187 MFt-tal csökkentette a tárgyi eszközök értékét.

A Csoport mérlegfordulónapon megvizsgálta, hogy van-e objektív bizonyíték valamely tárgyi eszköz selejtezésére. A tárgyévben elszámolt selejtezés összege (261 MFt) több, egyedileg nem jelentős tételből tevődik össze. Ezek esetében a selejtezést kiváltó tényezők a fizikai avulás, illetve az eszköz károsodása volt. A selejtezés elszámolása az IAS 36 szabvánnyal összhangban történik.

A lízingforgalommal kapcsolatos információkat az alábbi táblázatok mutatják:

MFt		
Operatív lízing (amikor a Csoport a lízingbevevő) 2008.12.31	1 éven belül	1-5 év között
Ingtatlanok bérleti díja	145	733
Gépek, berendezések bérleti díja	9	-
Összesen	154	733

MFt	
Operatív lízing (amikor a Csoport a lízingbevevő) 2007.12.31	1 éven belül
Ingtatlanok bérleti díja	28
Gépek, berendezések bérleti díja	9
Összesen	37

MFt	
Operatív lízing (amikor a Csoport a lízingbeadó) 2008.12.31	1 éven belül
Ingtatlanok bérleti díja	631
ebből:	
leányvállalattal szemben	60
közös vezetésű vállalkozásokkal szemben	571
Gépek, gépjárművek bérleti díja	618
ebből:	
leányvállalattal szemben	53
közös vezetésű vállalkozásokkal szemben	565
Összesen	1 249

MFt	
Operatív lízing (amikor a Csoport a lízingbeadó) 2007.12.31	1 éven belül
Ingtatlanok bérleti díja	659
ebből:	
leányvállalattal szemben	75
közös vezetésű vállalkozásokkal szemben	584
Gépek, gépjárművek bérleti díja	696
ebből:	
leányvállalattal szemben	62
közös vezetésű vállalkozásokkal szemben	634
Összesen	1 355

A bemutatott üzleti évekre vonatkozóan az ELMŰ Nyrt. lízingbevevőként nem állt kapcsolatban a Csoport tagvállalataival, míg lízingbeadóként kapcsolatban állt a leányvállalatával, illetve a Csoporthoz tartozó közös vezetésű vállalkozásokkal.

6.2. Immateriális javak

MFt

Megnevezés	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Összesen
Bruttó érték 2008.01.01.	3 016	3 225	6 241
Időszaki növekedés	2 708	624	3 332
Időszaki csökkenés	- 371	-	- 371
Főkönyvi átsorolás	-	-	-
Selejtezés miatti kivezetés	- 1	-	- 1
Bruttó érték 2008.12.31.	5 352	3 849	9 201

Megnevezés	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Összesen
Halmazott értékcsökkenés 2008.01.01.	718	2 078	2 796
Növekedés	441	443	884
Csökkenés	-	-	-
Főkönyvi átsorolás	-	2	2
Selejtezés miatti kivezetés	-	-	-
Halmazott értékcsökkenés 2008.12.31.	1 159	2 523	3 682
Nettó érték 2008.12.31.	4 193	1 326	5 519
Nettó érték 2008.01.01.	2 298	1 147	3 445
Selejtezés miatti kivezetés nettó értéke 2008.12.31.	- 1	-	- 1

MFt

Megnevezés	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Összesen
Bruttó érték 2007.01.01.	1 925	2 977	4 902
Időszaki növekedés	1 092	512	1 604
Időszaki csökkenés	-	-	-
Selejtezés miatti kivezetés	- 1	- 264	- 265
Bruttó érték 2007.12.31.	3 016	3 225	6 241

Megnevezés	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Összesen
Halmazott értékcsökkenés 2007.01.01.	339	1 905	2 244
Növekedés	379	428	807
Csökkenés	-	-	-
Selejtezés miatti kivezetés	-	- 255	- 255
Halmazott értékcsökkenés 2007.12.31.	718	2 078	2 796
Nettó érték 2007.12.31.	2 298	1 147	3 445
Nettó érték 2007.01.01.	1 586	1 072	2 658
Selejtezés miatti kivezetés nettó értéke 2007.12.31.	- 1	- 9	- 10

Az immateriális javak nettó értéke a bázis időszakhoz viszonyítva 2 074 MFt-tal (60,20 %) növekedett.

A Csoport 2008-ban összesen 624 MFt-ot fordított szoftverek vásárlására. A tárgyidőszakban elszámolt amortizáció értéke 884 MFt-tal csökkentette az immateriális javak értékét.

A Csoport mérlegfordulónapon megvizsgálta, hogy van-e objektív bizonyíték valamely immateriális jószág értékvesztésére. A tárgyévben elszámolt értékvesztés összege 1 MFt, amely az elavult TMK rendszerterv selejtezéséből adódik.

6.3. Részesedések kapcsolt vállalkozásokban

6.3.1. Részesedések leányvállalatokban

ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.

Az ELMŰ Nyrt. 100 %-os tulajdoni aránnyal alapította az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.-t, 3 MFt-os jegyzett tőkével, melynek feladata a tulajdonában lévő elosztóhálózaton keresztül történő villamosenergia-továbbítás a fogyasztók felé, valamint az ezzel összefüggő szolgáltatások nyújtása. 2007. évben a kedvezményezett eszközátruházás keretein belül megvalósult apport átadás szerződés szerinti értékével (261 267 MFt-tal) növekedett a Társaság részesedése a leányvállalatban.

Az IFRS előírásának megfelelően az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft. leányvállalatnak minősül, mivel az ELMŰ Nyrt. ellenőrzési joggal rendelkezik, és irányítani tudja a társaság pénzügyi és működési politikáját. Az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.-ben lévő tulajdoni arány (100 %) megegyezik a szavazati joggal.

A fentiek alapján a leányvállalat 2007. évtől teljes mértékben konszolidálásra kerül (IAS 27).

Az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft. Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint összeállított beszámolója alapján 2008. évben 99 445 Mft nettó árbevételt realizált. Az üzemi tevékenységet befolyásoló ráfordítások (81 283 Mft) meghatározó tényezője az anyagjellegű ráfordítások 68 466 Mft-os és az értékcsökkenési leírás 9 163 Mft-os értéke. A társaság beszámolási időszaki nyeresége 15 487 Mft volt.

ELPÖFÖR Építési és Üzemeltetési Kft.

Az ELMŰ Nyrt. 100 %-os részesedéssel rendelkezik az ELPÖFÖR Kft.-ben. A vállalat tevékenységi köre termelő és szolgáltató létesítmények építése, valamint épületfenntartás és korszerűsítés. Az ELPÖFÖR Kft. 2008. évben nem végzett tevékenységet, ezért a társaság beszámolójában megjelenő összegek nem meghatározóak a Csoport szempontjából. A Csoport a társaságban meglévő részesedését a konszolidációba teljes körűen bevonta.

6.3.2. Részesedések közös vezetésű vállalkozásokban

Az IFRS előírásának megfelelően a szavazati arányok, valamint a szerződéses megállapodáson alapuló közös ellenőrzés figyelembe vételével a Társaság közös vezetésű vállalkozásnak minősítette a Sinergy Energiaszolgáltató, Beruházó- és Tanácsadó Kft.-t, a Magyar Áramszolgáltató Kft.-t és a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.-t, mely társaságokban 50-50 %-os részesedéssel rendelkezik. A Sinergy Kft.-ben, a Magyar Áramszolgáltató Kft.-ben és a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.-ben meglévő tulajdoni arányok (50 %) megegyeznek a szavazati hányaddal, illetve a befolyás mértékével.

Az ELMŰ Nyrt. az ÉMÁSZ Nyrt.-vel közösen megalapította az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-t (tulajdoni hányad: ELMŰ Nyrt.: 65 %, ÉMÁSZ Nyrt.: 35 %) és az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.-t (tulajdoni hányad: ELMŰ Nyrt.: 70 %, ÉMÁSZ Nyrt.: 30 %), amelyek a beszámolási időszakot megelőző üzleti évben kezdték meg a tevékenységüket.

Az ELMŰ Nyrt. és az ÉMÁSZ Nyrt. 2007.06.25-i taggyűlési határozata az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-ben és az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.-ben lévő szavazati arányt 50-50 %-os mértékben állapította meg.

Az IFRS előírásának megfelelően a szavazati arányok, valamint a szerződéses megállapodáson alapuló közös ellenőrzés figyelembevételével a Csoport közös vezetésű vállalkozásnak minősítette az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.-t és az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.-t, melyek tőke módszerrel kerülnek bevonásra a konszolidációba.

A konszolidált éves beszámolóba tőke módszerrel bevont társaságok köre a 2007. évhez viszonyítva nem változott.

MFt						
Részesedés közös vezetési vállalkozásban	Sinergy Csoport	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Budapesti Dísz- és Közüvilágítási Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	Összesen
Az ELMŰ Nyrt. tulajdoni hányada	50%	50%	50%	65%	70%	-
Az ELMŰ Nyrt. szervezeti hányada	50%	50%	50%	50%	50%	-
2007.12.31	2 144	158	3 624	292	254	6 472
Részesedés az eredményből 2008. évben	456	1 459	-	292	254	1 247
Kapott osztalék	-	-	-	100	-	100
Egyéb tökeváltozások	-	-	-	173	-	173
2008.12.31	2 600	1 617	3 229	-	-	7 446

Az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft. és az ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft. esetében a részesedéсарányos veszteség meghaladja az e társaságokba történő befektetés könyv szerinti értékét. Ennek alapján a befektetések értéke nullára került leírásra.

Tekintettel arra, hogy az ELMŰ Nyrt.-nek nincsen tőkepótlási kötelezettsége, további tartalék képzésére ezen befektetésekhez kapcsolódóan nem volt szükség.

A konszolidációba tőke módszerrel bevont közös vezetési vállalkozások beszámolóinak bemutatása

MFt						
Mérleg 2008.12.31.	Sinergy Csoport	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Budapesti Dísz- és Közüvilágítási Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	Összesen
Forgóeszközök	4 627	9 990	1 345	7 488	3 913	27 363
Befektetett eszközök	10 952	2	9 089	84	153	20 280
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	15 579	9 992	10 434	7 572	4 066	47 643
Kötelezettségek	10 378	6 759	3 976	7 573	4 427	33 113
FORRÁSOK ÖSSZESEN	10 378	6 759	3 976	7 573	4 427	33 113
Nettó eszközök	5 201	3 233	6 458	1	361	14 530

MFt						
Eredménykimutatás 2008.12.31.	Sinergy Csoport	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Budapesti Dísz- és Közüvilágítási Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	Összesen
Árbevétel és egyéb bevételek	10 226	97 065	4 622	43 563	17 174	172 650
Költségek	8 930	94 040	4 894	43 676	17 779	169 319
Részesedési eredmény	191	-	-	-	-	191
Pénzügyi műveletek eredménye	301	782	79	46	22	536
Adóráfordítás	273	890	51	291	141	1 646
Időszaki eredmény	913	2 917	244	450	724	2 412
%-os részesedés a jövőre vonatkozó kötelezések	-	-	-	-	-	-

A konszolidációba tőke módszerrel bevont közös vezetési vállalkozások beszámolóinak az ELMŰ Nyrt. tulajdoni hányada arányában történő bemutatása

MFt						
Mérleg 2008.12.31.	Sinergy Csoport	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Budapesti Dísz- és Közüvilágítási Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	Összesen
Az ELMŰ Nyrt. tulajdoni hányada	50%	50%	50%	65%	70%	-
Az ELMŰ Nyrt. szervezeti hányada	50%	50%	50%	50%	50%	-
Forgóeszközök	2 313	4 995	673	4 867	2 739	15 587
Befektetett eszközök	5 476	1	4 544	55	107	10 183
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	7 789	4 996	5 217	4 922	2 846	25 770
Kötelezettségek	5 189	3 379	1 988	4 922	3 099	18 577
FORRÁSOK ÖSSZESEN	5 189	3 379	1 988	4 922	3 099	18 577
Nettó eszközök	2 600	1 617	3 229	-	253	7 193

MFt						
Eredménykimutatás 2008.12.31.	Sinergy Csoport	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Budapesti Dísz- és Közüvilágítási Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	Összesen
Az ELMŰ Nyrt. tulajdoni hányada	50%	50%	50%	65%	70%	-
Az ELMŰ Nyrt. szervezeti hányada	50%	50%	50%	50%	50%	-
Bevételek	5 113	48 533	2 311	28 316	12 022	96 295
Költségek	4 465	47 020	2 447	28 389	12 445	94 766
Részesedési eredmény	95	-	-	-	-	95
Pénzügyi műveletek eredménye	151	391	40	30	15	265
Adóráfordítás	136	445	26	189	99	895
Időszaki eredmény	456	1 459	122	292	507	994
%-os részesedés a jövőre vonatkozó kötelezések	-	-	-	-	-	-

A közös vezetésű vállalkozásokban lévő részesedések értéke 7 446 MFt, amely az előző üzleti évhez viszonyítva 974 MFt-tal (15,04 %) növekedett.

A változás meghatározó tényezője a tőke módszer szerint átértékelt részesedések pozitív eredményhatása. A közös vezetésű vállalkozások 2008. évi eredményéből a Csoportra jutó rész 1 074 MFt-tal növelte, míg a közös vezetésű vállalkozástól (Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.) kapott osztalék 100 MFt-tal csökkentette a részesedések értékét.

6.4. Értékesíthető pénzügyi eszközök

Értékesíthető pénzügyi eszközök	MFt						
	Magyar Elektrotechnikai Múzeum Kht.	Hochtief Hungária Facility Management Kft.	ESMA Zrt.	ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	Összesen
2007.01.01	3	1	33	3	2	2	44
Növekedés	-	-	-	-	-	-	-
Csökkenés	-	-	-	-	-	-	-
Átvezetés	-	-	-	3	2	2	7
2007.12.31	3	1	33	-	-	-	37
Növekedés	-	-	-	-	-	-	-
Csökkenés	-	-	-	-	-	-	-
Átvezetés	-	-	-	-	-	-	-
2008.12.31	3	1	33	-	-	-	37

Ezen a mérlegsoron a konszolidációba be nem vont befektetések bekerülési értéke szerepel. Ezeknek a befektetéseknek nincsen aktív piacon jegyzett piaci árak, ezért valós értékük megbízhatóan nem állapítható meg.

Az ELMŰ Nyrt. a fenti vállalkozásokban lévő részesedéseit nem vonta be a konszolidációs körbe, mert e vállalkozások hatása a konszolidált éves beszámolóra nem jelentős.

Az értékesíthető pénzügyi eszközök záró értéke 37 MFt, amely a bázis időszakhoz képest nem változott.

Magyar Elektrotechnikai Múzeum Kht.

A Magyar Elektrotechnikai Múzeum Kht. nyereség- és vagyonszerzési szándék nélkül működik. Tevékenységének célja, hogy a magyar villamosenergia-ipar kialakulására és fejlődésére jellemző egyedi kulturális javakat megóvja, ápolja és a köz számára bemutassa. Az ELMŰ Nyrt. 100 %-os tulajdonosa a társaságnak. Jelenleg a vállalat végelszámolás alatt áll. A Csoport a Magyar Elektrotechnikai Múzeum Kht.-t nem vonta be leányvállalatként a konszolidációba, mivel e vállalat hatása a konszolidált éves beszámoló szempontjából nem materiális. Ezen ok miatt az értékesíthető pénzügyi eszközök között szerepel.

Hochtief Hungária Facility Management Kft.

A Hochtief Hungária Facility Management Kft. biztosítja a Társaság ingatlanjainak hatékony üzemeltetését, mind műszaki, mind infrastrukturális szempontból. A részesedés könyv szerinti értéke 1 MFt. Az ELMŰ Nyrt. tulajdoni része 25 %. A Csoport nem alkalmazta a tőkekonszolidációt a Hochtief Hungária Facility Management Kft. vonatkozásában, mivel annak hatása a konszolidált éves beszámoló szempontjából nem materiális. Ezen ok miatt az értékesíthető pénzügyi eszközök között szerepel.

ESMA Zrt.

Az ESMA Zrt. főként reklámszolgáltatásokkal, ezen belül reklámhordozók tervezésével és bérbeadásával foglalkozik. A részesedés könyv szerinti értéke 33 MFt. Az ELMŰ Nyrt. tulajdoni hányada 16,67 %. Az ESMA Zrt.-ben meglévő részesedés értéke a Csoport konszolidált éves beszámolója szempontjából nem materiális. Ezen ok miatt az értékesíthető pénzügyi eszközök között szerepel.

6.5. Kölcsönök

	MFt	
Kölcsönök	2008.12.31	2007.12.31
Lakásépítési- és vásárlási kölcsönök	26	39
Összesen	26	39

A lakásépítési- és vásárlási kölcsönök záró állománya az előző üzleti évhez viszonyítva 13 MFt-tal (33,33 %) csökkent, amelyet a dolgozók tárgyidőszaki kölcsöntörlesztése okozott. Az egyéb kölcsönök valós értéke 2007.12.31-én és 2008.12.31-én megközelítően azonos a könyv szerinti értékkel.

6.6. Halasztott adókövetelés

A halasztott adókövetelés és -kötelezettség egyenlegében kerül kimutatásra, amennyiben az ellentételezésre lehetőség van, és ha a követelés és kötelezettség azonos pénzügyi hatósággal kapcsolatos.

Az ellentételezés a következők szerint alakult:

	MFt	
Halasztott adók	2008.12.31	2007.12.31
Halasztott adókövetelés		
12 hónapon belül	663	150
12 hónapon túl	4 092	4 769
Összes halasztott adókövetelés	4 755	4 919
Halasztott adókötelezettség		
12 hónapon belül	-	-
12 hónapon túl	3 384	2 583
Összes halasztott adókötelezettség	3 384	2 583
Halasztott adók egyenlege	1 371	2 336

A halasztott adó főkönyvön történt összes mozgás a következőképpen alakult:

MFt	
Halasztott adók	Összeg
2007.01.01	1 539
Eredménykimutatást terhel	- 3 875
2007.12.31	2 336
Eredménykimutatást terhel	965
2008.12.31	1 371

A halasztott adókövetelésben és -kötelezettségben bekövetkezett változások a következők:

MFt			
Halasztott adókötelezettség	Derivatív eszközök értékelése	Adótörvény szerinti magasabb értékcsökkenés	Összesen
2007.01.01	-	- 1 790	- 1 790
Eredménykimutatást terhel	-	793	- 793
2007.12.31	-	- 2 583	- 2 583
Eredménykimutatást terhel	-	801	- 801
2008.12.31	-	- 3 384	- 3 384

MFt					
Halasztott adókövetelés	Vevők értékvesztése	Céltartalékok	HFH - Passzív időbeli elhatárolás	Előző évek elhatárolt vesztesége	Összesen
2007.01.01	115	136	-	-	251
Eredménykimutatást javít	17	- 107	4 659	99	4 668
2007.12.31	132	29	4 659	99	4 919
Eredménykimutatásra gyakorolt hatás (+ javít/- terhel)	80	422	- 567	- 99	164
2008.12.31	212	451	4 092	-	4 755

A halasztott adókövetelés tárgyidőszaki értéke 1 371 MFt. A követelés mértékét befolyásoló jelentősebb tényezők a következők. Az adótörvény által megengedett értékcsökkenési leírás összege magasabb az IFRS által szabályozott hasznos élettartam alapján számított értékeknél. Az ebből adódó halasztott adókötelezettség 3 384 MFt. Az értékvesztés elszámolásából származó halasztott adókövetelés 212 MFt, a céltartalékok miatt elszámolt halasztott adókövetelés 451 MFt az eltérő szabályozásból eredően. A hálózatfejlesztési hozzájárulás passzív időbeli elhatárolásának feloldását az IFRS és az adótörvény eltérően szabályozza. Az ebből adódó halasztott adókövetelés 4 092 MFt. A Csoportnál nincsen nem elismert halasztott adó eszköz.

6.7. Készletek

	MFt	
Készletek	2008.12.31	2007.12.31
Hálózati karbantartási anyagok	1 047	1 277
Segédanyagok	35	37
Tartalék alkatrész	87	124
Egyéb anyagok	17	21
Anyagok összesen	1 186	1 459
Göngyölegek	-	26
Közvetített szolgáltatások	36	16
Áruk beszerzési áron	146	7
Áruk összesen	182	49
Befejezetlen termelés és félkész termékek	-	-
Befejezetlen termelés és félkész termékek összesen	-	-
Összesen	1 368	1 508

A készletek záró állománya a 2007. december 31-i állapothoz képest 140 MFt-tal (9,28 %) csökkent, amely az anyagok értékének 273 MFt-os (18,71 %) csökkenésével és az áruk záró értékének 133 MFt-os (271,43 %) növekedésével magyarázható. Az áruk záró értékének növekedését a kábeldobok elszámolásának megváltozott folyamata, valamint a közvetített szolgáltatások záró értékének növekedése okozta.

A forgási sebesség a beszámolási időszakban (üzembiztonsági tartalékkal együtt) 6,62 fordulat, üzembiztonsági tartalék nélkül a forgási sebesség értéke 13,80 fordulat – azaz 26,5 nap –, amely közel azonos a 2007. évi értékkel (2007-ben az éves forgási sebesség 13,82 fordulat, azaz 26,4 nap).

Tekintettel azonban arra, hogy ezen készletek értéke és felhasználhatósága nem függ össze az idő múlásával, értékvesztés elszámolása nem indokolt.

6.8. Követelések

6.8.1. Vevői, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni követelések

	MFt	
Vevőkövetelés	2008.12.31	2007.12.31
Villamosenergia-vevők	38 923	30 484
Hálózathasználati díjas vevők	2 644	923
Egyéb vevők	2 480	3 821
Peres követelések	2 890	4 538
Értékvesztés	- 4 443	- 4 573
Vevőkövetelés összesen	42 494	35 193
Anyavállalattal szembeni követelés	-	1
Közös vezetésű vállalkozással szembeni követelés	5 879	1 613
Anyavállalat más leányvállalatával szembeni követelés	127	375
Társult vállalkozással szembeni követelés	11	4
Kapcsolt vállalkozással szembeni követelések	6 017	1 993
Egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni követelések	6	5
Követelések kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	6 023	1 998
Összesen	48 517	37 191

A vevőkövetelések értéke – kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal – együttesen 11 326 MFt-tal (30,45 %) nőtt a bázis évhez képest.

A vevőkategóriák áttekintésekor kiemelkedő változás figyelhető meg a villamosenergia-vevők körében. A villamosenergia-vevők záró értéke a bázis időszakhoz viszonyítva 8 439 MFt-tal (27,68 %) nőtt, amely az értékesítési volumennövekedés, az átlagár- és összetétel-változás együttes hatása.

A hálózathasználati díjas vevők záró értéke 1 721 MFt-tal (186,46 %) növekedett az előző üzleti évhez képest.

A kapcsolt vállalkozással szembeni követelések értéke 4 024 MFt-tal növekedett a bázisévhez képest. A változás meghatározó tényezői: 2008. január 1-jétől az ELMŰ Nyrt. a szabadpiaci kereskedelemhez szükséges villamos energia egy részét a Magyar Áramszolgáltató Kft.-től vásárolja, amellyel kapcsolatosan, szerződés szerint, havonta előleget fizet. További meghatározó tényező, hogy a tagvállalatoknak nyújtott szolgáltatások december havi időbeli elhatárolásának záró értéke magasabb, mint az előző üzleti évben.

A követelések valós értéke 2007.12.31-én és 2008.12.31-én megközelítően azonos a könyv szerinti értékkel.

6.8.2. Esedékes, értékvesztett vevőkövetelések**Esedékes, értékvesztett vevőkövetelések csoportos minősítés alapján**

Villamos energia vevők	2008.12.31		2007.12.31	
	Bruttó érték	Értékvesztés	Bruttó érték	Értékvesztés
1 - 30 nap közötti	-	-	-	-
31 - 60 nap közötti	-	-	12	4
61 - 90 nap közötti	-	-	-	-
91 - 120 nap közötti	491	49	-	-
121 - 180 nap közötti	566	284	993	255
181 - 360 nap közötti	667	500	558	280
360 napon túli	246	246	17	3
Csoportos minősítés alapján esedékes, értékvesztett összesen	1 970	1 079	1 546	542

MFt

Hálózathasználati díjas vevők	2008.12.31		2007.12.31	
	Bruttó érték	Értékvesztés	Bruttó érték	Értékvesztés
91 - 120 nap közötti	127	32	-	-
121 - 180 nap közötti	192	96	-	-
181 - 360 nap közötti	95	71	-	-
360 napon túli	-	-	-	-
Csoportos minősítés alapján esedékes, értékvesztett összesen	414	199	-	-

MFt

Egyéb vevők	2008.12.31		2007.12.31	
	Bruttó érték	Értékvesztés	Bruttó érték	Értékvesztés
91 - 120 nap közötti	12	3	43	11
121 - 180 nap közötti	7	2	93	46
181 - 360 nap közötti	29	14	9	9
360 napon túli	15	11	-	-
Csoportos minősítés alapján esedékes, értékvesztett összesen	63	30	145	66

MFt

Peresített vevők	2008.12.31		2007.12.31	
	Bruttó érték	Értékvesztés	Bruttó érték	Értékvesztés
360 napon túli	2 890	2 866	4 538	3 918
Csoportos minősítés alapján esedékes, értékvesztett összesen	2 890	2 866	4 538	3 918

MFt

Csoportosan minősített értékvesztések összesen:	5 337	4 174	6 229	4 526
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Esedékes, értékvesztett vevőkövetelések egyedi minősítés alapján

Megnevezés	2008.12.31		2007.12.31	
	Bruttó érték	Értékvesztés	Bruttó érték	Értékvesztés
Villamosenergia-vevők egyedi minősítés alapján	888	269	6 196	47
Egyedileg minősített vevőkövetelések összesen	888	269	6 196	47
MINDÖSSZESEN:	6 225	4 443	12 425	4 573

MFt

Az értékvesztés elszámolása a számviteli politikában meghatározott irányelvek szerint történt. A Csoport 2008. január 1-jétől megváltoztatta az értékvesztés-elszámolás módszerét, szigorította a villamosenergia-vevők esetében az értékvesztés-számítást, melynek következtében az elszámolt értékvesztés 1 072 MFt-tal növekedett. A Csoport 2008. január 1-jei értékvesztés-elszámolási módszertan-változtatását a piaci körülmények változása indokolta. Ennek megfelelően az egyetemes szolgáltatói csoportnál a hatályos jogszabály szerint vannak olyan fogyasztói csoportok, amelyek védeltséget élveznek. Ez azt jelenti, hogy a részükre nyújtott szolgáltatás a felszólítási folyamat eredménytelensége után sem szüntethető meg.

Vevőkövetelésekre elszámolt értékvesztés

Megnevezés	2008.12.31				Összesen
	Villamos energia vevők	Hálózathasználati díjas vevők	Egyéb vevők	Peresített vevők	
Nyitó érték	589	-	66	3 918	4 573
Időszaki növekedés	759	199	4	-	962
Időszaki csökkenés	-	-	40	1 052	1 092
Záró érték	1 348	199	30	2 866	4 443

Megnevezés	2007.12.31				Összesen
	Villamos energia vevők	Hálózathasználati díjas vevők	Egyéb vevők	Peresített vevők	
Nyitó érték	1 011	42	10	3 589	4 652
Időszaki növekedés	-	-	56	503	559
Időszaki csökkenés	422	42	-	174	638
Záró érték	589	-	66	3 918	4 573

A vevői követelésekre együttesen 4 443 MFt értékvesztés került elszámolásra, amely 130 MFt-tal alacsonyabb a bázis időszaki értéknél.

A vevőkövetelésekhez kapcsolódó hitelezési kockázattal jelen kiegészítő melléklet 3.1. és 3.4. fejezete is foglalkozik.

6.8.3. Egyéb követelések

Egyéb követelések	MFt	
	2008.12.31	2007.12.31
Dolgozói lakásépítési kölcsön (1 éven belüli rész)	20	21
Munkavállalókkal szembeni követelések	7	8
Költségvetéssel szembeni követelések	1 053	1 345
Szállítóknak adott előlegek, letét	1 621	2 370
Részesedésekkel, értékpapírokkal kapcsolatos követelések	-	13
Aktív időbeli elhatárolás	196	58
Egyéb követelések	215	1 215
Összesen	3 112	5 030

Az egyéb követelések értéke 3 112 MFt, amely 1 918 MFt-tal (38,13 %) alacsonyabb a bázis időszakhoz viszonyítva.

A költségvetéssel szembeni követelések 292 MFt-tal (21,71 %) csökkentek az előző évhez képest.

A szállítóknak adott előlegek értéke 1 621 MFt, amely 749 MFt-tal (31,60 %) alacsonyabb, mint a bázis időszaki érték. Ennek meghatározó tényezője a rendszerhasználati szolgáltatásokért tárgyidőszakban fizetett előlegek értéke.

Az egyéb követelések valós értéke 2007.12.31-én és 2008.12.31-én megközelítően azonos a könyv szerinti értékkel.

6.9. Pénzeszközök

MFt		
Pénzeszközök	2008.12.31	2007.12.31
Készpénz és csekkek	3	3
Elszámolási betétszámla	2 085	152
Elkülönített betétszámla	7	23
Átvezetési számlák	25	12
Összesen	2 120	190

MFt		
Bank megnevezése	Összeg	Átlagos betéti kamat
OTP Bank Nyrt.	1 912	6,41%
ING Bank Zrt.	172	6,91%
KHB Bank Zrt.	1	6,91%
Bankbetétek összesen	2 085	

Pénztár és egyéb átvezetési számlák	35
--	-----------

Pénzeszközök összesen	2 120
------------------------------	--------------

A Csoport pénzeszközei a fentiekben felsorolt megbízható pénzintézeteknél kerültek elhelyezésre.

A pénzeszközök záró állománya 2 120 MFt, amely a bázis időszakhoz viszonyítva 1 930 MFt-tal nőtt. A változás meghatározó tényezője az elszámolási betétszámla záró egyenlegének 1 933 MFt-os emelkedése az előző üzleti évhez viszonyítva.

6.10. Saját tőke

A saját tőke nagysága 108 485 MFt, amely az előző időszak záró egyenlegéhez viszonyítva 14 700 MFt-tal emelkedett. A változás a 2008. évben realizált eredmény (25 633 MFt) és a 2007. évi eredmény után fizetett osztalék (10 933 MFt) együttes hatása.

A tőkeszerkezeten belüli további változás, hogy a 2007. évi időszaki eredmény eredménytartalékba helyezése megtörtént.

MFt

KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE LEVEZETÉS	Jegyzett tőke	Felhalmozott eredmény	Saját tőke összesen
Könyv szerinti érték 2007.01.01.	60 744	25 120	85 864
Növekedés	-	23 107	23 107
Időszaki eredmény	-	23 107	23 107
Csökkenés	-	15 186	15 186
Osztalékfizetés	-	15 186	15 186
Könyv szerinti érték 2007.12.31.	60 744	33 041	93 785
Könyv szerinti érték 2008.01.01.	60 744	33 041	93 785
Növekedés	-	25 633	25 633
Időszaki eredmény	-	25 633	25 633
Csökkenés	-	10 933	10 933
Osztalékfizetés	-	10 933	10 933
Könyv szerinti érték 2008.12.31.	60 744	47 741	108 485

Jegyzett tőke	Részvények száma		Részvények névértéke (Ft)	Összesen (Ft)
	Törzsrészvények (db)	Elsőbbségi részvény (db)		
2007.01.01	6 074 440	1	10 000	60 744 410 000
2007.12.31	6 074 441	-	10 000	60 744 410 000
2008.12.31	6 074 441	-	10 000	60 744 410 000

6.11. Hosszú lejáratú kötelezettségek

6.11.1. Halasztott bevételek

MFt

Halasztott bevételek	2008.12.31	2007.12.31
Hálózatfejlesztési hozzájárulás	28 690	28 774
Leltári többlet és egyéb halasztott bevételek	112	113
Összesen	28 802	28 887

A halasztott bevételek között kerül kimutatásra a véglegesen átvett hálózatfejlesztési hozzájárulások és a térítésmentesen átvett eszközérték elhatárolásának 28 802 MFt-os záró állománya, amely 85 MFt-tal csökkent a bázisévhez viszonyítva.

A beszámolás évében a térítés nélkül átvett eszközök és hálózatfejlesztési források elhatárolt értéke 3 747 MFt. A térítés nélkül átvett eszközök és az átvett források felhasználásából megvalósult eszközök tárgyidőszaki értékcsökkenésével megegyezően, 3 832 MFt összegű kivezetés történt.

6.12. Rövid lejáratú kötelezettségek

A rövid lejáratú kötelezettségek záró értéke 2 507 MFt-tal (4,62 %) növekedett a 2007. évhez viszonyítva.

6.12.1. Rövid lejáratra kapott hitelek

MFt

Kapott hitelek	2008.12.31	2007.12.31
Hosszú lejáratra kapott hitelek	-	-
Rövid lejáratra kapott hitelek	22 374	21 597
Folyószámlahitelek	22 374	21 597
Összesen	22 374	21 597

Bank megnevezése	Összeg (MFt)	Lejárat ideje	Fedezet	Átlagos kamatláb (%)
CIB Hungária Bank Zrt.	3 950	2009.04.17	negative pledge; pari passu	8,41
ING Bank Zrt.	1 795	2009.06.19	negative pledge; pari passu	8,65
MKB Bank Nyrt.	1 288	2009.06.25	negative pledge; pari passu	8,65
K&H Bank Nyrt.	8 341	2009.04.29	negative pledge; pari passu	8,41
CIB Hungária Bank Zrt. (Rulírozó hitel)	7 000	2009.03.16	negative pledge; pari passu	8,41
Rövid lejáratra kapott hitelek összesen	22 374			

A Csoport rövid távú finanszírozási igényei – saját forráson kívül – rövid lejáratú hitelek igénybevételét is szükségessé tették. A rövid lejáratra kapott hitelek értéke 22 374 MFt, amely az előző évi értékhez (21 597 MFt) képest 777 MFt-tal (3,60 %) növekedett.

A Csoport 2008. július 1-jével – „Energy SAP Master” (ESM) rendszerváltás során – bevezette az ESM PM modulját. A PM modul bevezetését követően az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft. által kiszámlázott szolgáltatások (beruházás, karbantartás) azonnali fizetési határidővel pénzügyi rendezésre kerültek, amely a pénzügyi kötelezettségek jelentős növekedését okozta.

A bankok hitelbiztosítékként az ún. „teheralapítási tilalom (negative pledge)” és "követelések azonos rangsorolása (pari passu)" kötelezettségvállalásokat kötötték ki. Ennek megfelelően a hitelfelvétel során a Csoport által képviselt általános vállalati rizikó kerül elsődleges kockázatként figyelembevételre. A Csoport eszközeit zálogjog vagy egyéb hasonló kötelezettség nem terheli.

A rövid lejáratra kapott hitelek valós értéke 2007.12.31-én és 2008.12.31-én megközelítően azonos a könyv szerinti értékkel.

6.12.2. Céltartalékok és függő kötelezettségek

MFt

Céltartalékok	Előnyugdíj	Végkielégítés	Szabadság	Jogi perek/viták	Környezet-védelmi helyreállítás	Megállapodásos bér	Jövőbeni kötelezettség	Összesen
2007.01.01	227	22	14	175	309	6	-	753
Céltartalék növekedése	28	-	-	18	598	12	-	656
Fel nem használt céltartalék feloldása	-	21	-	132	804	6	-	963
Az év során felhasznált céltartalék	164	-	4	-	98	-	-	266
2007.12.31	91	1	10	61	5	12	-	180
Céltartalék növekedése	-	119	3	150	160	-	2 479	2 911
Fel nem használt céltartalék feloldása	-	-	-	-	-	-	-	-
Az év során felhasznált céltartalék	91	-	10	-	-	6	-	107
2008.12.31	-	120	3	211	165	6	2 479	2 984

MFt

A teljes céltartalék megbontása	2008.12.31	2007.12.31
- hosszú távú	-	-
- rövid távú	2 984	180
Összesen	2 984	180

Céltartalékok ütemezése	MFt							
	Előnyugdíj	Végkielégítés	Szabadság	Jogi perek/viták	Környezet- védelmi helyreállítás	Megállapodásos bér	Jövőbeni kötelezettség	Összesen
2009	-	120	3	211	165	6	2 479	2 984
Rövid távú céltartalékok összesen	-	120	3	211	165	6	2 479	2 984
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
Hosszú távú céltartalékok összesen	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	-	120	3	211	165	6	2 479	2 984

A rövid lejáratú céltartalékok záró állománya 2 984 MFt, amely 2 804 MFt-tal nőtt a bázis időszakhoz viszonyítva. Tárgyévben hosszú lejáratú céltartalék képzésére nem került sor.

A Csoport a gazdasági érdekek érvényesítésének felelőssége mellett nagy hangsúlyt fektet azokra a munkavállalókra, akiknek aktív munkaviszonya megszűnik. A beszámolás időszakában a végkielégítésre képzett céltartalék összege 119 MFt-tal meghaladta a bázis időszaki értéket.

Az IAS 19 standard szerint a ki nem vett szabadságra képzett céltartalék záró állománya 3 MFt, amely 7 MFt-tal kevesebb, mint az előző üzleti évben.

A jogi perekre/vitákra képzett céltartalékok értéke 150 MFt-tal növekedett az előző üzleti évhez képest, amely a Csoport ellen irányuló passzív perek várható kifizetéseire került megképzésre.

A beszámolás időszakában a Csoport a várható környezetvédelmi kötelezettségekre 165 MFt céltartalékot képzett, ami elsősorban a bekövetkezett környezetvédelmi károk és mulasztások okozta kár fedezésére szolgál.

A jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék 2 479 MFt. A hatósági szabályozások meghatározzák az egyetemes szolgáltatás árképzését, és maximalizálják az elérhető árrés mértékét. Mivel a Csoport a rendeletben meghatározottnál magasabb fajlagos árrést ért el, ezért a különbözet megtérítésére visszafizetési kötelezettsége keletkezett.

A céltartalék összege a Csoport kimutatásai alapján készült becslésen alapul, annak tényleges összege az egyeztetések függvényében változhat.

6.12.3. Szállítói, kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni kötelezettségek

Magnevezés	MFt	
	2008.12.31	2007.12.31
Beruházási szállítók	822	908
Egyéb szállítók	12 483	19 692
Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból	13 305	20 600
Közös vezetésű vállalkozással szembeni kötelezettségek	12 726	8 676
Anyavállalat más leányvállalatával szembeni kötelezettségek	1 718	525
Társult vállalkozással szembeni kötelezettségek	98	115
Kapcsolt vállalkozással szembeni kötelezettségek	14 542	9 316
Egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni kötelezettségek	24	3
Kötelezettségek kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	14 566	9 319
Összesen	27 871	29 919

A szállítók állománya – kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal együtt – 2 048 MFt-tal (6,85 %) csökkent a bázisévhez képest.

E csoporton belül az áruszállításból és szolgáltatásból keletkező kötelezettség – kapcsolt és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozások nélkül – 7 295 MFt-tal (35,41 %) csökkent az előző üzleti évhez képest; ezen belül a beruházási szállítók értéke 86 MFt-tal, az egyéb szállítók értéke pedig 7 209 MFt-tal csökkent.

A változás meghatározó tényezője, hogy a fizetett rendszerhasználati díjak elhatárolt értéke csökkent a bázis időszakhoz viszonyítva.

A kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettség értéke 14 542 MFt, amely 5 226 MFt-tal magasabb az előző időszaki értéknél.

A Csoport 2008. július 1-jével – az „Energy SAP Master” (ESM) rendszerváltás során – bevezette az ESM PM modulját. A PM modul bevezetését követően az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft. által kiszámlázott szolgáltatások (beruházás, karbantartás) azonnali fizetési határidővel pénzügyi rendezésre kerültek, ami a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek mérlegfordulónapi záró értékét jelentősen csökkentette.

6.12.4. Egyéb kötelezettségek

	MFt	
Egyéb kötelezettségek	2008.12.31	2007.12.31
Munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	141	129
Költségvetéssel szembeni kötelezettségek	1 918	1 311
Passzív időbeli elhatárolások	334	307
Egyéb kötelezettségek	1 187	859
Összesen	3 580	2 606

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek záró értéke 3 580 MFt, a bázis időszakhoz viszonyítva 974 MFt-tal magasabb. A változás meghatározó tényezői a költségvetéssel szembeni kötelezettségek 607 MFt-os, és az egyéb kötelezettségek 328 MFt-os növekedése.

7. EREDMÉNYKIMUTATÁS ELEMZÉSE

7.1. Értékesítés árbevétele

	MFt	
Értékesítés árbevétele	2008.12.31	2007.12.31
Villamosenergia-értékesítés árbevétele	247 635	250 230
Villamosenergia-értékesítéshez kapcsolódó direkt adó (fizetett energiaadó)	- 1 110	- 1 064
Szabálytalan vételezés árbevétele	115	130
Rendszerhasználati díj árbevétele	18 068	7 465
Hálózatfejlesztési hozzájárulás	3 832	3 821
Egyéb árbevétel	11 327	8 646
Eladott áruk árbevétele	7 340	8 126
Összesen	287 207	277 354

Az értékesítés árbevétele 287 207 MFt, ami 9 853 MFt-tal (3,55 %) meghaladja a 2007. évi értéket.

A nettó árbevétel 85,84 %-át a villamosenergia-értékesítés teszi ki, amely a bázis időszakhoz viszonyítva 2 641 MFt-tal (1,06 %) csökkent.

2008. január 1-jétől a villamosenergia-piacon megszűnt a közüzemi értékesítési forma, az ellátást az egyetemes szolgáltatók és a versenypiaci kereskedők biztosítják. A fogyasztás növekedése mellett pozitív hatású változás a nem lakossági fogyasztóknak a szabadpiacról a közüzembe való visszatérése, ezáltal az értékesítés mennyiségi növekedése, illetve 2008. január 1-jétől az egyetemes szolgáltató által érvényesíthető 9,8 %-os (MEH által javasolt maximális) áremelés.

A fizetett energiaadó összege 1 110 MFt, amely a bázis időszakhoz viszonyítva 46 MFt-tal nőtt. A változás meghatározó tényezője az értékesített villamos energia mennyiségének növekedése.

Az elosztóhálózat használatáért a fogyasztók rendszerhasználati díjat fizetnek a Csoportnak. A 2008. gazdasági évben az átviteli, rendszerirányítási, rendszerszintű szolgáltatások díjából és elosztói díjból – együttesen rendszerhasználati díjakból – a Csoportnak 18 068 MFt árbevétele származott, amely 10 603 MFt-tal magasabb a bázis időszaki értéknél.

Az értékcsökkenéssel arányosan elszámolt hálózatfejlesztési hozzájárulás 11 MFt-tal (0,29 %) növekedett a 2007. évhez viszonyítva.

Az energiaértékesítéshez nem kapcsolódó egyéb árbevétel tárgyidőszaki értéke 11 327 MFt, amely 2 681 MFt-tal (31,01 %) magasabb a bázis időszaki értéknél.

A változást elsődlegesen a csoportbeli tagvállalatoknak nyújtott szolgáltatások árbevételének növekedése és a kapcsolt vállalkozásoknak értékesített anyagok árbevételének növekedése okozta.

Az eladott áruk árbevétele a tárgyidőszakban 7 340 MFt, amely 786 MFt-tal (9,67 %) alacsonyabb a bázis időszaki értéknél.

7.2. Aktivált saját teljesítmények

	MFt	
Aktivált saját teljesítmények értéke	2008.12.31	2007.12.31
Saját termelésű készletek állományváltozása	-	2
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	50	79
Összesen	50	77

Az aktivált saját teljesítmények értéke 50 MFt, ami 27 MFt-os csökkenést jelent a bázis időszakhoz képest.

7.3. Egyéb üzemi bevételek

	MFt	
Egyéb üzemi bevételek	2008.12.31	2007.12.31
Immateriális javak, tárgyi eszközök értékesítése	209	114
Behajthatatlan követelésekre befizetett összeg	42	42
Bérbeadásból származó bevétel	544	504
Egyéb kapott osztalék és részesedés	125	125
Működésből származó árfolyamnyereség	-	3
Bevétel költségáthárításból, továbbszámlázásból	948	2 137
Káreseményekkel kapcsolatos bevételek	440	68
Egyéb eredményt növelő tételek	408	148
Összesen	2 716	3 141

Az egyéb üzemi bevételek az előző üzleti évhez viszonyítva 425 MFt-tal (13,53 %) csökkentek.

Az egyéb üzemi bevételek értékét befolyásoló jelentősebb tételek: az immateriális javak és tárgyi eszközök értékesítése 95 MFt-tal, a káreseményekkel kapcsolatos bevételek 372 MFt-tal, az egyéb nem részletezett bevételek 260 MFt-tal nőttek, míg a költségáthárításból, továbbszámlázásból származó bevételek 1 189 MFt-tal csökkentek a bázis időszakhoz viszonyítva.

7.4. Értékcsökkenési leírás

	MFt	
Értékcsökkenési leírás	2008.12.31	2007.12.31
Immateriális javak	884	807
Tárgyi eszközök	10 185	9 754
Összesen	11 069	10 561

A tárgyidőszaki értékcsökkenési leírás 11 069 MFt, amely 508 MFt-tal magasabb a bázis időszaki értéknél.

7.5. Anyagjellegű ráfordítások

Anyagjellegű ráfordítás	MFt	
	2008.12.31	2007.12.31
Anyagköltség	771	729
Eladott áruk beszerzési értéke	167 534	149 930
- Ebből: villamosenergia-beszerzés	160 591	142 065
Hálózathasználati díjak, átviteli díjak	28 896	58 550
Egyéb igénybe vett szolgáltatások	32 221	28 222
Összesen	229 422	237 431

A Csoport tárgyévi anyagjellegű ráfordítása 229 422 MFt, amely 8 009 MFt-tal (3,37 %) alacsonyabb az előző időszaki értéknél. A változást elsősorban az eladott áruk beszerzési értékének (ezen belül a villamosenergia-beszerzés) növekedése és a fizetett rendszerhasználati díjak csökkenése okozta.

Az eladott áruk beszerzési értéke a bázis időszakhoz viszonyítva 17 604 MFt-tal (11,74 %) növekedett. Az eladott áruk beszerzési értékének 95,86 %-át a villamos energia beszerzési értéke (saját fogyasztás nélkül), 4,14 %-át az anyageladás kivezetett könyv szerinti értéke teszi ki.

A villamos energia beszerzési értéke 18 526 MFt-tal (13,04 %) növekedett a bázis időszakhoz viszonyítva. A változás a fogyasztói forgalom növekedésének és a vásárlási egységár emelkedésének a következménye.

A fizetett átviteli, rendszerirányítási, rendszerszintű szolgáltatási és elosztói díjak – együttesen rendszerhasználati díjak – az előző időszakhoz képest 29 654 MFt-tal (50,65 %) csökkentek.

A fizetendő rendszerhasználati díjak változását meghatározza az átlagárak csökkenése, amely az előző üzleti évhez képest megváltozott tarifastruktúrából adódik.

A kiegyenlítői energia díj a tárgy időszakban átsorolásra került a fizetett rendszerhasználati díjak közül az eladott áruk beszerzési értékébe.

A Csoport anyagköltsége 771 MFt, mely 42 MFt-tal (5,76 %) nőtt a bázis időszakhoz képest. A változást elsősorban az anyagárak növekedése okozta.

Az egyéb igénybevett szolgáltatások 3 999 MFt-tal (14,17 %) növekedtek az előző évhez viszonyítva. A költségek emelkedését elsősorban a működéshez szükséges, csoportbeli tagvállalatoktól igénybevett szolgáltatások (pl. üzemzavar elhárítás, üzemviteli szolgáltatás, hálózat-karbantartási szolgáltatás, ügyfélszolgálati tevékenység, számlázási tevékenység stb.) okozták.

7.6. Személyi jellegű ráfordítások

M Ft		
Személyi jellegű ráfordítások	2008.12.31	2007.12.31
Bérek és fizetések	3 113	2 383
Nyugdíjjárulék	715	786
Egészségbiztosítási járulék és egyéb személyi jellegű ráfordítások	580	556
Személyi jellegű céltartalékok	- 35	- 155
Összesen	4 373	3 570

A személyi jellegű ráfordítások 2008. évben összesen 803 M Ft-tal (22,49 %) növekedtek az előző üzleti évhez képest.

A bérek és fizetések 730 M Ft-os (30,63 %) növekedése elsődlegesen a bérfelállításnak és a munkavállalók decemberi premizálásának a következménye. A változás további tényezője, hogy 2008. január 1-jétől törvényi szabályozás alapján az alkalmazotti áramdíj-kedvezmény egyéb személyi jellegű költségként kerül elszámolásra.

A személyi jellegű ráfordításokra képzett és felhasznált céltartalék (végkielégítés, ki nem vett szabadság, megállapodásos bér) nettó összegének változása, amely a tárgyévben felmerült olyan költségek összegéből adódik, amelyre az előző üzleti évben céltartalék lett képezve, illetve ezen jogcím kapcsán képzett céltartalék feloldásából, továbbá a tárgyévi képzés, illetve a fel nem merülés miatti feloldás nettó összegéből adódik, 35 M Ft-tal csökkentette a személyi jellegű ráfordítások értékét a tárgyidőszakban.

Időszak / Állománycsoport		Átlagosan foglalkoztatott munkavállalók statisztikai létszáma (fő)
2008.12.31	Fizikai	55
	Szellemi	467
	Összesen	522
2007.12.31	Fizikai	59
	Szellemi	443
	Összesen	502

7.7. Egyéb üzemi ráfordítások

	MFt	
Egyéb üzemi ráfordítások	2008.12.31	2007.12.31
Káreseményekkel kapcsolatos ráfordítások	4	149
Tárgyi eszközök és immateriális javak selejtezés miatti kivezetése	258	198
Belföldi követelésekre elszámolt értékvesztés	384	119
Behajthatatlan követelések leírt összege, elengedett követelések	1 839	754
Működésből származó árfolyamveszteség	5	-
Bérelti díjak, haszonbérlet és lízing	219	202
Céltartalékképzésből és -feloldásból származó eredmény	2 839	- 417
Illetékek, hozzájárulások	285	256
Egyéb eredményt csökkentő tételek	5 763	4 937
- Ebből környezetvédelmi költségek	132	114
Összesen	11 596	6 198

Az üzemi eredményt befolyásoló ráfordítások közül 4,52 %-ot tesznek ki az egyéb ráfordítások, melyek az előző évhez képest 5 398 MFt-tal (87,09 %) növekedtek.

A tárgyi eszközök és az immateriális javakkal kapcsolatban elszámolt selejtezés miatti kivezetés nettó értéke 258 MFt, amely 60 MFt-tal nőtt az előző évhez képest. A Csoport mérlegfordulónapon megvizsgálta, hogy van-e objektív bizonyíték valamely tárgyi eszköz vagy immateriális jószág selejtezés miatti kivezetésének szükségességére. A tárgyi eszközök tárgyévben elszámolt selejtezés miatti kivezetésének nettó összege több, egyedileg nem jelentős tételből tevődik össze. Ezek esetében a selejtezést kiváltó tényezők a fizikai avulás, illetve az eszköz károsodása volt.

A beszámolás időszakában elszámolt behajthatatlan követelések hitelezési vesztesége és az elengedett követelések együttes összege 2 223 MFt, mely 1 350 MFt-tal magasabb az előző időszaki értéknél.

A céltartalékképzés és -feloldás, amely nem tartalmazza a személyi jellegű céltartalékok változásának eredményhatását, mivel azok a személyi jellegű ráfordítások között kerülnek elszámolásra, nettó összege 2 839 MFt, amely a bázis időszakhoz viszonyítva 3 256 MFt-tal nőtt. A beszámolás időszakában a Csoport által képzett és feloldott – egyéb üzemi ráfordítások között elszámolt – céltartalékok az alábbiak szerint változtak.

A várható környezetvédelmi kötelezettségekre 160 MFt céltartalék-képzés történt, a jövőbeni kötelezettségekre 2 479 MFt-ot képzett a Csoport tárgyidőszakban. A függő kötelezettségekre (jogi perekre és vitákra) képzett tárgyévi céltartalék 150 MFt. A beszámolás időszakában képzett és feloldott céltartalékok nettó értékének (2 839 MFt) 87,32 %-át a beszámolás évében új elemként megjelenő jövőbeni kötelezettségre képzett céltartalék 2 479 MFt-os összege teszi ki.

7.8. Részesedés a tőkemódszerrel elszámolt vállalkozások eredményéből

MFt		
Részesedés a tőkemódszerrel elszámolt vállalkozások eredményéből	2008.12.31	2007.12.31
Tőkemódszerrel bevont vállalkozások arányos időszaki eredménye	1 074	1 133
Összesen	1 074	1 133

A tőkemódszerrel elszámolt vállalkozások tárgyévi eredményének arányos összege 1 074 MFt, amely az előző üzleti évhez viszonyítva 59 MFt-tal csökkent. Ez az eredménykategória a tőkemódszerrel konszolidált társaságoknak az ELMŰ Nyrt. tulajdoni hányadával számított időszaki eredményét tartalmazza.

A tőkemódszer szerint konszolidált közös vezetésű vállalkozások közül a beszámolás időszakában a legjövedelmezőbb társaság a Magyar Áramszolgáltató Kft. volt, amely 1 459 MFt-tal növelte a Csoport konszolidált eredményét.

7.9. Pénzügyi műveletek eredménye

MFt		
Megnevezés	2008.12.31	2007.12.31
Pénzintézetektől kapott kamatok	1 249	811
Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	3	6
Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	419	468
Pénzügyi műveletek bevételei	1 671	1 285
Pénzintézeteknek fizetett kamatok	3 304	2 153
Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	16	2
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	57	134
Pénzügyi műveletek ráfordításai	3 377	2 289
Pénzügyi műveletek eredménye	- 1 706	- 1 004

A pénzügyi műveletek eredménye a bázis időszakhoz képest 702 MFt-tal alacsonyabb.

A pénzügyi bevételek 386 MFt-os növekedésével párhuzamosan a pénzügyi ráfordítások 1 088 MFt-tal nőttek a bázis időszakhoz képest.

A változás oka, hogy a 2007. évi osztalékfizetés, valamint a vevői kintlévőség növekedése és a szállítói kötelezettség csökkenése nagyobb arányú hitelfelvételt tett szükségessé. Ennek következtében a kamatterhek jelentősen megemelkedtek.

7.10. Adóráfordítás

MFt		
Nyereségadók	2008.12.31	2007.12.31
Társasági adó és különadó	- 4 598	- 2 369
Halasztott adó	- 965	- 3 875
Iparüzési adó	- 1 685	- 1 331
Összesen	- 7 248	175

MFt		
Nyereségadó levezetése	2008.12.31	2007.12.31
IFRS szerinti adózás előtti eredmény	32 881	22 941
22% -on számított adó	- 7 234	- 5 047
Adóalap részét nem képező tételek adóhatása	324	5 635
Le nem vonható költségek adóhatása	- 88	- 19
Az egyéb nyereségadók társasági adóalap csökkentő hatásának adóhatása	270	213
Egyéb nyereségadók eltérő adóalapjának adóhatása	- 619	- 609
Adótörvény szerinti veszteségre képzett halasztott adó leírása	99	1
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 7 248	175

Az adóráfordítás 7 248 MFt-os összegéből a társasági adó és különadó 4 598 MFt, a helyi iparüzési adó 1 685 MFt, az IFRS konszolidált halasztott adóráfordítás 965 MFt.

22 %-on számított adó

A levezetés ezen sora tartalmazza a társasági adó (16 %), a különadó (4 %) és a helyi iparüzési adó (2 %) összesített kalkulált ráfordítás értékét.

Adóalap részét nem képező tételek adóhatása

Az adóalap részét nem képező tételek legnagyobb részét a jogi szétválás kapcsán keletkezett nem adózó bevételek, a különböző nonprofit szervezeteknek juttatott adományok és a társasági adó alapjából levonható fejlesztési költségek teszik ki, illetve ide tartozik a közös vezetésű vállalatok eredményéből való részesedés, hiszen azt az adózás előtti eredmény adózás utáni összegben tartalmazza. Ez a sor tartalmazza a fenti tételek adóhatásait.

Le nem vonható költségek adóhatása

A levezetés ezen sora tartalmazza a le nem vonható költségek – idő előtt leírt követelések, bizonyos értékvesztések és reprezentációs költségek – adóhatását.

Az egyéb nyereségadók társasági adóalap-csökkentő hatása

Ezek a magyarországi egyéb nyereségadók a társasági adó számításakor csökkentő tételként vehetők figyelembe. Ezen felül a fizetett helyi iparűzési adó bizonyos százalékaival még tovább csökkenthető a társasági adóalap (2007-ben és 2008-ban 100%).

Egyéb nyereségadók eltérő adóalapjának adóhatása

Az Egyéb nyereségadók eltérő adóalapjának adóhatása olyan Magyarországon fizetendő helyi és központi adókat tartalmaznak, amelyeket a vállalatok bizonyos nettó módon számított eredménye alapján állapítanak meg, a társasági adóalapnál egy lényegesen magasabb adóalapból kiindulva. Mivel a levezetés első sora egy átlagos adókulccsal számított elméleti adó összegét mutatja, a Csoport magyar tagvállalatai esetében a különadó és a helyi iparűzési adó korrekciós tételként jelenik meg a kalkulációban.

Adótörvény szerinti veszteségre képzett halasztott adó leírása

Az adótörvény szerinti felhalmozott veszteségek halasztott adó hatása csak olyan mértékben kerül elismerésre, amennyire azok jövőbeni realizálhatósága valószínűsíthető. A várhatóan nem realizálható veszteségre képzett halasztott adót leírjuk, vagy eleve nem ismerjük el.

7.11. Részvényinformációk

Megnevezés	2008.12.31	2007.12.31
A vállalat részvényesei számára felosztható nyereség (MFt)	25 633	23 116
Kibocsátott törzsrészvények számának súlyozott átlaga (kivéve a visszavásárolt saját részvények)	6 074 441	6 074 441
Egy részvényre jutó nyereség (Ft/részvény)	4 220	3 805
Hígított egy részvényre jutó nyereség (Ft/részvény)	4 220	3 805

Az egy részvényre jutó nyereség a tárgyidőszaki nyereség és a törzsrészvények hányadosa alapján 2008. évben 4 220 forint. A hígított egy részvényre jutó nyereség a Csoport esetében megegyezik a törzsrészvényekkel számított értékkel, mert nem rendelkezik részvényopcióval. A Csoport visszavásárolt saját részvénnyel nem rendelkezik.

7.12. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók

	MFt	
Megnevezés	2008	2007
RWE AG	-	5
ELMŰ Nyrt.	-	-
Áru- és szolgáltatás értékesítés anyavállalat felé	-	5
ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.	-	-
Áru- és szolgáltatás értékesítés leányvállalat felé	-	-
Magyar Áramszolgáltató Kft.	50	20
Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.	73	134
Sinergy Kft.	167	20
ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	5 849	4 398
ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	5 949	6 907
Áru- és szolgáltatás értékesítés közös vezetésű vállalkozás felé	12 088	11 479
ÉMÁSZ Nyrt.	1 406	1 228
ÉMÁSZ Hálózati Kft.	404	373
RWE Energy AG	-	1
RWE COM GmbH	-	21
RWE EnBW Magyarország Energiaszolgáltató Kft.	-	5
RWE IT GmbH	9	-
RWE Energy Hungária Kft.	-	2
Áru- és szolgáltatás értékesítés anyavállalat más leányvállalata felé	1 819	1 630
Hochtief Hungária Kft.	-	5
Fővárosi Gázművek Zrt.	-	36
Áru- és szolgáltatás értékesítés társult vállalkozás felé	-	41
Áru- és szolgáltatás értékesítés kapcsolt felek felé összesen	13 907	13 155

	MFt	
Megnevezés	2008	2007
ÉMÁSZ Nyrt.	-	-
Tárgyi eszköz és immateriális javak értékesítése anyavállalat más leányvállalatától	-	-

MFt		
Megnevezés	2008	2007
ELMŰ Nyrt.	-	-
Áru- és szolgáltatás beszerzés anyavállalattól	-	-
ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.	-	-
Áru- és szolgáltatás beszerzés leányvállalattól	-	-
Magyar Áramszolgáltató Kft.	40 956	42
Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.	740	14
Sinergy Kft.	-	388
ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	10 714	8 399
ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	7 369	11 820
Áru- és szolgáltatás beszerzés közös vezetésű vállalkozástól	59 779	20 663
ÉMÁSZ Nyrt.	1 291	1 531
ÉMÁSZ Hálózati Kft.	28	92
RWE EnBW Magyarország Energiaszolgáltató Kft.	-	631
RWE Energy AG	-	2
RWE Energy Hungária Kft.	10	34
RWE Systems AG	26	28
RWE Systems Magyarország Kft.	-	3
RWE Systems Applications GmbH	-	22
RWE IT GmbH	1 175	-
RWE Systems Computing GmbH	-	280
Áru- és szolgáltatás beszerzés anyavállalat más leányvállalatától	2 530	2 623
Hochtief Hungária Kft.	-	1 103
Fővárosi Gázművek Zrt.	-	90
Áru- és szolgáltatás beszerzés társult vállalkozástól	-	1 193
Áru- és szolgáltatás beszerzés kapcsolt felektől összesen	62 309	24 479

MFt		
Megnevezés	2008	2007
ELMŰ Nyrt.	-	-
Pénzügyi és egyéb műveletek ráfordításai anyavállalattal szemben	-	-
Sinergy Kft.	-	9
ELMŰ-ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	-	86
Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.	100	-
ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	-	146
Pénzügyi és egyéb műveletek ráfordításai közös vezetésű vállalkozástól	100	241
ÉMÁSZ Nyrt.	-	124
Pénzügyi és egyéb műveletek ráfordításai anyavállalat más leányvállalatától	-	124
Hochtief Kft	25	-
ESMA Zrt	100	-
Pénzügyi és egyéb műveletek bevételei társult vállalkozással szemben	125	-
Pénzügyi és egyéb műveletek ráfordításai kapcsolt felektől összesen	225	365

MFt		
Megnevezés	2008	2007
ÉMÁSZ Nyrt.	-	-
Pénzügyi és egyéb műveletek bevételei anyavállalat más leányvállalatától	-	-

MFt		
Megnevezés	2008	2007
ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	13 057	14431
Tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése közös vezetésű vállalkozástól	13 057	14 431
RWE Energy AG	-	74
RWE Systems Computing GmbH	-	415
RWE Systems Magyarország Kft.	-	315
RWE Systems AG	-	-
Tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése anyavállalat más leányvállalatától	-	804
Hochtief Hungária Kft.	-	124
Tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése társult vállalkozástól	-	124
Tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése kapcsolt vállalkozástól összesen	13 057	15 359

MFt		
Megnevezés	2008.12.31	2007.12.31
RWE AG	-	-
Követelés anyavállalattal szemben	-	-
ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.	-	-
Követelés leányvállalattal szemben	-	-
Magyar Áramszolgáltató Kft.	2 396	1
Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.	20	71
Sinergy Kft.	2	-
ELMŰ - ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	1 417	540
ELMŰ - ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	2 044	1 001
Követelés közös vezetésű vállalkozással szemben	5 879	1 613
ÉMÁSZ Nyrt.	112	393
ÉMÁSZ Hálózati Kft.	14	-
RWE EnBW Magyarország Energiaszolgáltató Kft.	1	1
RWE Energy Hungaria Kft.	-	-
Követelés anyavállalat más leányvállalatával szemben	127	376
Hochtief Hungária Kft.	7	-
Fővárosi Gázművek Zrt.	4	4
Követelés társult vállalkozással szemben	11	4
Követelés kapcsolt felekkel szemben összesen	6 017	1 993

MFt		
Megnevezés	2008.12.31	2007.12.31
RWE AG	-	-
Kötelezettség anyavállalattal szemben	-	-
ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.	-	-
Kötelezettség leányvállalattal szemben	-	-
Magyar Áramszolgáltató Kft.	3 302	42
Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.	-	-
Zugló-Therm Kft.	-	149
ELMŰ - ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Kft.	2 207	1 239
ELMŰ - ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft.	7 217	7 246
Kötelezettség közös vezetésű vállalkozással szemben	12 726	8 676
ÉMÁSZ Nyrt.	189	318
ÉMÁSZ Hálózati Kft.	1	-
RWE Energy AG	1	-
RWE EnBW Magyarország Energiaszolgáltató Kft.	83	-
RWE Systems Magyarország Kft	-	207
RWE Systems Applications GmbH	-	-
RWE Systems Computing GmbH	-	-
Süwag Kundenservice GmbH	47	-
RWE IT GmbH	1 397	-
Kötelezettség anyavállalat más leányvállalatával szemben	1 718	525
Fővárosi Gázművek Zrt	-	8
Hochtief Hungaria Kft.	98	107
Kötelezettség társult vállalkozással szemben	98	115
Kötelezettség kapcsolt felekkel szemben összesen	14 542	9 316
Követelés és kötelezettség egyenlege	- 8 525	- 7 323

A lízingforgalmakkal kapcsolatban bemutatott információkat lásd a 6.1. Tárgyi eszközök pontban, a konszolidációba teljes körűen bevont, illetve a társult és a közös vezetésű vállalkozásokra vonatkozóan. A fenti táblázatokban kapcsolt vállalkozásként kimutatott felek köre nem azonos a konszolidációba bevont vállalkozások körével.

MFt		
Megnevezés	2008. évi járandóság összesen	2007. évi járandóság összesen
Igazgatóság	337	328
Felügyelő Bizottság	22	18
Összesen	359	346

2007. évben az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság járandóságának összege 346 MFt volt, amely a beszámolás évére 13 MFt-tal (3,76 %) nőtt.

A Csoport a beszámolás időszakában a Felügyelő Bizottság részére 22 MFt tiszteletdíjat, az Igazgatóság részére 21 MFt tiszteletdíjat és 316 MFt költségtérítést fizetett.

8. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

8.1. Környezetvédelem

A Csoport a környezet védelme érdekében egyaránt ügyel a talaj- és a levegőszennyezés megakadályozására, a veszélyes hulladékok kezelésének biztonságos megoldására, az alacsony zajkibocsátásra és az élővilág védelmére.

A Környezetközpontú Irányítási Rendszer célja, hogy a környezetvédelmi jogszabályok betartása mellett, a Csoport olyan előre megtervezett tevékenységeket végezzen, ellenőrizzen, és helyesbítő, megelőző intézkedéseket hozzon, amellyel csökkenthetőek, illetve elkerülhetőek a környezeti terhelések, szennyezések.

A nagyobb mennyiségben keletkezett veszélyes hulladékokat az alábbi táblázat mutatja:

Veszélyes hulladék megnevezése	2008 (kg/év)	2007 (kg/év)	Index (%)
Kondenzátor	-	320	-
Akkumulátor	500	1 360	36,76
Izzók	170	1 216	13,98
Kátrányos faoszlop	-	1 200	-
Gumiabroncs	1 399	2 950	47,42
Olajos kábel hulladék	-	15 970	-
Olajos iszap, föld, kő	19 130	114 815	16,66
Transzformátor és fáradt olaj	4 100	60 210	6,81

8.2. Mérlegfordulónap utáni események

A mérleg fordulónapja után nem zajlott le olyan esemény, amely jelentősen befolyásolta a Csoport 2008. évi beszámolóját. A beszámolási időszakban a Csoport fizetőképessége folyamatosan biztosított volt.

8.3. Független követelések és kötelezettségek

A Csoportnak nem keletkezett a kapcsolt vállalkozásaiban lévő részesedéseivel szemben sem független követelése, sem olyan tőkekötelezettsége, amely más vállalkozással közösen áll fenn.

Passzív perek

Pertípus	MFt	
	2008.12.31	2007.12.31
Passzív perek	596	542
Összesen	596	542

A fenti, Passzív perek című táblázatban került kimutatásra a Csoport ellen indított perek és kárigények összesített perértéke.

Passzív perek tárgya:

- ingatlanok tulajdonjoga,
- munkaügyi és egyéb perek.

Villamosenergia-vevők által nyújtott biztosítékok

A villamosenergia-vevők az áramfogyasztással összefüggő tartozásuk kiegyenlítésére az alábbi módon és összegben nyújtottak biztosítékokat:

- a tulajdonukat képező ingatlanra a földhivatalnál jelzálogjog bejegyzésével 40 MFt értékben,
- 1 MFt összegű óvadék elkülönített bankszámlára történő befizetésével.

A CIB Bank Zrt. bankgaranciát vállalt az alábbi jogcímenek

Dátum	Kedvezményezett	Összeg MFt
2009.04.30-ig	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium	26
2011.07.07-ig	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium	21
2011.07.07-ig	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium	20
Összesen:		67

Az MKB Bank Zrt. bankgaranciát vállalt az alábbi jogcímenek

Dátum	Kedvezményezett	Összeg MFt
2009.01.31-ig	MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt.	1 734
2009.01.31-ig	MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt.	912
2009.01.31-ig	MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt.	293
2009.01.31-ig	MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt.	1 760
Összesen:		4 699

Az ELMŰ Nyrt. garanciát vállalt az alábbi jogcímenek

Dátum	Kedvezményezett	Megnevezés	Összeg MFt
2010.04.12-ig	Sinergy Kft.	Komfort levél (MOM Park Projekt)	92
2011.06.29-ig	Sinergy Kft.	Komfort levél (Sárospatak Projekt)	24
2012.04.24-ig	Sinergy Kft.	Komfort levél (Rózsakert Projekt)	54
2009.09.30-ig	Sinergy Kft.	Komfort levél (Zugló Projekt)	289
2009.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	132
2009.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	40
2009.02.28-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	250
2010.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	331
2009.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	13
2010.02.15-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	146
2009.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	79
2009.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	132
2010.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	530
2010.02.28-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	185
2010.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	530
2010.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	662
2010.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	106
2010.01.31-ig	Magyar Áramszolgáltató Kft.	Villamosenergia kereskedelmi megállapodás	132
Összesen			3 727

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium javára a CIB Bank Zrt. által kiadott bankgaranciák:

- Vámosmikola, Taksony, Kosd, Vácduka, Visegrád, Szokolya települések közvilágításának korszerűsítésével kapcsolatban elnyert pályázatokra 26 MFt értékben,
- Százhalombatta (1. ütem) település közvilágításának korszerűsítésével kapcsolatban elnyert pályázatra 21 MFt értékben,
- Százhalombatta (2. ütem) település közvilágításának korszerűsítésével kapcsolatban elnyert pályázatra 20 MFt értékben.

Az MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt. javára az MKB Bank Zrt. által kiadott bankgaranciák:

- ELMŰ Nyrt. - Magyar Áramszolgáltató Kft. engedélyezési átruházással kapcsolatosan 1 734 MFt értékben,
- USP mérlegköri tagsággal kapcsolatosan 912 MFt értékben,
- USP mérlegköri tagsággal kapcsolatosan 293 MFt értékben,
- Villamosenergia kereskedelmi megállapodással kapcsolatosan 1 760 MFt értékben.

Az ELMŰ Nyrt. által kibocsátott komfort levelek, amelyek a Sinergy Kft. által elnyert beruházási projektek kötelezettségvállalásait tartalmazzák:

- Mom Park projekt 92 MFt értékben,
- Sárospatak projekt 24 MFt értékben,
- Rózsakert projekt 54 MFt értékben,
- Zugló projekt 289 MFt értékben.

Az ELMŰ Nyrt. által kibocsátott komfort levelek, amelyek a Magyar Áramszolgáltató Kft. által kötött villamosenergia-kereskedelmi megállapodások kötelezettségvállalásait tartalmazzák 3 268 MFt értékben.

8.4. Hatósági ellenőrzések**Az ELMŰ Nyrt.-nél 2008. évben az alábbi hatósági vizsgálatok történtek:**

A 2008. évben ELMŰ Nyrt.-nél az APEH és a Fővárosi Önkormányzat tartott ellenőrzést.

Az APEH az adókötelezettség teljesítésére irányuló kapcsolódó ellenőrzést végzett 2004 -2005. évekre vonatkozóan, mely vizsgálat 2008. június 18-án megállapítás nélkül zárult le.

A második esetben a számlázási szabályok betartására irányuló vizsgálatot végeztek 2008. január 01-július 09-ig terjedő időtartamra. Ez a vizsgálat 2008. augusztus 18-án szintén megállapítás nélkül zárult le.

A Budapest Fővárosi Önkormányzat 2007. évre vonatkozóan a bevallások utólagos ellenőrzésére irányuló helyi iparüzési adó vizsgálatot végzett. A vizsgálat 2008. augusztus 1-jén megállapítás nélkül zárult le.

Az Adóhatóság a vonatkozó adóévet követő 6 éven belül bármikor vizsgálhatja a könyveket és nyilvántartásokat és pótlólagos adót vagy bírságot állapíthat meg. A Társaság vezetőségének nincs tudomása olyan körülményről, amelyből a Társaságnak ilyen címen jelentős kötelezettsége származhat.

Az ELMŰ Hálózati Kft.-nél 2008. évben az alábbi hatósági vizsgálatok történtek:

A Magyar Energia Hivatal (MEH) 2009. január elsejétől kezdődő időszakra vonatkozó rendszerhasználati díjak megállapításához költség-felülvizsgálatot tartott. A költség-felülvizsgálat a hálózati eszközök elismert nettó értékének, értékcsökkenésének meghatározására és az indokolt működési költségek megállapítására, valamint a hálózati veszteség vizsgálatára terjedt ki. A vizsgálati eljárás eredményeképpen meghatározott elismert költségek képezték a 2009. január elsejétől hatályba lépő tarifa meghatározásának alapját.

Budapest Angyalföldi alállomáson a tisztítást követő monitoring rendszer eltömődékelését megelőző hatósági vízminta vételezés a hatósági labor számára.

Hatósági intézkedés nem történt.

Az ELMŰ Hálózati Kft.-nél 2008. évben egy a Fővárosi Önkormányzat által végzett 2006-2007. évekre kiterjedő, a bevallások utólagos ellenőrzésére irányuló helyi iparüzési adó vizsgálat volt. A vizsgálat 2008. július 14-én megállapítás nélkül zárult le.

Helyi adókban a Társaság megtette a bejelentkezési kötelezettségét, továbbá határozatok alapján az előlegfizetési kötelezettségeinek eleget tett.

Az adóhatóság a vonatkozó adóévet követő 6 éven belül bármikor vizsgálhatja a könyveket és nyilvántartásokat és pótlólagos adót, vagy bírságot állapíthat meg. A Társaság vezetőségének nincs tudomása olyan körülményről, amelyből a Társaságnak ilyen címen jelentős kötelezettsége származhat.

Budapest, 2009. március 11.

Emmerich Endresz
igazgatóság elnöke

Dr. Marie-Theres Thiel
igazgatósági tag